

št. 136 (21.373) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale D.L. 353/2003 convertito in Legge 27/02/2004 n° 46 art. 1, comma 1, NE/14

NEDELJA, 14. JUNIJA 2015

Danes je
na Tržaškem
Primorskemu
dnevniku
pričlen

POLETNI VOZNI RED
AVTOBUSOV
podjetja Trieste Trasporti

5.0.6.14
9 771124 666007

1,20 €

Schengen, svoboda gibanja ni za vse

MARKO MARINČIČ

V Schengnu, malem naselju v Luksemburgu, so se voditelji evropskih institucij včeraj zbrali na praznovanju 30. obletnice podpisa sporazuma, s katerim so prvič uveli svobodo gibanja ljudi med Francijo, nekdanjo Zahodno Nemčijo, Nizozemsko, Belgijo in Luksemburgom. Od petih se je z leti schengensko območje razširilo na 26 držav s 400 milijoni prebivalcev. Pri nas je bil pomemben mejnik 21. decembra 2007, ko je vanj vstopila še Slovenija. Mejne rampe so šle na odpad, meja je ostala le še na zemljevidu in ne več kot fizična ovira med dvema deloma ponovno povezanega prostora.

Schengen je »simbol velike ideje«, »mejnik na poti k mirni Evropi«, so evropski voditelji vzhicieno modrovali na praznovanju 30-letnice. Mi pa imamo pred očmi bivake beguncov na rimskih ulicah in železniških postajah, francosko policijo v bojni opremi na meji pri Ventimigli, v ušesih pa nam odmevajo s strupom ksenofobije prepojene bedarije voditelje Severne lige, da »je treba odpraviti Schengen«.

Prav nasprotno. Treba ga je še uresničiti, zato da bo Evropa res odprta za gibanje ljudi in ne le za kapitale. Migracijski tokovi so epohalni izziv, ki ga bo razviti svet zmogel obvladati le s premišljenim sklopom predvsem političnih in gospodarskih ukrepov. Gotovo ne s podžiganjem sovraštva in strahu, na katerih populisti (pa tudi premnogi evropski vladarji) gradijo svoje politične kariere.

Prvi preizkusni kamen pa je, ali bo evropska velesila sposobna nekaj deset tisoč beguncov z vojnih žarišč obravnavati kot ljudi in ne kot garjave pse.

ITALIJA - Zaradi zapore meja s Francijo in Avstrijo ne morejo v severno Evropo

Kriza z begunci se zaostruje, toda meje ostajajo zaprte

Debora Serracchiani opozarja na odgovornosti Evrope

TRST - Do odprtja slovenske knjigarne

Minus 9 dni

TRST - V torek, 23. junija, bo na Trgu Oberdan slovensko odprli Tržaško knjižno središče. Tržaški Slovenci bodo tako, skoraj petnajst mesecov po zaprtju Tržaške knjigarne v Ulici svetega Frančiška, ponovno dobili svojo knjigarno v mest-

nem središču. Dogodek bo posebno slovesen, saj bo potekal na predvečer dneva slovenske državnosti. Slavnostni govornik bo minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

Na 5. strani

GORICA - Liceja
**Ocenjevanje
odloženo zaradi
stavke profesorjev**

GORICA - Na humanističnem in znanstvenem liceju Simon Gregorčič je bila včerajšnja ocenjevalna seja odložena zaradi stavke profesorjev, ki so se pridružili vsedržavni mobilizaciji proti vladni šolski reformi. Za vsak razred je bil pred začetkom ocenjevanja odsonet po en profesor, zaradi česar se seja ni smela začeti. Kot določa zakon, so morali prisotni profesorji in ravnateljica Elizabeta Kovic čakati eno uro, potem pa so prekinili ocenjevanje za razrede od 1. do 4. za obeomenjeni šoli. V primeru zadnjih letnikov stavka ni dovoljena, tako da so ocenjevanje dijakov petih razredov izpeljali že v petek; vsi so bili pripuščeni k maturi.

Na 14. strani

RIM/MILAN - V Italiji se krizne razmere v zvezi z begunci zaostrujejo. Policia je včeraj odstranila več sto beguncev, ki so že več dni ustavljeni na meji s Francijo, prav tako je izpraznila tudi železniško postajo v Miljanu, migranti pa so se zatekli na zelenice in pločnike, kjer čakajo na priložnost, da bi odpotovali naprej proti severu Evrope. Podobno je tudi v Rimu. Beguncem pomagajo predvsem Rdeči kriz in prostovoljci.

Problemi v Italiji se zaostrujejo predvsem zaradi sebičnosti in brezbrinljivosti Evrope, je včeraj ocenila namestnica tajnika DS Debora Serracchiani. Premier Matteo Renzi se bo v prihodnjih dneh srečal z britanskim kolegom Cameronom in francoskim predsednikom Hollandom, še pred tem pa naj bi sklical tudi predsednike dežel za dogovor o usklajenem ukrepanju.

Na 2. strani

**V Godnjah srečanje
kraških županov**

Na 4. strani

**Izidi na tržaških
višjih srednjih šolah**

Na 6. strani

**Žalostno odjeknila
vest o smrti dečka**

Na 14. strani

**Covacich in Toffolo
pričarala lep večer**

Na 22. strani

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo
tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških
potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja

**zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti vozniškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,**

še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrtek:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

T Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
 storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
skorajšnje odprtje nasproti
pokopališča v Nabrežini

Ul. Torrebianca 34

Ul. dell'Istria 129

Ul. degli Alpini 2 - Općine
tel. 040 213356

Usluge na domu

• MONFALCONE MATERASSI Ul. Boito 38/E (nasproti vojašnice)
Tel.: 0481.45.48.7

Korzo Italia 123

Tel.: 0481.530.537

LEŽIŠČA - VZGLAVNIKI - PODLAGE - POSTELJE **50%**
POPUSTI OD 10% DO

ANATOMSKI VZGLAVNIK 100% lateks	€59,00	-50%	€ 29,50
LEŽIŠČE memory foam	cm 80x190 €498,00	-50% €249,00	cm 160x190 €996,00 €498,00
LEŽIŠČE ortopedsko - vzmeti	cm 80x190 €198,00	-50% €99,00	cm 160x190 €396,00 €198,00
LEŽIŠČE lateks	cm 80x190 €398	-50%	€199,00
ELEKTRIČNA PODLAGA el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge	cm 80x190 €832,00	-40%	€499,00
ELEKTRIČNI POČIVALNIK el. dvigovanje celotnega počivalnika	€984,00	-40%	€590,00

ITALIJA - Policija posegla v Ventimigli in na milanski postaji, toda manjkajo zatočišča

Begunci bivakirajo in čakajo, da se jim odpre pot na sever

RIM/MILAN - V Milenu, Rimu in drugod po Italiji se krizne razmere v zvezi z begunci zaostrujejo. Tudi na italijansko-francoski meji Ventimiglia je položaj težak. Francoska policija je okrepila nadzor na mejnem prehodu, da bi preprečili prehod migrantov. Stotine migrantov, večinoma iz Eritreje, Somalije in drugih vojnih žarišč, ki želijo k sorodnikom v severno Evropo, je na meji izvedlo protestni sit-in, nekateri pa so tudi začeli gladovno stavko. Popoldne je posegla italijanska policija in jih odstranila s ceste, da ne bi ovirali turističnega prometa. Mnogi so se zatekli na čeri ob morju, nekateri so iz obupa grozili, da bodo skočili v more.

Podobno je bilo v Milenu, kjer se je zaradi zapore nemške oz. avstrijske meje ob vrhu G7 na Bavarskem na železniški postaji zbralo okrog 350 beguncov. Včeraj je tudi tam posegla policija in izpraznila postajo, migranti pa so se zatekli na železnicne in pločnice okrog postaje, kjer še vedno čakajo na priložnost, da bi odpotovali naprej proti severu Evrope. Pomoč jim nudijo Rdeči križ, socialni delavci občine in prostovoljci, milanski kvestor pa je obljubil, da naj bi jim v 48 urah zagotovili zatočišče pod streho.

V Rimu pregon stotin beguncov iz pred železniške postaje Tiburtina prav tako ni rešil problema. Večina se jih je zatekla v bližnje zatočišče Baobab, ki ga upravljajo prostovoljci. Center je prenatrpan, higienične razmere neznotra. Manjko hrana in osnovne potrebščine, ki jih prostovoljno prinašajo navadni občani in v Rimu živeči priseljeni, medtem ko manjka organizirana pomoč institucij. Slednje so sinoči naročile Rdečemu križu postavitev šotorišča, ki naj bi sprejelo do 150 ljudi.

Ob neustreznosti ukrepanja se stopnjujejo polemike. Severna liga odklanja namenjanje novih beguncov v tri severne dežele, ki jih upravlja desna sredina, ob tem pa zahteva tudi premestitev že nameščenih beguncov, češ da njihova prisotnost odganja turiste. Podobna stališča pa se širijo tudi v deželah, ki jih upravlja Demokratska stranka. Predsednik Toskane Rossi se je menda močno razhudil na župane nekaterih letovišč na Tirenški obali, kjer se širi odpor do beguncov. Predsednik Emi-

lie Romagne Stefano Bonaccini pa je dejal, da v njegovi deželi niso pripravljeni sprejeti dodatnih kvot migrantov, ki jih odklanjajo sosednje dežele.

Problemi v Italiji pa se zaostrujejo predvsem zaradi sebičnosti in brezbržnosti Evrope, je včeraj ocenila namestnica tajnika DS Debora Serracchiani. »Kratkovidnost evropske politike in oportunitet nekaterih držav krepita ekstremistične stranke in zavirata reševanje problemov,« je dejala in izvrala Salvini, najnamesto vsakodnevnega rohnenja proti tujcem pomaga poiskati učinkovite rešitve.

O tem se bo premier Matteo Renzi v prihodnjih dneh pogovarjal z britanskim kolegom Cameronom in francoskim predsednikom Hollandom. Pozval ju bo, naj Evropa na vrhu 25. in 26. junija sprejme dogovor o porazdelitvi kvot beguncov. Še pred tem pa naj bi Renzi sklical tudi predsednike vseh dežel za dogovor o usklajenem ukrepanju.

Skupina migrantov, ki iz Ventimiglie ne morejo v Francijo

LUKSEMBURG - Ob 30. obletnici sporazuma o svobodnem gibanju

Evropski voditelji poudarili pomen schengenskega sporazuma

LUXEMBOURG - Voditelji evropskih institucij so včeraj na slovesnosti v luksemburškem Schengnu ob 30. obletnici podpisa schengenskega sporazuma izpostavili, da svoboda gibanja ljudi med 26 državami članicami ne sme biti vprašljiva, kljub velikim pritiskom, s katerimi se soočajo članice zaradi velikega pritiska beguncev in migrantov na meje Evropske unije.

Sporazum, ki so ga pred 30 leti sklenile Francija, tedanja Zadnja Nemčija, Nizozemska, Belgija in Luksemburg, je pomenil zgodovinski napredok v združevanju Evrope, so ocenili na slovesnosti v tej malo luksemburški vasici. Schengensko območje, ki omogoča prosto prehajanje oseb, blaga in storitev prek notranjih meja držav članic, se je v 30 letih s petih razširilo na 26 držav, tudi Slovenijo. Skupno območje obsega več kot 400 milijonov ljudi.

»Schengen je morda majhen kraj, je pa simbol velike ideje,« je poudaril predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz in dodal, da je bil ta sporazum »mejnik na poti k mirni Evropi«. Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker pa je dodal, da je treba storiti vse, da se prepreči poskuse za odpravo schengena. »Ko se pritožujejo nad schengnom, se pritožujejo nad Evropo,« je dejal.

Schulz je glede pozivov, da bi bilo treba zaradi krize z begunci začasno odpraviti določila schengenskega sporazuma in ponovno uvesti nadzor na mejah, dejal, da bi to pomenilo ločevanje Evrope. Države članice EU je zato pozval, naj pokajojo solidarnost glede sprejema beguncev. »Četudi bi okoli 500 milijonov evropskih državljanov sprejelo 500.000 beguncev, to za najbogatejši del sveta pravzaprav ne bi smel biti noben problem,« je dejal Schulz. »Ni pa pošteno, da so 50 odstotkov beguncev sprejete le štiri države,« je dodal predsednik Evropskega parlamenta.

Tudi luksemburški premier Xavier Bettel je izpostavil, da schengenski sporazum Evrope ne slab, ampak jo dela močnejšo. »Schengenski sporazum je eden najlepših primerov uspeha v Evropi,« je menil. Ni prav, da se za vse krivi Bruselj; »Bruselj smo mi, Bruselj smo članice Evropske unije«, je poudaril luksemburški premier.

Slovesnosti v Schengnu se je udeležila tudi predsednica deželne vlade Posarja Annegret Kramo-Karrenbauer, ki je kot najvišja predstavnica Nemčije prav tako izpostavila pomen schengenskega sporazuma. »To je bil mejnik v evropski zgodovini, ki nam je prinesel velike dobičke in svobodo,« je dejala.

ITALIJA - Množična shoda v prestolnici

V Rimu parada ponosa, v Vatikanu zbor skavtov

RIM - V Rimu je bila včeraj parada ponosa za pravice gejev in lezbijk, na kateri se je po ocenah organizatorjev zbralo kar 500 tisoč ljudi. Na čelu barvitega spredava je korakal župan Marino, ki podpira prizadevanja za uzakonitev pravic istospolnih. Barvit spredav so spremjale zahteve, naj Italija prizna

pravico do svobode v izražanju ljubezni in naj svojo zakonodajo prilagodi standardu bolj omikanih evropskih držav.

Sočasno se je včeraj v Vatikanu zbralo tudi okrog 100 tisoč skavtov, ki jih je nagovoril papež Frančišek in poddaril pomembno vlogo skavtizma pri vzgoji mladine.

GRČIJA - Juncker napovedal nadaljevanje pogajanj tudi danes

Varufakis: Izstop Grčije iz evra bi Evropo stal tisoč milijard

LUXEMBOURG - Pogajanja z Grčijo se bodo nadaljevala tudi danes, v nedeljo, je včeraj napovedal predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker. Grčija naj bi sicer že sinoči predstavila Bruslju nove predloge reform, da bi si zagotovila nadaljevanje finančne pomoči, a se bodo pogovori o tem na »visoki tehnični ravni« nadaljevali tudi naslednji dan, je nakazal Juncker.

Grčiji konec junija grozi bankrot, če do takrat ne bo dosegla dogovora o izplačilu prejete pomoči v višini 7,2 milijarde evrov. Juncker je v Luksemburgu povedal, da se bodo v Bruslju njejovi osebni predstavniki sešli s predstavniki grške vlade. Če dogovora ne bo, bodo posledice uničujoče tako za Grčijo kot tudi preostale članice območja evra, je opozoril Juncker in dodal, da se tega zaveda tudi grški premier Aleksis Cipras. »Zaveda se, da situacija prihaja do zaključka,« je dejal predsednik Evropske komisije, ki se je v Luksemburgu udeležil slovesnosti ob 30. obletnici sklenitve schengenskega sporazuma.

Grška vlada si zdaj prizadeva, da bi dogovor s posojilodajalcji, ki jih predstavljajo Evropska komisija, Evropska centralna banka in Mednarodni denarni sklad (IMF), dosegli do srečanja finančnih ministrov evropskih držav, ki bo prihodnji četrtek. Juncker je dejal, da bo moralna vlada v Atenah sprejeti ustrezne politične odločitve, čeprav doma ne bodo priljubljene.

Ključna točka sporov med Grčijo in evropsko trojko naj bi bili predvsem cilji glede primarnega presežka v grškem proračunu - viška pobranih davkov nad vladnimi izdatki pred plačilom obresti za dolgov. Obe strani sta že dosegli kompromis, da bi Grčija za plačilo obresti plačala en odstotek BDP v letu 2015, čeprav so posojilodajalci zahtevali 3,5 odstotka. A je Ciprasova vlada nato v zadnjem predlogu predlagala le plačilo 0,75 odstotka BDP, kar pa so v IMF zavrnili.

Pritisk na Grčijo se zato stopnjuje, vladi v Atenah pa zmanjkuje časa, saj mora do konca meseca IMF poravnati

Iran: dogovor možen, a še številna nesoglasja

TEHERAN - Iranski predsednik Hasan Rohani je včeraj v Teheranu izjavil, da je dogovor s šesterico velenil glede iranskega jedrskega programa možen, a je hkrati opozoril, da so odprta še številna nesoglasja. Dogovor naj bi sklenili do konca junija, a kot pravi Rohani, je prioriteta Irana predvsem trajen sporazum, ne roki. ZDA, Velika Britanija, Kitajska, Francija, Rusija in Nemčija so trenutno sredi pogajanj s Teheranom, da bi do 30. junija dosegli končni dogovor o iranskem jedrskem programu. Ta bi Iranu v zameno za omilitev ostrih sankcij preprečil razvoj jedrskega orožja. Okvirni dogovor je bil že dosežen aprila, a nekatera vprašanja ostajajo odprtia. Med njimi je dostop zahodnih inšpektorjev do iranskih vojaških objektov in zmogljivosti.

Putin in Erdogan za zaprtimi vrati o energetiki in Siriji

BAKU - Ruski predsednik Vladimir Putin se je včeraj s turškim kolegom Recepem Tayyipom Erdoganom pogovarjal o energetiki in krizi v Siriji. Sestala sta se dan po začetku evropskih iger v azerbajdzanskom Bakiju. Še pred pogovorji je Putinov tiskovni predstavnik Dmitrij Peskov napovedal, da bosta voditelja govorila o plinovodu Turški tok, prek katerega bo ruski plin šel do Turčije, in čigar gradnja bi se naj začela konec tega meseca. Po besedah Peskova naj bi bila tema pogovorov tudi situacija v Siriji.

Novi Sueški prekop bodo odprli avgusta

KAIRO - Egipt bo nadgrajeni Sueški prekop odprl 6. avgusta, je včeraj sporočila uprava prekopa. Projekt širitev prekopa, ki povezuje Sredozemsko in Rdeče morje, so začeli avgusta lani, vključuje pa nov vzporedni kanal in širitev obstoječega. Nadgradnja prekopa vključuje izkop 35 kilometrov za nov vzporedni kanal in širitev obstoječega ob nadaljnjih 37 kilometrih. Novi kanal naj bi plovbo prek prekopa skrajšal z 22 na 11 ur. Oblasti so za projekt zbrale devet milijard dolarjev s prodajo delnic projekta domačim vlagateljem, za gradbena dela pa so bila zadolžena domača gradbena podjetja.

Vse glasnejša so tudi ugibanja, da se Evropa, predvsem pa Nemčija, že pripravlja na bankrot Grčije in njen izstop iz evrskega območja. A grški finančni minister Janis Varufakis je včeraj v pogovoru za britanski BBC menil, da do tega ne bo prišlo in da Evropa tega ne bo dopustila. »Ne verjamem, da bi katerikoli pameten evropski politik šel po tej poti,« je menil in poudaril, da bi bile posledice za evropsko gospodarstvo katastrofalne, saj bi morebitni izstop Grčije iz območja evra Evropo stal kar tisoč milijard evrov.

V IMF so sicer minuli teden opozorili, da v pogajanjih ni bilo nobenega napredka, predsednik Evropskega sveta Donald Tusk pa je Grčijo opozoril, da je »konec kockanja«. »Upam, da blefirajo,« pa se je na to odzval Varufakis. (STA)

LJUBELJ - 70-letnica osvoboditve taborišča

Poziv za mir

Borut Pahor: Pomnimo zgodovino, spremenimo prihodnost

LJUBELJ - Na slovesnosti ob 70. obletnici osvoboditve koncentracijskega taborišča pod Ljubljem se je včeraj več sto zbranih spomnilo grozot druge svetovne vojne. »Nočemo, da bi se to gorje pozabili, nočemo, da bi se to gorje ponovilo,« je o pomenu ohranjanja spomina izpostavil predsednik republike Borut Pahor. Kot je povedal v slavnostnem nagovoru, je imelo človeštvo ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne priložnost in odgovornost, da se spomni žrtv v trpljenju. Toda osvežitev zgodovinskega spomina na čas, ko je bil svet vržen z moralnih tečajev, ni prišlo k temu, da bi se koncale vojne, ki danes potekajo po svetu.

Vojne ostajajo stvarnost sodobnega sveta in nikoli ne moremo vedeti, kdaj se utegne lokalni konflikt razvreti v nov svetovni spopad. Kot je opozoril Pahor: »To tveganje dela srečno in mirno prihodnost naših otrok nepredvidljivo. Mir sicer ni vse, toda brez miru je vse ostalo skoraj nič. Zato tudi od tod, s tega svetega mesta kličemo sebi in celemu svetu: mir, mir, mir!« Zgodovine ne moremo spremniti, lahko pa spremnimo prihodnost, tako da zgradimo boljši in bolj pravičen svet, miren in varen, je se pozval Pahor in izpostavil, da sta združena Evropa in neodvisna Slovenija utemeljeni na odpuščanju in spravi, ne na pozabi.

Taborišče Ljubljelj, ki je bilo podružnica Mauthausna, je bilo edino koncentracijsko taborišče na Slovenskem. Delovalo je od junija 1943 do maja 1945, interniranci pa so gradili predor, skozi katerega bi imela nacistična vojaška mašinerija ugodnejšo oskrbovalno pot za svoje sile na Balkanu. Interniranih je bilo skoraj 2000 ljudi 13 evropskih narodov, največ Francovov, Poljakov, Rusov in Jugoslovjanov. Slovesnosti se je ude-

ležil tudi francoski veleposlanik v Sloveniji Pierre-François Mourier. Zbrani so si lahko ogledali razstavo Taborišče Ljubljelj jug, na kateri so predstavljene fotografije, arhivski material in tehnični eksponati iz taborišča.

Predsednik koordinacijskega odbora žrtev vojnega nasilja Jani Alich upa, da bodo tudi na Ljubljeli uredili muzejske zbirke in spominska obeležja, »v spomin opomin, da se kaj podobnega ne bi nikoli več zgodilo.«

Polaganje vencev k spomeniku taboriščnikom

DANIEL NOVAKOVIČ

MANJŠINA - Predlog slovenske komponente DS

Za novo predstavništvo

Optimalna rešitev bi bile volitve v manjšini, dotlej pa naj bi jo zastopali krovni organizaciji

NABREŽINA - Deželno vodstvo slovenske komponente DS je sestalo v Nabrežini, kjer so med drugim razpravljali o skupnem predstavništvu slovenske manjšine. Vse več je priložnosti, ko tako v Sloveniji kot v Italiji vabijo na institucionalna srečanja razne predstavnike manjšine, ne da bi pri tem obveljalo neko ustajeno pravilo zastopanosti. Zadnji tak primer je obisk pri predsedniku Mattarella, kar potrjuje, da je sedanjša sestava (krovni organizaciji in tri stranke - Slovenska skupnost, Demokratska stranka in Združena levička) dejansko zamrila. Na seji so ocenili, da prejšnja sestava predstavništva ne odraža več političnega stanja v manjšini. Poudariti gre še, da marsikdaj, vsaj v zadnjem obdobju, ni uspela dobiti skupnega jezika in v primeru, da je prišlo do tega, se nekateri skoraj sistematicno niso držali sprehjetih sklepov.

Slovenska komponenta DS zato ugotavlja, da bi bilo nesmiselno obujati dosedanje sestavo. Bolj smotorno bi bilo v manjšini resno premisliti zadevo in izdelati predlog za učinkovitejšo obliko predstavništva, ki bi moral da odraža čim bolj realno stanje naše skupnosti tako na politično institucionalnem področju kot tudi znotraj organizirane družbe. Člani komponente so poglobili predlog o moribitnih volitvah v manjšini, ki bi predstavništvo resnično legitimirale.

Vendar to predpostavlja zelo jasno začrtana pravila igre glede volilnega telesa ter oblikovanja voljenih organov; še posebej morajo biti jasno določene pristojnosti. Omenili so še druge možne varante oblikovanja zastopanstva, ki jih gre seveda čim bolje pretehati.

Slovenci v DS vsekakor podpirajo zamisel, zato da bi manjšina ne ostala v tem obdobju brez predstavništva, da bi to načelo začasno opravljali obe krovni organizaciji, saj krije celoten teritorij, kjer je prisotna manjšina in obenem predstavljalata - glede na široko zasnovno njunega delovanja - celovito manjšinsko problematiko. Komponenta daje ta predlog v razmislek ostalim manjšinskim subjektom in pričakuje o tem neobremenjeno in odprt razpravo, še posebej v zvezi z možnostmi izvedbe volitev v manjšini.

Na sestanku so se člani seznanili s potekom priprav za sklic dveh pokrajinskih skupščin v drugi polovici meseca, kjer bodo izvolili pokrajinska koordinatorja komponente. Posebna pozornost je bila še namenjena postopnemu izvajjanju reforme krajevnih uprav in vsem problemom, ki se v zvezi s tem odpirajo. Govor je bil še zlasti o pisanju statutov občinskih združenj, saj bodo le ti odločilnega pomena za nadaljnje korake.

V oddaji Alpe Jadran reportaža o simboliki poslikav Toneta Kralja

TRST - Umetnik Tone Kralj je bil zelo dejaven tudi na obmejnem področju med Italijo, Slovenijo in Avstrijo. O večplasti simboliki njegovih fresk v cerkvah na Katinari, v Pevmi in na Višnjah, bo nocoj na 3. mreži Rai bis v oddaji Alpe Jadran spregovorila goriška umetnostna zgodovinarka Verena Koršič Zorn. Ta reportaža je nastala izpod peresa urednice Rai FJK Deve Pincin. Oddaja se bo nadaljevala z zgodbo o pogumnoem psu Haronu, slovenskem prvaku v iskanju pogrešanih izpod ruševin, sprehodom po gotski opečnati trdnjavi v Gyuli na Madžarskem in muzeju umetnika Fabrizia Plessija na Brenneru ter z adrenalinskimi soteskanjem v dolini reke Soče. V oddaji bodo še predstavili furlansko mestece San Vito al Tagliamento in zaključili ob zvokih simfoničnega orkestra mladih glasbenikov z območja Alpe-Jadran. Na sporednu ob 20.50, s ponovitvijo v četrtek, 18. junija, ob isti uri.

Gneča na cestah proti morju in mejnih prehodih s Hrvaska

KOPER - Na avtocesti proti morju in na cestah na Obali so včeraj nastajali zastoji. Kljub kislemu vremenu so se mnogi odločili za počitnice ali vsaj vikend na morju. Na mejnem prehodu Dragonja je bilo za izstop iz države treba čakati do 45 minut, pri vstopu pa poleg. Gneča z zastoji je bila na odsekih Koper-Šmarje-Dragonja in Izola-Portorož-Sečovlje, povečan in zgoščen promet je bil tudi na primorski avtocesti od Ljubljane proti Obali. Zaradi prometne nesreče je za vstop v Slovenijo bil dalj časa zaprt mejni prehod Jelšane. Obvoz je možen po cesti Kozina-mejni prehod Starod.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Od 1. januarja 2015 je bil reformiran deželni zdravstveni sistem (Deželni zakon št. 17/2014)

NOVO ZDRAVSTVO: KAJ SE JE SPREMENILO?

Reforma zdravstva: postopno izvajanje

Reforma zdravstva prinaša konkretne spremembe, ki pa jih bomo uvajali postopoma: zmanjšanje števila postelj v oddelkih za akutne bolnike do parametrov, ki jih zahteva Ministrstvo za zdravstvo, in sicer tri za vsakih tisoč prebivalcev, bomo izvedli samo tedaj, ko bodo zagotovljene neposredne storitve na ozemlju in pomoč bolnikom na domu.

Zdravljenje v bolnišnici mora biti čim krajše, trajati mora samo, dokler ni presegena akutna faza, nato pa se mora zdravljenje nadaljevati na domu, v skrbstveno-zdravstvenih rezidencah ali v rehabilitacijskih strukturah.

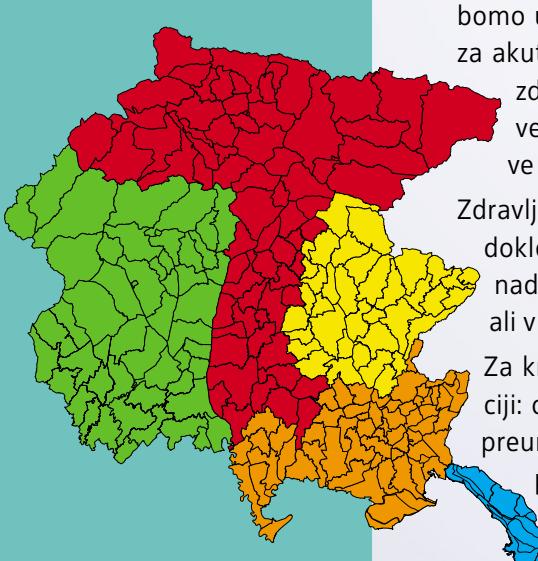
Za kronične bolezni je treba preseči potrebo po hospitalizaciji: okreplili bomo družinsko medicino in zdravstvene okraje, preuredili socialnozdravstveno oskrbo za osebe s posebnimi potrebami, mlade in odrasle.

S preureditvijo, ki zadeva vse dejavnosti, nameravamo

te integrirati na osnovi »dobrih praks« in objektivnih dokazov učinkovitosti. Ne izhajamo več iz financiranj, ampak iz zdravstvenih ciljev in zadevnih zdravstvenih ukrepov.

V zdravstvenih okrajih zagotavljamo:

- izvajanje storitev primarnega skrbstva;
- kontinuiteto skrbstva;
- kritje uporabniškega območja, ki šteje od 20.000 do 30.000 prebivalcev, kar pomeni, da smo čim bližje občanom;
- poleg zdravniških ambulant imamo v zdravstvenih okrajih točke za odvezemanje krvi, na voljo so instrumenti za prvo diagnostično raven, specialistične ambulante, storitve za mentalno zdravje, storitve za rezervacijo pregledov in administrativne storitve;
- skrbstvene dejavnosti izvajamo 24 ur na dan vsak dan in v tednu;
- usklajevanje oskrbe na domu in integracijo z občinskimi socialnimi službami.

PZV 1
TRŽAŠKA

PZV 2 SPODNJA FURLANIJA
POSOČJE

PZV 3 ZGORNJA GRIČEVNATA
FURLANIJA-SREDNJA FURLANIJA

PZV 4
OSREDNJA FURLANIJA

PZV 5
ZAHODNA FURLANIJA

GODNJE PRI DUTOVLJAH - Predstavniki desetih občinskih uprav

Srečanje županov kraških občin

Župani in predstavniki občin so se strinjali, da je potrebno okrepiti sodelovanje med občinami

V Godnjah pri Dutovljah so v sredo sestali župani in predstavniki kraških občin. Na neformalnem srečanju in v sproščenem pogovoru je beseda tekla o nadaljnjih skupnih dejavnostih in projektih. Davorin Terčon (Občina Sežana), Saša Likavec Svetelšek (Občina Hrpelje-Kozina) Alenka Štruci Dovgan (Občina Divača), Marko Bandelli (Občina Komen), Stojan Cotič (Občina Miren-Kostanjevica), Fabio Vizintin (Občina Dobrodo), Monica Hrovatin (Občina Zgonik), Marko Pisani (Občina Repentabor), Sandy Klun (Občina Dolina), Edi Kraus in Roberto Treu (Občina Trst) so se med drugim strinjali, da je potrebno v bodoče večji poudarek nameniti prireditvam, in sicer v smeri njihovega povezovanja in promocijskega učinka za Matični Kras. Sodelovanje na tem področju se bo pričelo v okviru Praznika terana in pršuta,

Župani so podprli obuditev Forumra kraških županov
(Foto: Arhiv Občine Sežana)

kjer se bodo posamezne kraške občine po dogovoru z organizatorjem vključile v prireditve.

Župani in predstavniki kraških občin so se tudi dogovorili, da bodo prihodnje leto pripravili skupen koledar prireditev in množičnih

manifestacij Matičnega Krasa. Poleg tega so podprli aktivnosti za ustavitev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje Severni Jadran in se strinjali z nadaljevanjem aktivnosti ustanavljanja Geoparka Matičnega Krasa. Obenem so vsi

zbrani enotno podprli tudi ponovno obuditev Forumra kraških županov, kjer se bodo - izmenično na slovenski in italijanski strani - srečevali večkrat letno. Prihodnje srečanje bo sklical župan občine Komen Marko Bandelli.

BRIŠČIKI - Dan odprtih vrat inštituta OGS v sodelovanju z Občino Zgonik in Briško jamo

Znanost zanima vse generacije

Inštitut cenijo na evropski in svetovni ravni, z javnimi in zasebnimi razpisimi so se njegovi prihodki bistveno povečali

Dan odprtih vrat Državnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS je tudi tokrat popolnoma uspel. Prireditelji so že med tednom zapolnili vsa razpoložljiva mesta otroških delavnic in vodenih ogledov. Prijavljenih je bilo 350 odraslih in otrok, med dnevom se je število obiskovalcev še dodatno okreplilo, med temi se je v Briščikih oglasila tudi skupina slabovidnih Deželnega zavoda Rittmeyer za slepe.

V raziskovalnem središču pri Briščikih je bilo sicer živahnō že v včerajšnjih jutranjih urah. Najbolj navdušeni pa so bili raziskovalci instituta, med temi sama predsednica OGS Maria Cristina Pedicchio. »Uspeh letosnjega Opendaya v sodelovanju z Občino Zgonik in Briško jamo še dodatno potrjuje zanimanje občinstva do tematik znanosti in raziskovanja. To je doodelek, na katerem se izredno pripravljeni raziskovalci lahko preprosto pogovarjajo tako z mlajšimi kot z starejšimi in priporočajo k širjenju znanosti in delovanja OGS na bližnjem ozemlju,« je dejala Pedicchiová, ki je obenem prepričana, da take pot bude še najbolje krepijo zavest o pomenu raziskovanja med ljudmi.

Inštitut za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko pa je dokaj cenjen predvsem na evropski in svetovni ravni. To dokazujejo tudi številke. V zadnjih letih so se v letnem obračunu bistveno povečali tudi prihodki inštituta na račun dodeljenih javnih in zasebnih razpisov. Ti prispevajo pomembljiv 40-odstotni delež, brez katerega bi OGS težje deloval, saj bi mu bilo zgojil državno financiranje premalo pri ohranjanju ta-

ko visokega standarda, ki je bil razviden ob vsaki manjši predstavitev specifičnih dejavnosti. OGS sicer svoje raziskave posveča petim tematikam: okolju in podnebju, biološki raznolikosti, potresom, naravnim in energetskim virom.

Tovrstne vsebine so med dnevom odprtih vrat oblikovale predvsem delavnice za najmlajše, ki so požele poseben uspeh. Zanje so skrbeli predstavniki znanstvenega imaginarija, glavni akterji teh delavnic pa so bili res zgovorni in navdušeni otroci. Tako mlajši otroci med 5. in 10. letom, ki so spoznavali kraške pojave, starejši so prisluhnili predavateljem; marsikdo pa je seveda stopil v Briško jamo, da bi občudoval njene lepote

FOTODAMJN

Inštitut OGS je včeraj gostil veliko otrok: najmlajši so spoznavali kraške pojave, starejši so prisluhnili predavateljem; marsikdo pa je seveda stopil v Briško jamo, da bi občudoval njene lepote

Danes nastop »jamskega« vrvovodca

Briška jama je v zadnjih dveh letih postala tudi prizorišče za ekstremne športne pobjige. Leta 2013 je base jump padalec David Cusanelli kot prvi na svetu skočil s padalom v jamski vodlini, po 90-metrskem skoku je živ in zdrav pristal na dnu. Lani se je italijanski prvak v kolesarski zvrsti bike trial Dario Iacoponi v 20 minutah povzel s kolesom po vseh 500 stopnicah v jami, ne da bi stopil na tla ali se dotaknil ograje.

Danes ob 15., 16. in 17. uri bo na vrsti furlanski vrvovodec Marco Milanese (**na sliki**), ki bo gledalce presenetil s hojo po tankem, 30 metrov dolgem traku, 20 metrov nad tlemi. Panogo slackline so si izmisli severnoameriški gorski plezalci, nad njima pa je navdušenih vse več Evropejcev.

Novozelandci pri Cosoliniju

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj na županstvu sprejel skupino bivših častnikov novozelandske vojske, ki se v teh dneh skupaj s soprogami mudijo v Trstu v okviru turneje po bojiščih druge svetovne vojne in med katerimi so tudi sorodniki novozelandskih vojakov, ki so v prvih dneh maja 1945 prispevili v Trst takoj po prihodu jugoslovanskih čet. Gostje so obudili spomine svojih sorodnikov, ki so leta 1945 prispevili v Trst, poseben spomin pa je bil namenjen 12. juniju tistega leta, ko so iz Trsta odšle jugoslovanske čete.

Kako bo z vlačilske službo?

Tržaška pristaniška oblast bo storila vse, da se ohrani dosedanja zaposlitvena ravneni in zagotovi varnost pri opravljanju mornariških dejavnosti v Tržaškem zalivu. To je generalni tajnik Mario Sommariva v petek zagotovil predstavnikom sindikatov Filt-Cgil, Fit-Cisl-Reti, Uiltrasporti in Ugl Mare, ki jih skrbi novi razpis pristaniškega poveljstva za dodelitev koncesije za opravljanje vlačilske službe. V njem namreč ni jamstev za dosedanjih 90 zaposlenih, da je predvideno znižanje števila delavcev za opravljanje 24-urnega dela, prav tako sindikate skrbi, da novi koncesionar ne bo v stanju zagotoviti visoke stopnje varnosti.

Cobas svari ravnateljico

Na tržaških šolah Da Vinci, Carli (za večerne tečaje), Volta, Nautico, Galvani in na liceju Carducci-Dante poteka blokada ocenjevalnih sej, ki jo je proti zakonu o šolski reformi oklicil bazni sindikat Cobas. Pri tem sindikat obsoja dejstvo, da je ravnateljica liceja Carducci-Dante sklical ocenjevalno sejo za nedeljo, kar je po mnenju Cobasa nezakonito, saj je na podlagi delovne pogodbe nedelja dela prost dan. Zato so ravnateljici izrekli svarilo, ki so ga v vednost poslali tudi Deželnemu šolskemu uradu.

Srečanje o ukrepih v Borštu

Občina Dolina, sklicuje v torek ob 19. uri v Srenjski hiši v Borštu informativno srečanje z občani o načrtovanih pre-kvalifikacijskih ukrepih v vasi. Srečanja se bodo udeležili župan Sandy Klun, prisotni občinski odborniki in funkcionarji, vodja del in zastopniki podjetja, ki ima dela v zakupu.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE - Odprli ga bodo 23. junija

V Trstu kmalu spet slovenske knjige

Devet dni: toliko jih še manjka do odprtja nove slovenske knjigarnice v središču mesta. Tržaško knjižno središče na Trgu Oberdan bodo namreč slovesno odprli v torek, 23. junija. Tržaški Slovenci bomo tako, skoraj petnajst mesecov po tistem 31. marcu 2014, ko je zaprla vrata Tržaška knjigarna v Ulici svetega Franciška, ponovno dobili svojo knjigarno. Kraj, v katerem kupovati slovenske knjige, ki pa ima tudi ambicijo postati neke vrste okno v kulturno dogajanje v Sloveniji. Tudi zato je odprtje Tržaškega knjižnega središča gmotno podprtia Republika Slovenija in tudi zato najbrž ni slučaj, da bo odprtje ravno na predvečer dneva slovenske državnosti. Slavnostni govornik bo minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

Medtem v lepih svetlih prostorih na Trgu Oberdan obnovitvena dela napredujejo z veliko naglico. V teh dneh postavljajo velike in visoke lesene police, prodajalni pult in drugo opremo. Načrt za obnovo in notranjo opremo nekdanje prodajalne pohištva, ki meri približno 140 kvadratnih metrov, je kot znano pripravila tržaško-ljubljanska ekipa, ki so jo sestavljali arhitekti Edvard Blažko, Nejc Batistič, Aleš Plesničar, Igor Spetič in Marjan Volk. Prostore naj bi po njihovih besedah zaznamovala velika odprtost - knjigarna in slovenske knjige v njej naj bi postale del trga, trg pa del knjigarnice. (pd)

V Tržaškem knjižnem središču v teh dneh delajo s polno paro

FOTODAMJ@N

FOTODAMJ@N

ZAVETIŠČE ZA MAČKE - Nagrada

Letošnja nagrajenka Michela V. Brambilla

V zavetišču za mačke Oasi felina so nagrado Margherita d'Argento podelili poslanki in predsednici italijanske zveze za varstvo živali in okolja Micheli Vittori Brambilla. Nagrado, s katero želijo počastiti prizadevnost pokojne Margherite Hack, so podelili že 14. leto zapored.

FOTODAMJ@N

Festival keltske kulture Triskell

V naše kraje se že 15. leto zapored vira mednarodni festival keltske glasbe in kulture Triskell. Festival, ki ga pripravlja kulturno združenje Uther Pendragon, bo na Frnedu na sporednu med 19. in 28. junijem.

Keltske navade in običaje, kulinariko in glasbo bodo približevali domaćini in tuji poznavalci. Desetdnevni festival se bo začel s kulinarično ponudbo v petek, 19. junija, ob 19. uri. Ob 20.30 se bodo obiskovalci lahko pozabavali z glasbo. V soboto, 20. junija, se bo začelo dogajati že v dopoldanskih urah (ob 11. uri), na programu bo sabljanje za otroke in odrasle, lokostrelstvo (**na slike**), za umetniško navdahnjene obiskovalce bo zanimiva delavnica, na kateri se bodo lahko preizkusili v oblikovanju gline. Ker so bili Kelti znani tudi po oblikovanju nakita, bo posebna delavnica namenjena tudi tej obrtniški dejavnosti. (sc)

Nedelja, 21. junija (ob 11. uri), se bo začela s keltskim poročnim obredom. Tisti, ki bi si radi izmenjali keltske poročne zaobljube, so naprošeni, da se predhodno prijavijo pri organizatorjih festivala. Iste dne opolnoči bodo počastili tudi solsticij, tisti trenutek v letu, ko je Sonce najviše ali najniže nad nebesnim ekvatorjem. Festival keltske kulture in glasbe bo pisan in raznolik tudi zadnji juninski teden. (sc)

KRIŽ - V Domu Alberta Sirk

Otroci uvedli letosnji Kriški teden

Na odru so led prebili otroci: na sliki so mali domači pevci in pevke

FOTODAMJ@N

V Križu se je sinoč začel najbolj pesler teden v letu. Kriški teden 2015, ki ga prireja Slovensko kulturno društvo Vesna, so v »razbeljenem« Domu Alberta Sirk uvedli s prireditvijo Naši mladi ustvarjalci. Na odru so se zvrstili mali člani baletne skupine Releve, ki jo pod okriljem kulturnega društva Igo Gruden vodi Marjetka Kosovac, otroški pevski zbor Pet Pedi iz Nabrežine (vodi ga Mirko Ferlan) in kriški otroški pevski zbor Glasbeni ustvarjalci (pod vodstvom Ivane Sullini). Prisrčne nastope so gledalci nagrađili s toplimi aplavzi.

V domu Alberta Sirk so na ogled likovna dela, ki so jih otroci ustvarili pod mentorstvom Štefana Turka. Kriški teden se bo nadaljeval v torek, ko bo ob 21. uri v istem kraju na ogled posnetek komedije Čarobna noč, poklon Liviu Bogatcu.

V DSI o migracijah z Bučarjem in Kalcem

Državlanske vojne, verska nestrpnost, lakota in preganjanja silijo množice v iskanje boljše prihodnosti v Evropi in drugih razvivih državah. Mnogokrat se njihov beg konča na dnu morja, a usoda nekaterih nesrečnežev ne more zaustaviti preseljevanja, ki postaja iz dneva v dan bolj množično, postavlja vsak dan nove probleme in terja nove odgovore. Z novimi migracijami je skoraj brez izjeme povezano tudi vprašanje kriminala, ki je dostikrat izvorni vzrok selitve, ali pa končna usoda priseljanca, ki se ni znal ali mogel integrirati v nove družbene razmere.

O teh problemih, predvsem z vidika kriminala, bo jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani govoril profesor z mariborske univerze Aleš Bučar Ručman, avtor pred kratkim objavljene študije Migracije in kriminalitet. Pogled čez meseje stereotipov in predsodkov. Knjiga je doživelila zelo lepe ocene strokovnih krogov, ki opozarjajo na njena temeljita teoretska izhodišča, a tudi na inovativnost obdelave konkretnih situacij, ki jih je avtor sam raziskoval na terenu. Aleša Bučarja Ručmana, ki poučuje na fakulteti za varnost mariborske univerze, bo predstavljal in se z njim pogovarjal Aleksij Kalc s Primorske univerze v Kopru.

KNJIŽEVNOST - Premierna predstavitev v Italiji Romaneskna biografija o prvi dami Jackie Kennedy

Kaj novega bi lahko še prebrali o Jacqueline Kennedy, najbolj elegantni prvi dami ZDA (na fotografiji platnica knjige), ki je s svojim modnim slogom navduševala vse modne kritike? O njenem življenju so pisali uradni in neuradni biografi, družinska saga ameriške monarhije pa je bila zaradi zametkov grške tragedije odlično gradivo za filmarje. Vse to pa očitno ni bilo dovolj za rimskega pisatelja mlajše generacije Adriana Angelini. Suta, ki je pri rimski založbi Gaffi izdal knjigo s preprostim naslovom *Jackie*. Knjigo so v četrtek premierno predstavili v Trstu, to pa zato, ker založnik Alberto Gaffi obožuje naše mesto in bi mu rad povrnil literarni blišč, ki ga je imel za časa največjih tržaških literatov.

Na sedežu italo-ameriškega združenja na Trgu sv. Antona se je z avtorjem in založnikom pogovarjala tržaška novinarka Arianna Boria. V klepetu je plast za plastjo odstiral vsebino knjige, ki ni zgolj še ena nova biografija o najvplivnejši, najbolj modni in najbolj vtipki prvi dami na svetu. Gre namreč, kot je očnila novinarka, za imenitno napisano romaneskno biografijo, v kateri se je avtor Angelini Sut dotaknil najpomembnejših odlomkov iz življenja fascinantne Jackie.

Zakaj prav Jacqueline Kennedy? Na to vprašanje je avtor odgovoril, da ga je življenje Kennedyjevega klanca od nekaj privlačilo. Kot je pojasnil, je njegova romaneskna biografija, sicer pisana kot da bi jo pripovedovala Jackie, osnovana na odlomkih iz dokumentov, pisem, zabeležk člankov, ki odstirajo življenje te dame od mladostniških let do smrti leta 1994. V knjigi pa ne gre zgolj za nizanje biografskih podatkov, v njej avtor kopije tudi po ljubezenskih aferah, ki jih je imel ameriški predsednik John Kennedy. Pa tudi po domnevneh razmerju med Jackie in bratom njenega pokojnega moža, Robertom F. Kennedyjem, ki naj bi se zcelo v stresnih mesecih po atentatu na

Johna v Dallasu leta 1963, končalo pa v začetku leta 1968, ko je RFK uradno nazznali predsedniško kandidaturo.

V več kot 400 strani dolgi knjigi avtor odstira tudi Jackiejev zakon z grškim ladjarškim motocetom Aristotlom Onassisom in njegov seksistični odnos do žensk. V romaneskni biografiji pa ni opisano le ljubezensko življenje ženske, ki se je soočala s prav takimi stiskami in razočaranji kot ljudje iz vsakdanjika: z ljubezensko bolečino, nezvestobo, bolezni ... Opisana je tudi politična vloga prve dame. S svojo karizmo in šarmom je namreč očarala francoškega predsednika Charlesa de Gaulla in sovjetskega politika Hruščova. Prikazan je tudi njen odnos z umetniki, še posebej z Andyjem Warholom. Posebno pozornost pa je avtor namenil tudi modnemu slogu bržkone najbolj elegantne prve dame v zgodovini ZDA in njenem odnosu z modnimi oblikovalci.

Gre za berljivo knjigo za široko kulbralstvo. Za knjigo torej, ki je poslastica za bralce biografij, in ki bo prav prisašla ob vročih poletnih večerih, ko je dobrodošla bolj ležerna in sproščajoča literatura. (sc)

PRIREDITVE Bloomov dan se je začel s predavanji

Jubilejni literature Jamesa Joyce bo do v torek, 16. junija, praznovali t.i. Bloom's Day oz. Bloomov dan, na katerega se dogaja pisateljev roman Ulikses. V Trstu se je 7. Bloomov dan začel včeraj, in sicer s predavanjem prof. Renza S. Crivellija o glavnem junaku Uliksesa Leopoldu Bloomu, ki se je odpravil od doma, njegovo pot po Dublinu pa je Joyce opisal v tem svojem najbolj slavnem romanu. Več o irskem pisatelju je povedal tudi prof. Franco Maruccì z beneške Univerze. Dogodka sta potekala v muzeju Sartorio, kamor se je zvezcer vrnilo dogajanje; tu je potekal koncert irske glasbe.

V Trstu bodo Bloomov dan obeleževali tudi danes in jutri, osrednji dogodek pa bo na programu v torek, 16. junija, ko je Joyce literarni lik hodil po Dublinu. Sklop torčkovih prireditv bo pester in raznolik; popoldne se bo dogajalo v Muzeju Svevo-Joyce, popoldne in zvezcer pa na Velikem trgu, Trgu Cavana in na Trgu sv. Silvestra. (sc)

NABREŽINA - Ob 70-letnici SKD Igo Gruden Drevi zaključni koncert štirih društvenih zborov

Drevi bo v nabrežinskem Kulturnem domu velik zborovski praznik, saj so v letošnji sezoni delovali pri SKD Igo Gruden kar štirje pevski sestavi in vsi se bodo predstavili občinstvu. V tem letu se je namreč zgodil mali čudež in na novo je nastal kar štiveni otroški zbor, ki pridno vadi pod vodstvom Mirkra Ferlana, zborovodje, ki pri istem društvu že vrsto let vodi tudi približno dvajsetčlanski mladinski zbor.

V prvem delu koncerta bodo nastopili najmlajši pevci, osnovnošolci, nato pa že večji pevci Mladinskega zobra Igo Gruden. V drugem delu se bo predstavil DPZ Kraski slavček – Krasje pod vodstvom Petre Grassi, ki pa s tem nastopom še ne zaključuje sezone, saj je tik pred tem, da izda svojo prvo zgoščenko, katero bo zbor predstavl še pred koncem tega meseca. Večer bo sklenil najstarejši društveni zbor, mešani zbor Igo Gruden pod vodstvom Janka Bana.

Zborovski večer posveča društvo pomembni obletnici, namreč 70-letnici svoje ustanovitve in nepretoranega delovanja. Konec vojne je pomenil tudi konec fašističnega ustrahovanja in ponizevanja vsega, kar je bilo po jeziku, kulturi in tradiciji slovensko, zato je bila ob osvoboditvi radost ljudi nepopisna in iz tega zanosa se je že 5. avgusta 1945 rodi nabrežinsko prosvetno društvo. Klub težkim povojnim časom, klub političnim negotovostim, ločevanju in izseljevanju, klub radikalnim spremembam družbenega tkaiva, kar se pospešeno dogaja prav v sedanjem času, se delovanje ni nikoli pretrgalo. Tudi danes se lepo razvija in je postal središče živahnega shajanja ob besedi, glasbi, ple su in nenazadnje ob druženju v kavarni pod skupno streho Kulturnega doma.

BAZOVICA - Dobro obiskana prireditev Priljubljena Pesem na M'zarju

Če danes prepevamo v domaćem jeziku, je to zasluga vseh tistih, ki so se pred sedemdesetimi in več leti borili za to, kar so takrat dosegli, pa ni nekaj samoumevnega, ki bo itak ostala, ampak se je treba vsakodnevno truditi ter si izboriti svobodo in spoštovanje. Zato je treba še posebno negovati delo z najmlajšimi, v družini, šoli in društvi, da se nit našega obstoja ne bo pretrgal. V teh mislih, ki jih je izrekla pričnoština govornica Luana Grilanc, je zaobjeta rdeča nit letošnje Pesmi na M'zarju (*fotodam@n*), priljubljene koncertne revije domačih zborov in gostov v organizaciji krajevnega Slovenskega kulturnega društva Lipa, ki je prejšnjo nedeljo v ta kotiček Bazovice privabila res številno občinstvo.

Letošnja revija je bila namreč posvečena sedemdesetletnici osvoboditve in, kot je uvodoma dejala na povedovalka Suzana Grgić, »vsem tistim, ki so se borili za svobodo, ampak je niso dočakali.« Pred poslušalce je kot prvi otroški zbor Anton Martin Slomšek, ki je nastopil pod vodstvom Zdenke Kavčič Križmančič ter ob spremljavi Eve Sikirica pri klavirju in Jakoba Kralja na harmoniko, medtem ko je Mešani pevski zbor Lipa zapel pod vodstvom Tamare Ražem Locatelli. Kot tretji so nastopili pevci Moški vokalni skupine Lipa pod vodstvom Anastazije Purič, četrta in zadnja pa je bila gostujoča glasbena skupina Ovce, manjša zasedba znanega ansambla Kraški ovčarji z lidjerjem in pevcom Aljošo Saksido in pevko Martino Feri.

V Bazovici je bilo torej lepo pevsko in glasbeno srečanje, k uspehu katerega je prav gotovo prispeval prijeten in topel poletni večer, tako da so se tako pevci kot poslušalci zadrali v prijetni družbi ob kozarčku vina in klepetu.

BANI - Danes Pevski večer

Pred leti je imel Moški pevski zbor Tabor z Općinom (*na arhivski slike*) navado, da zaključi svoje pevske sezone z neformalnimi nastopi po bližnjih vaseh: pri Ferljugh, Piščancih, Banih in tudi pri Briščikih. Te pevske nastope so imenovali Koncerti pod latnikom. Priče teh nastopov so slike, ki krasijo pevsko sobo v Prosvetnem domu. Potem so to navado opustili.

Letos so pri MPZ Tabor sklenili obudititi te pevske nastope. Tako so se pevci odločili, da letošnjo pevsko sezono zaključijo z nastopom pri Banih. Norma Križmančič iz Kulturnega društva Grad je predlog z veseljem sprejela. K prireditvi so povabili tudi Moški komorni zbor Stane Malič, ki deluje v sklopu openskega cerkevnega zobra. Nastopu, ki ga bo sta sooblikovala oba zobra, so dali naslov Pevski večer slovenskih podoknic. Koncert bo danes ob 20.30 pred društvenim domom pri Banih. Prisrčno vabljeni!

Nocoj za uvod predstava o Zoranu

V gledališču Basaglia se nocoj s predstavo Zoran e il cane di porcellana začenja niz Gledališča v gledališču. Predstava je nastala v koprodukciji reškega gledališča Dramma italiana in tržaškega Contrada. Pričetek ob 20.30, vstopnina 2€.

Danes brezplačen obisk muzejev

Danes bo vse Mestne muzeje moči obiskati brezplačno. Druga nedelja v mesecu je že po tradiciji namenjena pobudi Muzej moj dom, v sklopu katere si lahko Tržačani s stalnim bivališčem v Trstu, študenti in raziskovalci brezplačno ogledajo muzejske zbirke. Te bodo na ogled med 10. in 19. uro. V mestni botanični vrt pa se vrača prireditev »Invasati, tutti pazzi per i fiori.«

Multietnični večer na kopališču Ausonia

Jutri ob 19.30 bo na kopališču Ausonia potekal žanrsko raznolik večer, s katerim bosta Italijanski konzorcij za solidarnost (ICS) in združenje ARCI pod okriljem Občine Trst in ministrstva za notranje zadeve počastila mednarodni dan beguncov (20.6). Goste bodo najprej pogostili z etno bifejem, nakar bo mogoče prisluhniti afganistanski folk glasbi. Na programu bo tudi predstava v režiji Barbare Sinicco. Sledila bo glasba z zasedbo Radio zastava, nato pa še ples z DJ MasterCatom.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 14. junija 2015

VASILIJ

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.55 - Dolžina dneva 15.40 - Luna vzide ob 3.52 in zatone ob 18.35.

Jutri, PONEDELJEK, 15. junija 2015

VID

VREMENI VČERAJ: temperatura zraka 26,6 stopinje C, zračni tlak 1011,1 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 7 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo poobračeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,6 stopinje C.

OKLICI: Denny Sacchetti in Chiara Ali, Dario Ventrice in Rossella Rossoni, Guido De Sanctis in Antonella Basso, Vincenzo Varazi in Gaia Zanutt, Fulvio Vallon in Angela Varin, Michele Contadini in Chiara Zanchi, Gualberto Niccolini in Santina Zanella, Michele Bellia in Anna Mollo, Paolo Heller in Daniela Trevisani, Marco Castelletti in Antonella Grim, Iven Goltz in Benedetta Zubin, Salvatore Bisogno in Maria Persico, Gianmarco Poli in Marzia Zennaro, Stefano De Monte in Daniela De Stefan, Paride Martignani in Loriana Serratti, Marco Palese in Elena Gasparotto, Marco Pedicchio in Giovanna Zingirian, Ciro Martino in Ottavia Antoni, David Pani in Nicoletta Cafaro.

Lekarne

Danes, 14. junija 2015

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Valmaura 11, Šentjakobski trg 1, Ul. Ginnastica 39/A, Općine - Nanoški trg 3/2.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Valmaura 11 - 040 812308, Šentjakobski trg 1 - 040 639749, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Prisrčno se zahvaljujeva vsem in vsakemu posebej za prejeto počastitev ob najini zlati poroki

Danilo in Karmela

Društvo 'Vaška skupnost Praprotn'

organizira

41. ŠAGROV PRAPROTU

20. in 21. junija 2015

THE SPACE CINEMA - 16.30, 17.20, 19.10, 21.50 »Jurassic World«; 15.30, 18.00, 20.40 »Jurassic World 3D«; 16.25, 19.05, 21.45 »Fury«; 17.00, 19.15, 21.30 »Wolf creek 2«; 19.50, 22.00 »Insidious 3«; 16.40, 19.05, 21.30 »San Andreas«; 16.25, 19.00, 21.35 »Tomorowland - Il mondo di domani.«

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.40, 20.00, 22.15 »Jurassic World«; Dvorana 2: 15.30, 18.00, 21.15 »Fury«; Dvorana 3: 16.30 »Il libro della vita«; 18.15, 21.00 »Jurassic World 3D«; Dvorana 4: 17.30, 22.00 »La risposta è nelle stelle«; 15.30, 19.50 »Le regole del caos«; Dvorana 5: 15.40, 17.30, 20.15, 22.10 »Io e Arlecchino.«

Ob prejemu pomembne Levstikove nagrade za živiljenjsko delo iskreno čestitajo

Miroslavu Košuti

SKGZ, ZTT in revija Galeb

Čestitke

Pred bulo ALENKA sedi in nas uči kako se kleklje vrti. Ob srečanju z Abrahamom ji želimo čim manj vozil in čim več tekočega prepletanja klekljev. Učenke klekljarskega krožka pri Skd Tabor.

Na Festivalu slovenskih viž v načetu je prejela nagrado za najboljše besedilo BARBARA GROPAJC. Iskreno ji čestitamo in želimo ansamblu Ognjnih 7 še mnogo uspehov. Vsi domači.

Jutri praznuje svoj prvi rojstni dan naša zlata navihanka SARAH. Velik kož poljubčkov ji podarjamona nona Neva, nono Piero in vsi domači.

Šolske vesti

SLOV.I.K. - Na spletni strani www.slovik.org je objavljen razpis za vpis na Multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast v letu 2015-2016, ki je namenjen študentom, absolventom in mladim do 27. leta starosti. Na spletni strani so objavljene vse informacije v zvezi s programom, vpisnim postopkom in pravili. Za dodatna pojasnila info@slovik.org. Prijave do 15. septembra.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 21. junija, avtobusni izlet v Avstrijo z vzponom na gori Mallnock in Klomnock. Predvideni sta tehnično nezahtevna 5-urna tura ali vzpon z žičnico in grebenska nezahtevna tura. Odhod iz trga Oberdan ob 6.00. Izlet je primeren za vse. Za info in prijave, do srede 17. junija, tel. št. 040-413025 (Marinka).

LETNIK 1950 IN 1951 občine Dolina in Vzhodnega ter Zahodnega Krasa, organiziramo v soboto, 27. junija, enodnevni izlet v neznano. Priporočamo, da vzamete s sabo telovadne copate. Za ostale info in vpisnino na tel. 333-1157815 (Ladi), 347-4434810 (Ljivo), 339-7064120 (Milan).

SKD RDEČA ZVEZDA organizira enodnevni izlet na Blejski grad s kosiom v soboto, 27. junija, z odhodom ob 9.30 iz Zgonika. Info in prijave do 15. junija na tel. 340-8940225 (Madalena) ali skd.rdecavezda@gmail.com.

Društvo slovenskih izobražencev in Občina Dolina

vabita na predstavitev knjige Marcia Manina

JOSIP PANGER
Plemeniti slovenski rodoljub (1868 – 1925)

Govorili bodo:
Anja Fabiani, Loredana Gec,
Vojko Kocjančič, Tomaž Simčič
in avtor Marco Manin

Sodelujejo
Srednjeevropski inštitut J. Pangerc
in SKD Valentin Vodnik

V četrtek, 18. junija, ob 20.30
na glavnem trgu v Dolini

Obvestila

MLADINSKI KROŽEK PROSEK KONTOVEL vabi na šagro še danes, 14. junija. Delovali bodo dobro založeni kioski. Večere bodo popestrili An-sambel Nebojsega, Red Rocket in Klappa iz Brega.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE vabi slovenske vernike na spominsko sv. mašo za vse žrtve druge svetovne vojne, ki bo danes, 14. junija, ob 17.00 v tržaški Rijarni. Maševal bo dr. Primož Krečič, pel bo združeni pevski zbor ZCPZ iz Trsta. **TPPZ P. TOMAŽIČ** sporoča, da bo danes, 14. junija, ob 12.45 odhod avtobusa s Padrič za nastop ob 16. uri na Mostu na Soči. V ponedeljek, 15. junija, ob 20.45 bo na sedežu na Padričah seja odpora. V torek, 16. in v torek, 23. junija, pevski vajti ob 20.45. V nedeljo, 28. junija, ob 20. uri v Dolini koncert posvečen 70. letnici osvoboditve.

ŠAGRA NA KRMENKI: KD F. Venturini vabi do ponedeljka, 15. junija, na tradicionalno vaško šagro. Delovali bodo dobro založeni kioski. Večere bodo popestrili ansambl: Mish Mash, Alterego, Kraški muzikanti in Maniax. **ASD CSD SOKOL**, pod pokroviteljstvom ZSSDI, prireja kamp minivolleya za punčke in fantke letnikov 2008/2004 v nabrežinski telovadnicni od 15. do 19. junija od 8.30 do 13.00. Za info na tel. 348-8850427 (Lajris) ali 040-200941; csdadsokol@gmail.com.

DSI vabi v ponedeljek, 15. junija, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3 na srečanje z dr. Alešom Bučarjem z mairiborske univerze, ki bo govoril na temo »Migracije in kriminaliteta - pogled preko meje stereotipov in pred sodkov«. Gosta bo predstavil prof. Aleksij Kalc. Začetek ob 20.30.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ organizira pod pokroviteljstvom MIBACT - Nadzorništva Dežele FJK v bivših kuhinjah Miramar-skega gradu glasbene poletne centre od 15. junija do 3. julija. Predvidenih je veliko dejavnosti vezanih na svet glasbe in gledališča. Poletni center je namenjen otrokom od 6. do 14. leta. Info in vpisnine: na tel. 349-7730364 (Desirè) ali 347-1621659 (Mojca), info@accademialiricasantacroce.com.

NK KRAS prireja športno-nogometni kamp od 22. do 27. junija na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2002/2009. Vpis do 15. junija. Prijava in info na tel. 040-2171044, 334-1258848 (Ester) 333-2939977 (Roberta).

NOGOMETNI KAMP od ponedeljka, 15. do sobote, 20. junija, organizira na Prosek F.C. Primorje, namenjen letnikom 2002-2008. Urvnik: 8.00-17.30. Poskrbljena malica, kosilo in razne dejavnosti. Info po tel.: 329-6022707 (Roberto), 333-4239409 (Aleksander).

SLORI - razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in trete bolonjske stopnje, diplome štirile-

glasbena matica

»GLASBENO USTVARJANJE – ZVOČNA IZPOVED DUŠE«
ZAKLJUČNI KONCERT TEČAJA KOMPOZICIJE

Novite bodo izvajali solisti, komorne skupine in zbor
v četrtek, 18.06.2015, ob 20.00
dvorana SKD Barkovlje, ul. Bonafata 6
Vljudno vabljeni!

tih studijskih programov, magisterije in doktorate. Rok oddaje ponедeljek, 15. junija. Razpisni pogoji in prijavnična na www.slori.org.

SOMPD VESELA POMLAD vabi vse otroke od 5. do 11. leta na celodnevni poletni center Smrkci ustvarjajo (likovna delavnica, plesne urice, igre na prostem, družabne igre, glasbene inkuharske dejavnosti). Od 6. do 10. julija od 8. do 16. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah, Dunajska cesta 35. Prijava ob 15. junija na vesela.pomlad@yahoo.it; 335-7869448.

TENIŠKA SEKCija ŠZ GAJA - Padriče organizira od 15. junija do 3. julija začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce in srednješolce. Pojasnila in prijave na tel. 389-8003486 (Mara).

TPK SIRENA IN ZSŠDI organizirata jadrnalne tečaje za otroke od 6 do 14 let: od 15. do 26. junija, od 29. junija do 10. julija ter od 13. do 24. julija, od ponedeljka do petka, od 8. do 17. ure. Info in vpisi v tajništvu kluba, Miramarški drevored 32 (ob torkih 10.00-12.00; ob petkih 18.00-20.00), tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI (ELIC) vabi na otroške likovne delavnice »Barve našega sveta« z Leonardom Calvom: od 15. do 18. junija 9.30-12.00 in od 22. do 25. junija 9.30-12.00 na sedežu v Ul. Mazzini 30 (5. nadstropje). Od 29. junija do 3. julija 9.30-12.00 v Miljah. Info in prijava na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

ZDRUŽENJE TERRA SOPHIA obvešča, da so na razpolago še nekatera mesta za poletni center »Poletni čas« za otroke od 3. do 12. leta, ki bo v Dolini od 15. junija do 4. septembra. Za info na tel. 348-0459772.

ZSŠDI IN JK ČUPA organizirata tedenske jadrnalne tečaje na jadrnicah tipa Optimist namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati od 9. do 17. ure. Poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V: od 15. do 19. junija; od 22. do 26. junija; od 29. junija do 3. julija; od 6. do 10. julija; od 13. do 17. julija; od 20. do 24. julija; od 27. do 31. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

ZSŠDI IN JK ČUPA organizirata za srednješolce celotedenske tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic od 13. do 18. ure: tečaj »Zabave na morju« od 6. do 10. julija in od 13. do 17. julija; tečaj na jadrnalnih deskah od 15. do 19. junija in od 20. do 24. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

OBČINA DOLINA sklicuje v torek, 16. junija, ob 19. uri v Srenjski hiši v Borštu informativno srečanje o načrtovanih prekvalifikacijskih posegih v Borštu in Zabrežcu.

FC PRIMORJE vabi vse svoje člane, vaščane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v sredo, 17. junija, ob 20.30 na sedežu v Kulturnem domu na Prosek.

NŠK sklicuje redni občni zbor, ki bo v sredo, 17. junija, ob 17.00 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu na Oddelku za mlade bralce v Narodnem domu v Trstu, Ul. F. Filzi 14.

glasbena matica

»Z GLASBO V POLETJE«
ORKESTRI IN ZBORI GLASBENE MATICE

v soboto, 20.06.2015, ob 20.30
Luteranska cerkev, trg Panfilij
Vljudno vabljeni!

Šagra na Krmenki
od 12. 6. do 15. 6. 2015
Kulturni program ob 19.00 uri

Poslovni oglasi

PRODAJAM GOSTINSKO OPREMO:

plinsko peč za pizze, marmorni pult z vitrino, vse malo rabljeno.
Tel. 040-226285

PRODAM STANOVANJE

ulica Papaveri, Opčine.
Tel. 3400503429

Mali oglasi

4 MT. ČOLN abbatte open, s prikolico ellebi in z raznimi pripomočki prodam po ugodni ceni. Tel. št.: 334-3362994.

GOSPA Z VEČLETNO IZKUŠNJO išče delo pri negi starejših oseb 24 ur na dan. Tel. št.: 00386-40432304.

IŠČEM rabljeno otroško kolo za dečka 5 ali 6 let. Velikost koles 40 cm. Tel. št.: 340-8407033.

ODDAJAMO v najem opremljeno stanovanje (pribl. 55 kv. m.) na Prosek u samostojnim ogrevanjem. Tel. 320-1509155.

PRODAM sliko Stanota Žerjala velikosti 120 x 90. Motiv: Cesta skozi gozd proti jezerčku. Cena po domeni. Tel. št.: 040-272701 (ob uri obedov).

PRODAM zazidljivo zemljišče v Bazovici. Tel. 340-0855716.

Loterija 13. junija 2015

Bari	19	4	41	48	20
Cagliari	15	43	78	82	32
Firence	29	36	62	21	80
Genova	65	23	28	77	34
Milan	49	15	35	56	42
Neapelj	7	30	24	36	63
Palermo	52	27	12	4	55
Rim	31	2	80	18	27
Turin	5	82	71	75	16
Benetke	66	54	55	3	89
Nazionale	86	37	83	81	49

Super Enalotto Št. 71

19	35	36	38	45	80	jolly 17
Nagradsni sklad						17.834.831,66 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
2 dobitnika s 5+1 točkami						153.245,44 €
14 dobitnikov s 5 točkami						16.419,16 €
633 dobitnikov s 4 točkami						366,88 €
23.191 dobitnikov s 3 točkami						19,92 €

Superstar

5
Brez dobitnika s 5 točkami
3 dobitniki s 4 točkami
105 dobitnikov s 3 točkami
2.062 dobitnikov s 2 točkami
14.587 dobitnikov s 1 točko
33.678 dobitnikov z 0 točkami

SKD Igo Gruden
ob 70-letnici ustanovitve

zaključni koncert

**POJEMO
POJEMO**

OPZ Petped
Mladinski pevski zbor
DPZ Kraški slavček-Krasje
MePZ Igo Gruden

danes, 14. junija 2015
ob 20. uri
Kulturni dom Igo Gruden
v Nabrežini

Društvo Finžgarjev dom
vabi na ogled
premire srljivke za odrasle

**EENY MEENY
MINY MOE**

(pet predstava iz niza »Z
igro v poletje«)
**Izjava odrasla igralska
skupina MOSPa**
**Besedilo in režija:
HELENA PERTOT**
Finžgarjev dom
nedelja, 14. junija
ob 20h

Prireditve

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM
vabi ob zaključku sezone na zabavno
kraško muzikomedijo »Utrinki«, v iz-
vedbi skupine KUD Grešni kozli. Z
glasbo in številnimi prizori bosta pu-
liko zabavala Matej Gruden in Iztok
Cergol. Prireditve bo v Marijinem domu
v Rojanu, Ul. Cordaroli 29, danes,
14. junija, ob 18. uri.
EENY MEENY MINY MOE: srljivka,
v izvedbi odrasle skupine MOSPa v
režiji Helene Pertot, bo danes, 14. ju-
nija, ob 20.00 v Finžgarjevem domu

PIHALNI ORKESTER BREG DOLINA
OB VELIKEM USPEHU

40. SREČANJA PIHALNIH ORKESTROV ISTRE

zahvaljujemo se
upravi Občine Dolina, občinski redarski službi in orožnikom iz Doline,
članom PGD Breg in civilne zaščite,
sodelojočim krajevnim kulturnim društvom in posemeznikom,
vsem pokroviteljem ter vsem nastopajočim gostom,
ki so pripomogli k uspehu prireditve

**DRUŠTVO ROJANSKI
MARIJIN DOM**
vabi na kraško glasbeno
komedio
(u)TRI(n)KI

Izjava KUD Grešni kozli
**Z glasbo in prizori bosta
publiko zabavala**
**Matej Gruden in
Iztok Cergol**

danes ob 18. uri
v Marijinem domu v Rojanu
(ul. Cordaroli, 29)

na Opčinah. Predstava je primerena za
odraslo publiko. Vabljeni!
**GLASBENA MATICA - ŠOLA »M.KO-
GO«** v sodelovanju s SKD Barkovljje
vabi na koncert S flavto v poletno noč
danes, 14. junija, ob 20.00 v dvorani
SKD Barkovljje, Ul. Bonafata 6. Večer
bodo oblikovali učenci GM Tjaša De
Luisa, Valentina Jogan, Jan Kalc, Ur-
ška Petaros in Metka Zeriali iz ra-
zreda prof. Erike Slama ob klavirski
spremljavi prof. Claudie Sedmach.
KD GRAD OD BANOV v sodelovanju
s SKD Tabor z Opčin prireja Pevski
večer slovenskih podoknic danes,
14. junija, ob 20.30. Na večeru bosta
nastopila MoPZ Tabor in Moški ko-
morni zbor »Stane Malič« z Opčin.
Nastop bo pred Društvenim domom
pri Banih. Vljudno vabljeni!

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in Ma-
li kitaristi iz Brega vabijo na zaklju-
čni koncert danes, 14. junija, ob 19.
uri v prostorih SKD Valentin Vodnik
v Dolini.

SKD IGO GRUDEN vabi na Zaključni
večer društvenih zborov danes, 14.
junija, ob 20. uri. Nastopajo: OPZ Pet-
pedi (vodi Mirko Ferlan), MePZ Igo

Društvo slovenskih izobražencev
vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3
na
srečanje z
dr. Alešem Bučarjem
na temo
**Migracije in kriminaliteta
Pogled preko meje
stereotipov in predvodkov**
Gosta bo predstavil
prof. Alekšij Kalc

Začetek ob 20.30

Gruden (vodi Mirko Ferlan), DPZ
Kraški slavček - Krasje (vodi Petra
Grassi) in MePZ Igo Gruden (vodi
Janko Ban).
DSI vabi na ogled fotografike razstave
»Na poti enakopravnosti - Ženska to-
ponomastika v Sloveniji« v Peterli-
novi dvorani, Ul. Donizetti 3, v prvem
nadstropju. Urnik: danes, 14. junija,
11.00 - 13.00; pondeljek, 15. junija,
16.00 - 18.00. Za ostale informacije na
tel. 329-0224074.
GLASBENA MATICA in Festival Kras
2015 vabita na prireditve z naslovom
»Schoenberg za pet čutov«, ki bo v
torek, 16. junija, ob 20.30 v Kraški hi-
ši v Repnu.
KRIŠKI TEDEN 2015 v prireditvi SKD
Vesna: v torek, 16. junija, 6. poklon
Liviu Bogatcu. Uvodna beseda Fran-
ko Cossutta in Miranda Caharija, na-
to ogled videoposnetka komedije
Čarobna noč. V petek, 19. junija, ve-
seloigra Svakinja da te kap in v ne-
deljo, 21. junija, Flamenko pod zvez-
dami. Vse prireditve bodo v Domu A.
Sirka ob 21. uri. V torek, 23. junija,
»pri Procesiji kres s Kraškimi ovčarji.
DSI IN OBČINA DOLINA, v sodelo-
vanju s Srednjeevropskim inštitutom
za kulturo in zgodovino J. Pangerc
ter s SKD Valentin Vodnik, vabita v
četrtek, 18. junija, na predstavitev
knjige Marca Manina »Josip Pan-
genc. Plemeniti slovenski rodoljub
(1868 - 1925)«. Sodelovali bodo:
Anja Fabiani, Loredana Gec, Vojko
Kocjančič, Tomaž Simčič in avtor
Marco Manin. Zaključno srečanje
društva v sezoni 2014-15 bo pote-
kal na glavnem trgu v Dolini, na
Gorici. Začetek ob 20.30.
GLASBENA MATICA v sodelovanju s
SKD Barkovljje vabi na zaključni
koncert tečaja kompozicije z naslo-
vom »Glasbeno ustvarjanje - zvočna
izpoved duše«, ki bo v četrtek, 18.
junija, ob 20.00 v dvorani SKD Bar-
kovljje, Ul. Bonafata 6. Novitete bodo
izvajali solisti, komorne skupine
in zbor.
SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s
pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske
prosvete, vabi v petek, 19. junija, ob
20.30 na »Svet je bratstvo in ljube-
zen«, pozdrav poletju, ob petju, glas-
bi in degustaciji s presenečenjem. Na-
stopa ŽVS Barkovljje, vodi A. Pertot,
sodelujejo mladinci in mladinke Glas-
bene kambrce, Tomaž Baldassi ter
Willy Perko in Walter Starc.
SKD GRAD od Banov prireja tradicio-

nalni svetoivanski večer pri Čukoveh
v petek, 19. junija, ob 20.30. Nastopila
bo dramska skupina SKD Slovenec
Boršt - Zabrežec z veseloigro v
narečju Avia Cirkus. V primeru sla-
bega vremena, predstava odpade.
Toplo vabljeni.

SKD TABOR vabi na predstavitev knji-
ge Nicoloja Giraldija »La grande
guerra a piedi« v petek, 19. junija, ob
20.30 v Prosvetnem domu na Opči-
nah.

AVIACIRKUS - SKD F. Prešeren in
SKD Slovenec vabita, v sklopu sve-
toivanskih večerov, v soboto, 20. ju-
nija, ob 20.30 na ogled gledališke
predstave v občinsko gledališče v Bo-
ljuncu. Režija A. Corbatto.

GLASBENA MATICA vabi na koncert
»Z glasbo v poletje«, ki bo v soboto,
20. junija, ob 20.30 v Luteranski cer-
kvi v Trstu, Trg Panfili. Nastopajo or-
kestri in zbori Glasbene matice.

BURKA O JEZIČNEM DOHTARJU -

SKD F. Prešeren in SKD Tabor, v sklopu
sveitoivanskih večerov, vabita v ne-
deljo, 21. junija, ob 20.30 na ogled gleda-
liške predstave v občinsko gledališče
v Boljuncu. Režija Sergej Verč.
SDD JAKA ŠTOKA - Osnovnošolska
skupina vabi na premiero igre »Pe-
pelkin čevelj« (po motivih Olge Pav-
šič, režija Kim Furlan in Tina Renar)
v nedeljo, 21. junija, ob 19. uri v Kul-
turnem domu Prosek-Kontovel. Po
premieri bo sledila ponovitev igre
srednješolske skupine v novi zased-
bi »Živiljenje ima svetlo stran« (avtor
Sten Vilar, režija Elena Husu, glasba
Iztok Cergol).

FOTOVIDEO TS 80 vabi na ogled raz-
stave Radivoja Mosettija »Kraška oh-
acet« v piceriji pred cerkvijo na Opči-
nah, Proseška ul. 35.

FOTOVIDEO TS vabi na ogled foto-
grafike razstave Milosa Zidariča v pro-
storih gostilne v centru Zgonika in Na-
taše Peric v Ljudskem domu v Križu.

RAZSTAVA O GABROVCU v predvoj-
nih, medvojnih in povojnih letih je
odprta v društveni gostilni v Gab-
rovcu do konca meseca.

**V NARODNI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNI-
CI** (Ul. sv. Frančiška 20) je do konca
poletja na ogled razstava fotografij
Valentine Cunja Nudanima. Urnik:
ponedeljek - petek, 10.00-18.00.

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU razstavlja
svoje mandale Tanja Kralj, do 3.
julija. Urnik razstave: ponedeljek - pe-
tek: 9-13, ponedeljek in sreda 15-17.
Vabljeni k ogledu.

Zapustil nas je naš dragi

**Giovanni Paoletti
(Gianni)**

Žalostno vest sporočajo

mama Maria, sinovi Marcello,
Davide in Christian, hčerka
Valentina, Ines, sestri Edda in
Patrizia, brat Libero ter ostalo
sorodstvo

Pogreb zaro bo v ponedeljek, 15. ju-
nija ob 10. uri v cerkvi v Nabrežini.

Gabrovec, 14. junija 2015
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

**Dragi Ines in družini, ob hudi izgu-
bi dragega soproga, izrekamo
iskreno sožalje**

osebje mavhinjskega vrtca

**Zapustil nas je naš predragi mož,
oce in nono**

**Giuseppe Ciliberto
(Pino)**

Žalostno vest sporočajo

žena Liliana, sin Franc, hči Nataša z
družino, priljubljeni vnuki
Giuliano, Maxi, Alex in Tjaša,
sestra Mimma z družino in vsi
ostali sorodniki

Od njega se bomo poslovili v pone-
deljek, 15.06 od 8. do 9. v ulici Co-
stalunga

Trst, 14. junija 2015

Doktor

Jože Škerk

Od njega se bomo poslovili v četrtek,
18. junija, od 10.30 do 11.45 v ul.

Costalunga.

Pokojnik bo ležal ob 12.30 uri v
šempoljski cerkvi, sledila bo sv. maša
ob 13. in pokop na domačem
pokopališču.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne
namene.

Trnovca, 14. junija 2015
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

V dalnjem Melbournu je za vedno mir-
no zaspal

**Mario Starec
(Flek)**

S sinovoma Radom in Milošem
žalujejo

nečaki Magda, Franko, Silvana,
Bruna, Sergio in Dorina ter
svakinje Ana, Rosanna, Vera in
Lucia z družinami

Melbourne, Trst, 14. junija 2015

**Draga Marija,
ti si in boš vedno v naših srcih.**

Martina, Saša, Filip in Franc

13.6.2013 13.6.2015

Sustersich Christian

Vedno si v naših spominih.

Mama, papi, brat Manuel, žena
Sharon, sin Nathan in ostalo
sorodstvo

POGREBNO PODJETJE
San Giusto
Ripa

**V trenutku
žalosti...**

**OPĆINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020**

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)
Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojnih

PRIDEMO TUDI NA DOM!

**Darujte
za
sklad**

**Bubnič
Magajna**

14.6.2015 14.6.2015

Krevatin Maria

...vedno z nami

svojci

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

Ob vračanju iz šole smo otroci vsako pomlad pogledovali v krošnje češnjivih dreves v sadovnjaku ob poti, da bi ja ne zamudili trenutka, ko so začeli slastni plodovi menjati barvo in postajati iz dneva v dan slastnejši. Zvesti prepričanju, da je sosedova trava najbolj zelen, so se nam tudi narabutane češnje zdale le slajše. Boljše od tistih z domačega vrta, kaj šele od onih z njive, ki sem jih moral takrat, ko sem končal s pisanjem domače naloge, pomagati obirati. In potem smo jih pozno v večer prebirali in najlepše nameñili prodaji. S tistimi ob poti iz šole teh težav ni bilo: posmukal si par plodov z vsekoga drevesa in stekel hitro stran, da te ne bi zasačil lastnik.

Ena ni nobena

Če kje in kdaj, potem pri češnji zago tovo velja, da ena ni nobena. Ko jih začemo zobati, se kar ne moremo ustaviti. Najprej nas privabi njena svetlikajoča se barva, običajno rdeča, toda lahko tudi rumena, svetlo rožnata ali povsem temna, skoraj črna. Zamika nas oblaka, enkrat srček, drugič ledvička - kakor ustnice ustrežljivih gospa s kitajskih lesorezov. Razveseli nas zvok, ki odmeva po ustni votlini in evstahijeve cevi tja do ušes, ko zagrizemo v čvrsti sadež, in potem še pok, ko ga ločimo od peclja. Dokončno nas razneži okus, tako osvežilen, istočasno sladek in rahlo kiselkast, enostavno popoln. Mesa okrog peške ni dosti, le za nekaj kapljic soka, zato telo, ki so ga vznemirili vsi ti občutki, že kliče po naslednji, in naslednji in še naslednji češnji. Res, težko se jih je preobjesti!

V Evropo naj bi češnjeva drevesa iz Turcije prinesel rimski vojskovodja Lukul (114 - 56 pr.n.št.), znan tudi po tem, da je oboževal vse možne dobrote obložene mize. Gojenje češenj je še danes najbolj razširjeno v Turčiji, ki so prava svetovna velesila, na drugem mestu pa so ZDA, ki so v nekaj letih prehiteli Iran: v obeh državah so v zadnjem desetletju podvijili pridelavo! Največji evropski pridelovalki sta Italija in Španija, pri višnjah pa stopijo v evropsko ospredje Rusija, Poljska in Ukrajina, pa tudi razdrobljeni Balkan se dobro drži: združen bi bil peti pridelovalec na svetu. Prav zanimivo je, da so pri češnjah Kitajci, ki sicer naredijo in pridelajo skoraj vsega največ, še le na petnajstem mestu. Dejstvo, da Japoncev, ki so tako zelo ponosni na svoje češnjeve vrtove, ni na seznamu največjih pridelovalcev, nas ne sme presenetiti. Medtem ko ostali svet goji kultivarje, ki sodijo v rod češenj (Prunus avium) in višenj (Prunus cerasus), ki slovijo po okusnih plodovih, se v deželi vzhajajočega sonca sprehajajo pod drevesi okrasnih češenj (Prunus serrulata), katerih plodovi veljajo za neužitne oziroma celo strupene.

Gremo na trg!

V naših krajih se je gojenje češenj razmahnilo zlasti v drugi polovici dvajsetega stoletja, ko sta usahnili dve do takrat dokaj donosni panogi, gojenje sviloprejk in vignogradništvo. Poleg tega so nove železniške povezave omogočale hiter dostop do zanimivih tržišč v notranjosti Avstrije, govorita pa se, da so jih s hitrimi vlaki razvazali vse tja gor do Sankt Peterburga. Vipavce (ampak tako so jih klicali predvsem Brici) so veljale za vrsto, ki najlaže prenasa dolgo pot. Pa tudi sicer je bilo na goriškem toliko dobrih domačih sort, da je grof Heinrich von Attems kot vodja goriške cesarsko-kraljeve kmetijske družbe leta 1891 ugotovljal, da se sploh ni potrebno truditi z uvajanjem tujerodnih, saj dajejo pravčenca, vipavko, kozanku in tercinko dobre in sladke plodove. Češne pozno dozorelih sort so v tistem času sušili, zažveplali in posiljali vse do Amerike!

Kolonom je prodaja češenj dajala možnost, da vsaj nekoliko opeharijo gospodarja: prekupevalci so jim le del pridelka plačali s potrdilom, del pa odkupili na črno. Kmetje so morali flegarjem (oskrbnikom) pokazati potrdila in oddvojiti pol zasluzka, toda tudi flegarji so potem kaj listek izgubili. Zagotovo je v tej verigi vsakdo dal nekaj zase v žep.

Pridelovalci so seveda del pridelka poskušali prodati tudi sami. Ženske so vadile manekensko držo, ko so si na glavo polo-

Rdeče češnje rada jem ...

Veje segajo do tal

Briške hrustavke

Pajek na češnji

Garnet

Prebiranje

... črne pa še rajši

NAJBOLJŠE SO Z DOMAČEGA VRTA

Rdeče češnje rada jem ...

TONI GOMIŠČEK (besedilo in slike)

žile svitek, nanj pa velike pletere košare, pole ne češenj, in zravnane bosopete hodile po prsašnih cestah do mesta. Premežnejši so si pomagale s kolesom, le redki so se na trg odpravili z vozom. Vozni redi hitrih vlakov so predvidevali dajšje postanke na postajah, kjer so kmetje nalagali košare češenj v vagonе. Boris Jakončič se spominja, da so imeli te košare oziroma košpe prt, zaštit na obod, da ne bi koga zasrbele roke še pred prihodom tovora na končno postajo.

Okrogle niso samo češnje

V že dokaj veseli druščini je tekel pogovor o časih, ko so žene po več mesecov ostajale zdoma in na tržnicah prodajale češnje, ki so jim jih možje dnevno pošiljali na železniške postaje oddaljenih mest. Drevesa so bila takrat visoka in potrebno je bilo precej spretnosti, da so obrali vse plodove, da so se stegnili gor do zadnje veje. Da so takrat prihajale v pomoč mladenke iz okoliških vasi, kjer je bilo manj češenj, se je spominjal prvi. In ker so bili vsi domači v sadovnjaku, so včasih čez poletje vzeli k hiše še kako žensko, da je kuhalo, je dodal trejni. Hm, ja, in ker je bila gospodarjeva postelja prazna, se je našla še kaka, da jo je pogrela, je zvito namignil tretji. Pa je pristopila priletarna gospa, ki je spremilja pogovor o moških zadavah, uprla roke v bok, jih sprepo pogledala in navrgla: »Ma mona, ma kaj misliš, da smo ves denar zaslužile samo s prodajanjem češenj?«

In dedci so previdno utihnili, da ne bi zvedeli preveč.

Sadovnjaki in računalniki

Češnjeva drevesa so bila nekoč del brajde. Krasila so pokrajino, njihova cvetoča bela krošnja je naznanjala pomač, plod je prinesel prvi večji zaslužek in napolnil izpraznjene mošnje, poleti so dajale senco kmetu, ki je okopaval vinograd. Z uporabo sodobne mehanizacije v vinogradništvu in osredotočenjem na kvalitetno vino so začele češnje izginjati. Vendar zanimanje za gojenje češenj ponovno narašča tudi v naših krajih, kjer zadnji objavljeni statistični podatki kažejo, da se gojenje intenzivira. Pridelovalcev je manj, tudi površinsko se sadovnjaki krčijo, vendar se povečuje število dreves. »Nekoč so bila drevesa v strmem bregu in pustili smo jih rasti visoko, danes so nizka in jih sedimo v vrsti na terase,« pravi Aleksi Mavrič iz Kojskega v Brdih, s 1.100 rodnimi drevesi največji češnjar v Sloveniji. »Toda se že obrača. Bil sem prvi, ki sem se povsem posvetil češnjam, zdaj, ko je vinarnstvo v krizi, pa se bo še več Bricev vrnilo k temu okusnemu sadežu,« je preprican Aleksi, ki je ponudbo svežih češenj razširil še na sušene češnje, češnjev liker, »pijanec češnje«, češnjevo marmelado in kompot, sadno žganje in češnjeve čokolatine.

Za skupine organizira tudi voden ogled češnjevega nasada, ki se nepoznavajo, zdi zelo sodobno urejen, saj ima napeljane celo cevi za namakanje, toda on sam pove, da je to daleč od podobe sodobnih intenzivnih plantiza. V svetu češnjeve nasade namreč že nekaj let spravljajo pod streho, tako da lahko s pomočjo računalnikov po

vsem nadzorujejo dnevno količino vode, ki nam jo dobi posamezno drevo, glede na pobran pridelek pa poseben program dodaja vodi potrebnia hranila. Ker je vse pod streho, morajo zrak mešati ventilatorji, pa tudi več fitofarmacevtskih sredstev morajo dobiti taka drevesa in plodovi za zdravo rast in izgled. »S priravki na osnovi kalcija jih zagotovijo svež videz, čeprav so že vrsto dni v hladilnicah,« navrže in doda, da je najbolj trden dokaz sveže ubranega ploda pecelj, ki ne sme kazati znakov sušenja.

Katera sorte si?

V nekaterih trgovinah prodajajo češnje z označenim imenom kultivarja. Briška hrustavka je tržno ime, ki se je v zadnjem času močno uveljavilo, vendar ne pomeni sorte, saj zajema vse češnje z dokaj trdo kožico, za katere se zdi, da hrustajo pod zobmi. Sadjar se mora glede na pogoj odločiti kaj bo kje sadil. Zagotovo ni v njegovem interesu, da bi imel eno samo sorto, ampak bo zelo gojiti nekaj zelo zgodnjih, nekaj zgodnjih in tako naprej do najbolj poznih sort.

Stare sorte, kot so (zelo zgodnja) pravčenca, vodenca vdonjka, tercentka, popovka, vipavka ali čempevka se umikajo sodobnejšim kot so early lory, early star, early burlat, burlat, bigarreau burlat, adriana, celeste, gorgia, canada giant, izabela, carmen... Vsaj v Brdih ostajajo od starej sort še vedno priljubljene nekoliko manj sladka napoleonka, prepoznavna po rumenkasti barvi plodu, pontevka, tercinka in kozan-

ka, odlične za pecivo, pa tudi drobna črnasta karnjevka, primerena za marmelade.

Večina sort, ki se danes uveljavlajo v naših češnjevih nasadih, je bila vzgojena v francoskih in italijanskih sadarskih srednješčih, vendar ni nujno, da so tudi tam enako pomembne. V Italiji je na primer najbolj razširjena ferrovia, ki velja za izrazito aromatično sorto. Na aroma naj bi poleg same sorte vplivala tudi izbira podlage. Izkušeni sadjarji prisegajo na rešeljko (Prunus mahaleb), ki z razliko od divje češnje (Prunus avium) okrepi tako vonj kot okus plodov. Rešeljka je predvsem primerena podlaga za češnjev nasad na bolj skopi zemlji, sadjar pa se mora zavedati, da bo drevo sicer rodilo sezono ali dve prej, vendar je njegova pričakovana življenska doba krajsa.

Kar pa ne velja za tistega, ki redno uživa češnje! Roko na srce, saj skoraj ni sadja, ki bi koristilo človeškemu organizmu, češnja pa ima nekaj prav izjemnih lastnosti.

Odžaja, hrani in zdravi

Večji del češnjev je voda. Sladke češnje v povprečju ne dosežejo 13 % sladkorja, višine niti 10. Maščob skoraj ni, beljakovin 1 g na 100 g sadja (brez pešč, jasno). Vitaminska bera je bogata: A, skoraj celoten B kompleks (tiamin, riboflavin, niancin, pantotenska kislina, kolin...), K in seveda, tega je največ, C. Od kovin najdemo v češnji kalcij, železo, magnezij, mangan, fosfor in cink, še zlasti veliko pa je kalija. Razlike med (sladko) češnjo in višnjo so opazne, vendar enkrat v korist enega, drugič v korist drugega ploda.

Poleg tega, da kot prvo pomladansko sadje prečistijo naš od zimske hrane utrujeni organizem, tudi zares odpravljajo utrujenost, kar vedo zlasti športniki. Češnje čistijo ožilje, znižujejo krvni tlak, blažijo bolečine, pomagajo k lažjemu spanju, pospešujejo izločanje vode, lovijo proste radikale in zavirajo staranje organizma. Četrto kilograma češenj na dan preprečuje težave s protinom, še zlasti če jih zaužijemo na tešče. So odličen vir vitaminov in mineralov, delujejo antioksidativno, z njimi preženemo lakoto ne da bi se zredili. Stolčene v kremo so odličen obkladek za lepo kožo, čaj iz posušenih peceljev je osvežilni napitek. Par češenj za ušesom je najcenejši in najokusnejši uhan!

In, seveda, ko se jih najemo, začnemo z njimi še kuhati. Kompose in marmelade za dni, ko jih ni, ko pa so, jih lahko damo v majhne krompirjeve cmoke, zmečkamo v slano omako ali sladek preliv, zapečemo v pito, zavitke ali zgolj sladki kruh. Na koncu pa nazdravimo s penečim vinom na novi češnjevega mošta. Alkohola nima dosti, zato pa toliko več vonja in okusa.

Strah pred ponaredki

Cešnje niso izjeme: na trg prihaja toliko domačih češenj, kot da bi bila vsa naša okolica en sam ogromen češnjev nasad. »So leta, ko je krajevnega pridelka res malo in takrat razumemo trgovce, da nabavljajo v tujini, toda to naj potem tudi primerno označijo,« se jezijo naši pridelovalci. Tisti, ki kupijo pravo briško hrustavko, tega okusa nikoli ne pozabijo in bodo uvožene češnje, ki se neupravičeno kitijo s tem imenom, hitro prepoznaši,« meni Aleksi. Z letošnjo sezono je, vsaj doslej, zadovoljen. Njegov namakalni sistem omogoča drevesom, da varno preživijo sušo, ne daju pa jim toliko vode, da bi se plodovi debellili. In letos že opaža, da imajo drevesa vode premalo. Lahko bi jo spustil tudi več, je preprican, toda boji se, da bi tako začel siromašiti zemljo, da bi spral preveč mineralov, ki jih drevo potrebuje. »Potem bi že moral v ferti-irigacijo, namakanje s sprotnim dodajanjem hranil, toda zaenkrat se raje držim stare modrosti, da mora biti sadjar zadovoljen, če ima v desetih letih sedem dobrih ber. In letošnja nam je do zdaj dala veliko veselja. Češnje so zdrave in ne pokajo, lepo jih je pobirati in prebirati,« se pohvali in za konec s posnosom pokaže mizo za prebiranje češenj, ki jo je sam izdelal.

»V Ameriki patentirajo kombajne za strojno pobiranje češenj, ki jih upravljajo računalniki, jaz pa imam patent za to leseno mizo, kjer je vse odvisno od človeka, njegovih oči in rok. Tak je ta svet,« se zareži in vrže koščico v koš pod mizo. Sledim njegovemu zgledu, le da koščic v zrhem bistveno več ...

POBUDA HRVAŠKEGA POSLANCA IVANA JAKOVČIĆA

Evropski parlament bo zopet razpravljal o manjšinskih jezikih

Evropski parlament bo tudi v tem sklicu obravnaval vprašanje zaščite manjšin; skupina evropskih poslancev je namreč konec aprila predložila osnutek pisne deklaracije o »zaščiti in promociji regionalnih in manjšinskih jezikov v Evropski uniji«. Prvi podpisnik in idejni oče deklaracije je hrvaški poslanec Ivan Jakovčič, dolgoletni uspešni predsednik istrske županije, podpisalo pa ga je že 19 poslancev vseh večjih parlamentarnih skupin. Med temi naj omenimo južnotirolskega poslance Herberta Dorfmanna ter slovenskega poslance Patricijo Šulin in Milana Zvera iz Evropske ljudske stranke, italijansko poslanko DS Silvio Costa, slovenskega poslanca Iva Vajglja in koroško poslanka Angelika Mlinar iz liberalne skupine in Igor Šoltes iz skupine zelenih. Seveda je med podpisniki tudi trenutna predsednica skupine Evropskega parlamenta za manjšine, madžarska poslanka romskega rodu Kinga Gal.

Deklaracija se začenja z ugotovitvijo, da v Evropi več kot 40 milijonov ljudi govori več kot 60 regionalnih ali manjšinskih jezikov; skoraj vse skup-

nosti, ki govorijo regionalne ali manjšinske jezike se soočajo z resnimi težavami, ko morajo zagotavljati ohranjanje svojih jezikov; kar 49 jezikov je resno ogroženih.

Deklaracija v nadaljevanju opozarja, da je zaščita regionalnih in manjšinskih jezikov zaveza s področja človekovih pravic in bistven dejavnik pri zagotavljanju enakopravne, večkulturne in strpne družbe, ki je sestavni del identitete človeštva.

V nadaljevanju dokument opozarja na delo, ki ga je Evropski parlament že opravil na tem področju in izrecno omenja zadnji dokument, poročilo koristiškega poslanca Alfonsija iz leta 2013.

V sklepnom delu deklaracija poziva komisijo, naj sprejme ustrezne ukrepe s področja zaščite manjšinskih in regionalnih jezikov. Od komisije uvedoma zahteva, naj pripravi dodatne pobjede za zaščito ogroženih jezikov in zagotovi večja finančna sredstva za jezikovne skupnosti ter za krajevne in regionalne oblasti za večanje zanimanja za manj rabljene jezike.

Komisijo tudi pozivajo, naj sporoči državam članicam ter regionalnim in krajevnim oblastem, da je treba to podporo zagotoviti vsem skupnostim, ki govorijo regionalne ali manjšinske jezike, in naj spodbuja države članice, naj v kampanjah za evropske in vse druge volitve uporabljajo na svojem ozemlju regionalne in manjšinske jezike.

Deklaracijo bodo posredovali Evropski komisiji, kateri je dejansko namenjena.

Evropski parlament je od vsega začetka, to je od prvega sklica, točneje od leta 1981, opozarjal na vprašanja jezikovnih manjšin. Prvo resolucijo je parlament odobril leta 1981, njen poročevalec pa je bil evropski poslanec Gaetano Arfe. Šlo je za kratko besedilo, ki je pozvalo k sprejemu listine o manjšinskih ali regionalnih jezikih. Evropska unija take listine ni nikoli sprejela, ampak Arfejeva pobuda je spodbudila Svet Evrope, da je pripravil in več kot 10 let kasneje sprejel Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih; te listine Italija še ni ratificirala, je pa zdaj v senatu ponovno v teku ratifikacijski postopek.

Kasneje je Evropski parlament sprejel še več zelo pomembnih dokumentov v zvezi z manjšinskimi jeziki. Med temi je treba omeniti resoluciji, ki sta ju pripravila belgijski poslanec Willy Kuijpers in irski poslanec Marc Killilea; obe zelo podrobno obravnavata manjšinska vprašanja in opozarjata na nujnost evropskih posegov na tem področju. Leta 2003 je Evropski parlament z veliko večino glasov sprejel zavezujajočo resolucijo južnotirolskega poslanca Michla Ebnerja, ki je med drugimi od komisije zahtevala sprejetje posebnega programa za zaščito manjšinskih ali regionalnih jezikov in ustanovitev Evropske agencije za manjšinske ali regionalne jezike, komisija pa se je na te zahteve odzvala negativno. Prav tako ni bilo nobenega odziva na že omenjeno Alfonsijevu poročilo.

Komisija se pri tem izgovarja na dejstvo, da Lizbonska pogodba, kot si cer tudi vse prejšnje evropske pogodbe, ne dajejo Evropski uniji nobene spe-

cificne pristojnosti na področju zaščite manjšin. To seveda drži, saj države članice niso nikoli pristale na skupne kriterije za zaščito manjšin. Prišlo je celo do absurdra, ko so v kopenhagenske kriterije za članstvo v EU članice vključile zaščito manjšin, vendar ti kriteriji veljajo samo za vstopanje novih članic in ne za že obstoječe članice. Na to so se nekatere države – znan je primer Slovaške – celo sklicevale za nižanje ravni zaščite manjšin in pri tem prisile v oster spor z Evropsko komisijo.

Je pa po drugi strani res, da bi se komisija lahko sklicevala na nekatera določila Lizbonske pogodbe, ki se nanašajo izredno na vrednotenje jezikovne in kulturne raznolikosti in na prepopoved diskriminacije glede na jezik, vendar tudi na tem področju komisija ni storila ničesar. Vse od leta 2002, ko je v oceni Evropskega leta jezikov, ko so

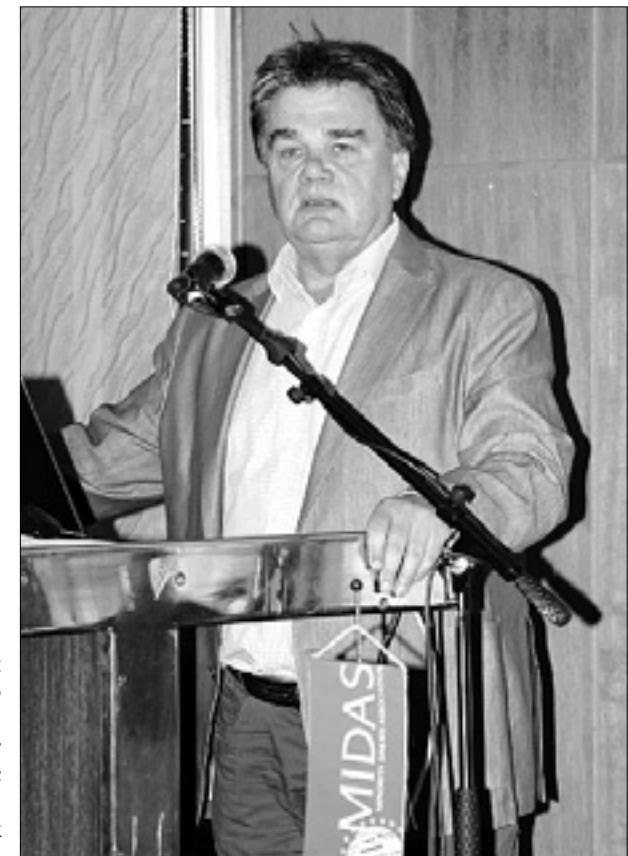
leta 2001 v vsej Evropi izpostavljeni predvsem problematiko manjšinskih in regionalnih jezikov, zapisala, da imajo vsi evropski jeziki »enako vrednost in dostojoanstvo« s kulturnega vidika, se komisija ni dotaknila tega vprašanja.

Sedaj postavlja ta problem Evropski parlament ponovno na dnevni red. Resnici na ljubo, ni veliko upanja, da bi bil pri tem uspešen. Vsekakor pa je zelo pomembno, da vsaj evropski poslanci, ki so glede tega zelo dejavnji, spodbujajo komisijo, naj v okviru pristojnosti, ki jih že ima, predlagajo ustrezne ukrepe, ki ne bi silile držav k sprejemaju neke specifične politike, za kar Evropska unija žal ni pristojna, ampak bi vsaj z ustreznimi programi zagotovila sredstva, ki jih manjšine nujno potrebujejo za ohranjanje svojih jezikov in kultur, kar pa seveda sodi v pristojnost Evropske komisije.

Z gladovno stavko do odprtja urada

Gladovna stavka v obrambo okcitanskega jezika Davida Grosclaudeja, deželnega svetnika francoske dežele Akvitaine, je obrodila sadove, saj je francoska vlada zagotovila, da bo ugodila njegovim zahtevam. Zato je Grosclaude sporočil, da po osmih dneh končuje gladovno stavko, potem ko je prejel pismo ministrov za izobraževanje in za kulturo, ki sta napovedala odprtje Javnega urada za okcitanski jezik. Grosclaude je v zvezi s tem dejal, da lahko Okcitanci dosegajo, kar potrebujejo za promocijo lastnega jezika, če nastopajo enotno. Na njegov poziv se je po objavi vsebine tega pisma pred sedežem deželne skupščine zbral veliko število podpornikov okcitanskega poslanca. Pismo vsebuje tudi zavezo, da bo država sofinancirala novoustanovljeni urad, kar je bil dodatni razlog za zadovoljstvo. Sicer pa je Grosclaude zagotovil, da gladovna stavka ni vplivala na njegovo zdravstveno stanje.

Gladovni stavki mediji niso nameanjali velike pozornosti, je pa o tem obširno poročal katalonski spletni portal

Hollandova polovična obljava o ratifikaciji evropske listine

»V skladu z zavezo, ki sem jo sprejel do Francovov v času pred predsedniškimi volitvami, upam, da bo francoski parlament dovolil ratifikacijo te listine. Pogoj je spremembna ustava. Zdi se mi, da je najprimernejše, da to naredi kongres. Zato prosim ministra za pravosodje, da pripravi osnutek ustavnega zakona.« Tako je francoski predsednik François Hollande odgovoril bretonskemu poslancu Jean-Jacquesu Urvoasu, ki je od predsednika Republike terjal izpolnitve predvolilne obljube, da bo Francija ratificirala Evropsko listino o manjšinskih ali regionalnih jezikih.

Urvoas je izrazil zadovoljstvo nad tem stališčem, pomisleke pa ima še zlasti glede dejstva, da se mora o tem izreči kongres. Kongres namreč sestavlja poslanci in senatorji na skupnem zasedanju, zaseda pa v Versaillesu. Malo verjeti je, da bi zasedanje sklicali samo za ratifikacijo listine o regionalnih jezikih, ampak bi lahko na istem zasedanju odločali lahko tudi o pravici glasovanja za tujce ali o kazenski za-

konodaji za predsednika države.

Drugi pomislek bretonskega poslanca pa je določilo, da kongres odloča z dvotretjinsko večino. Res je, da vprašanje regionalnih jezikov ni izrazito strankarsko vprašanje, je pa tudi res,

da bo dvotretjinska večina težko dosegljiv cilj. To pa resno ogroža ratifikacijo listine. Bretonski poslanec torej dvojni je uspešnost pobude in že namiguje, da bo Hollande to vprašanje ponovno prodal v prihodnji volilni kampanji.

VilaWeb. Grosclaude je v intervjuju za portal opozoril, da Francija nima politične volje, da bi rešila problem jezikovnih manjšin, urad, ki ga zdaj ustanavlja, pa odraža željo dveh dežel, katerih skupni imenovalec je okcitanski jezik. »Povsem naravno je, da se je toliko ljudi angažiralo za ohranitev svojega jezika in jasno je, da smo po večkratnih zahodih in prav tako večkratnih neizpolnjenih obljabah izgubili potropljenje. Gladovna stavka je bila odmevna pobuda, ki ne stane nič,« je dejal okcitanski poslanec in dodal tudi, da je šlo za skrajno pobudo, saj so bili vsi dosedanji poskusi, da bi dosegli odprtje tega urada, neuspešni.

O odzivu medijev pa je bil Grosclaude dokaj skeptičen; dejal je, da so krajevni mediji poročali o gladovni stavki, ampak problem so mediji v Parizu. Poudaril je, da je Francija zelo centralistična država in ljudje v Parizu mislijo, da tisti, ki govorijo regionalne jezike, niso del francoske republike. Bojijo se da jekiki ogrožajo republiko...

V vsakoletni najavi tradicionalnih izletov Primorskega dnevnika so pri Agenciji Aurora omenili težave, s katerimi se srečujejo pri izbiri izletov in potovanj, ki potekajo neprekinitno že petdeset let. V tem času so izletnike, med katerimi jih je veliko stalnih, popeljali praktično v vse evropske države, pa tudi na druge celine, zato je izbira destinacij, ki bi bile dovolj zanimive, iz leta v leto težja.

Pa vendar lahko ugotovimo, da jim je to tudi letos uspelo. Ta ocena velja tudi za majske izlet po severni Poljski (od 11. do 18. maja), kamor se individualni turist odpravi bolj poredko. Osemnovečno krožno potovanje od Varšave preko dežele tisočerih jezer Mazurije do Gdanska in nato navzdol mimo Malborka in Toruna v Wroclaw ter skozi Lodz nazaj v Varšavo je bilo sicer naporno (pod večjo in zanesljivo roko šefinja Kryzstofa smo z avtobusom prevozili preko 1500 kilometrov), toda izredno zanimivo. Taka je bila praktično soglasna ugotovitev skupine potnikov s Tržaškega in Goranskega zadnji dan, ko smo se z ljubljanskim letališčem na Brniku vračali proti Trstu. Seveda so se istočasno že začela uginjanja, kam bi lahko šli prihodnje leto.

Poljska

Poljska je obmorska država v Srednji Evropi, leži med Nemčijo na zahodu, Češko in Slovaško na jugu, Ukrajinou in Belorusijo na vzhodu, ter Baltskim morjem, Litvo in Rusijo (v obliki kaliningradske eksklave) na severu. Ima nekaj več kot 38 milijonov prebivalcev. Njen položaj in dostopnost ozemlja sta bila vzrok, da se je na njenem ozemlju bilo mnogo vojn, in skozi stoletja so se njene meje znatno spremenjale. Med letoma 1945 in 1989 je Poljska pripadala komunističnemu vzhodnemu bloku.

Državno ime Poljska (Polska) je bilo prvič uporabljeno v 11. stoletju, izhaja pa iz imena plemena Polanie, ki se je na območju med Odrom in Vislo naselilo po propadu Rimskega cesarstva v 5. stoletju. Zgodovina poljske države sega v 10. stoletje, v 12. stoletju je prej enotna država razpadla na več manjših teritorijev, pod dinastijo Jagelonov pa v 16. stoletju kot Poljsko-litovsko združenje doživelova nov razcvet. Nemirna doba 17. stoletja, znana kot Potop, je prinesla švedsko zasedbo. V tem času so se na Poljskem bile tudi mnoge bitke z Otomanskim imperijem, Rusijo, Kozaki, Transilvanijo in Prusijo. V naslednjih osemdesetih letih je prišlo do zatona centralne uprave in država je postajala vedno bolj odvisna od Rusije. V razsvetlenjenju je pomembno vlogo igralo gibanje za politično prenovu, ki je napisalo prvo evropsko ustavo leta 1791. Proses reformiranja se je zaključil z razpadom Poljsko-litovske unije ter razdelitvijo poljskega ozemlja med Rusijo, Prusijo in Avstrijo v letih 1772, 1793 in 1795.

Državo so kot Varšavsko vojvodino na novo oblikovali v času Napoleona, šele po prvi svetovni vojni pa je leta 1918 nastala nova poljska država. Toda že takoj na začetku druge svetovne vojne sta si jo 28. septembra 1939 sporazumno razdelili Nemčija in Sovjetska zveza. Poljska je med vojno doživela hude izgube. Izmed evropskih narodov je v vojni po deležih prebivalstva padlo največ Poljakov, in sicer več kot 6 milijonov. Od tega jih je bila več kot polovica Judov. Po vojni se je poljska država geografsko premaknila proti zahodu, in sicer do reke Odre (zahodna meja) ter Curzonove crte (vzhodna meja). Po tem premiku je Poljska izgubila 76.000 kv. km (20%) svojega predvojnega ozemlja, ti premiki meja pa so posneli obsežne migracije Poljakov, Nemcev, Ukrajincev in Judov.

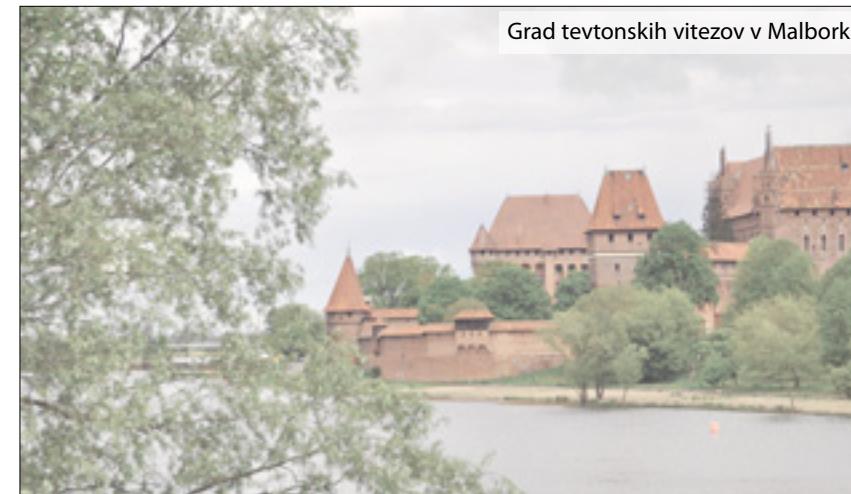
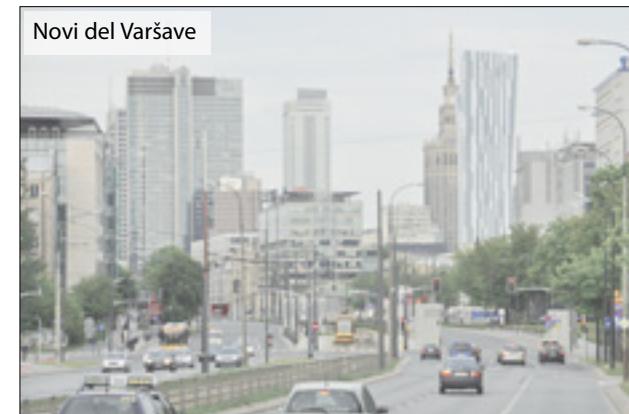
Povojno obdobje je na Poljsko prineslo komunistični režim po stalinističnem vzoru. Ljudska republika Poljska pa je bila razglasena leta 1952. Delavski nemiri leta 1980 so vodili k ustanovitvi poljskega sindikata Solidarnost, ki je s časom postal močna politična sila. Okrnil je prevlado komunistične partije in leta 1989 slavil zmago na parlamentarnih volitvah. Leto kasneje je kandidat Solidarnosti Lech Wałęsa postal predsednik države.

V začetku devetdesetih let je trdna državna politika omogočila Poljski utrditev domačega gospodarstva, v primerjavi z drugimi vzhodnoevropskimi državami pa je Poljska najhitreje dvignila svoj BDP na ravnen pred letom 1989. Leta 1999 se je vključila v zvezo NATO, 1. maja 2004 pa je postala članica Evropske unije. Poljska je od leta 1998 razdeljena na 16 vojvodstev kot nadomestilo za poprejnjih 49, ki so obstajala od 1. julija 1975.

Po demokratizaciji političnega sistema je Poljska izvedla hitro in intenzivno liberalizacijo gospodarstva po ameriškem zgledu. Privatizacija malih in srednjih podjetij v državnih lasti in liberalna zakonodaja glede ustanavljanja novih družb sta omogočili hiter razvoj agresivnega privatnega sektorja.

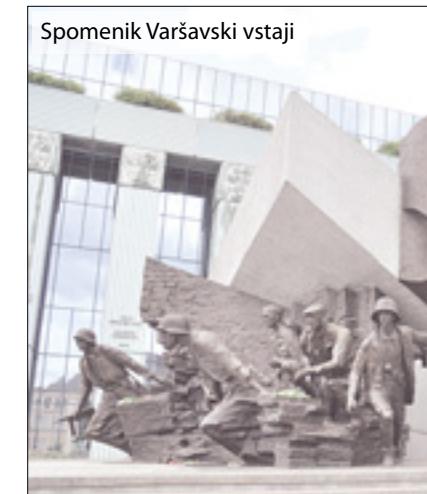
Državna denarna valuta je zloto. Po vstopu v EU bi morala Poljska prevzeti tudi evro. Za njegovo uvedbo še ne izpolnjuje pogojev, po veliki krizi, ki je zajela evro območje po letu 2008, pa je tudi želja po prevzemu evra zelo majhna.

Čudovita mesta, burna zgodovina in evropska prihodnost

je pogojev, po veliki krizi, ki je zajela evro območje po letu 2008, pa je tudi želja po prevzemu evra zelo majhna.

Poljska je bila skozi zgodovino prebivališče mnogih jezikov, kultur in ver. Po 2. svetovni vojni pa so jo spremembila meja in migracije spremenile v etnično zelo homogeno državo, tako da se danes skoraj 97 odstotkov prebivalcev izreka za Poljake.

Besedilo RADO GRUDEN,
fotografije DIVNA SANCIN ČUK

V deželi tisočerih jezer

Po mirnem letu z Brnika do Varšave nas je na tamkajšnjem letališču Okcje pričakala vođiška Urszula, ki nas je za teden dni dobesedno »vzela v roke«, nas zaspila z najrazličnejšimi informacijami in poskrbela za vse, kar je bilo potrebno (in še kaj več), da je naše potovanje potekalo na najboljši možen način. Že prvi dan nas je čakala razmeroma dolga vožnja proti Mazuriji, deželi tisočerih jezer, ki za Poljake predstavlja nekakšno nadomestilo za morje in zaživi predvsem v poletnem času, ko v turističnih krajih kar mrgoli predvsem domačih turistov.

Med vožnjo smo imeli dovolj časa, da nas je Urszula, oziroma Urška, kot smo jo nato z njenim soglasjem imenovali, seznanila s Poljsko in njeni zgodovino, precej pozornosti pa je namenila tudi razlagi o poljskem jeziku in izgovarjavi nekaterih črk, ki jih v drugih abecedah ni. V pogovoru smo ugotovili, da je med poljščino in slovenščino veliko več podobnosti, kot smo si predstavljali, tako da smo marsikaj lahko razumeli. Morda je bil ta jezikovni intermezzo tudi posledica dejstva, da je Urška, ki nam je o Poljski govorila v izvrstni italijanščini, ugotovila, da smo Slovenci in da je med našim in njihovim jezikom precej podobnosti.

Na poti smo se ustavili v znanem (za Poljake) turističnem središču Mikolajki, ki se je iz nekdanje ribiške vasice spremenilo v izhodišče za jadranje po jezerih.

Proti Trojnemu mestu

Po cestah skozi velikanske gozdove in širina rumena polja oljne repice (Poljska je ena največjih pridelovalk te kulturne rastline na svetu) smo naslednji dan nadaljevali pot proti Gdansku, Gdynii in Sopotu na Pomorjanskem, ki so med seboj povezani in so zato tudi dobili naziv Trojno mesto. Pred tem pa smo imeli še dva zanimiva postanka.

Prvi je bil v Gierlozu. Tam so Nemci do poletja 1941 v bližini takratnega Rastenburga v mračnih mazurskih gozdovih zgradili Volčji brlog (Wolfsschanze) - naselje mogo-

čnih bunkerjev in barak, iz katerega je Hitler vodil Operacijo Barbarossa, kot se je imenoval napad na Sovjetsko zvezo, ki se je začel 22. junija 1941. Kompleks je sestavljal 200 stavb in betonskih bunkerjev z lastno elektrarno in dvatisočglavim vojaškim osebjem. Na sredini je bilo deset bunkerjev, ki so jih zgradili čez zimo, jih zamaskirali in na določenih mestih utrdili pred zračnimi napadi s šest metrov debelimi betonskimi zidovi. Hitler je s svojim spremstvom, v katerem so bili vsi nacistični veljaki, z vlakom iz Berlina tja prvič prišel 23. junija 1941. Ta kraj je nato postal njegov drugi dom za naslednja tri leta in pol.

Štiri mesece preden je nemška vojska zaredi napredovanja Rdeče armade razstrelila večino stavb, je bil Volčji brlog prizorišče neupelega atentata na Hitlerja. Polkovnik Claus von Stauffenberg je skupaj s še nekaterimi častniki 20. julija 1944 prinesel bombo v sejno sobo v Hitlerjevem štabu. Toda nacistični voditelj je atentat preživel, saj je nekdo aktovko, v kateri je bila bomba, nehote premaknil za nogo velike konferenčne mize. Zaradi tega je Hitler eksplozijo, ki je sicer zahtevala štiri mrtve, preživel.

Zanimivo je, da je le dve uri po neupelem atentatu Hitlerja obiskal Benito Mussolini. Če bi prišel nekaj ur prej in če torbe z eksplozivom ne bi premaknili, bi lahko atentat odnesel oba velika diktatorja, druga svetovna vojna bi se verjetno precej prej končala, predvsem pa bi bilo prihranjenih veliko človeških življenj.

36-letnega von Stauffenberga in štiri zarotnike so še isti večer usmrtili, Hitler pa je nato odredil širše povračilne ukrepe, katerih rezultat je bila usmrtilitev več kot 4900 ljudi.

Celotno območje je bilo dolgo po drugi svetovni vojni povsem zanemarjeno, nekaj časa so ga nekateri uporabljali za tako imenovani paintball (fiktivne bitke z gumijastimi naboji), še pred leti pa so ga poljske oblasti uredile in je danes ena od poljskih turističnih zanimivosti.

Po ogledu ostankov bunkerjev smo se ustavili še v enem največjih romarskih svetišč na Poljskem in Svetti Lipki (Sveta Lipica po slovensko). Cerkve iz poznega baroka krasijo razni kipi in freske, znana pa je še posebej po velikih baročnih orglah. Med ogledom cerkve smo prisluhnili tudi zelo zanimivemu orgelskemu koncertu.

Kot pravi legendi, so romarsko središče postavili potem, ko je neki obsojenec na smrt Devici Mariji obljudil, da bo iz lipovega lesa izklesal kip v njeno čast, če ga reši smrti. To naj bi se res zgodilo, obsojenec pa je tudi držal oblubo. Tako je kraj dobil svoje ime Sveta Lipka. Vendar je v cerkvi samo kopija kipa, ki so jo izdelali na podlagi ustnega pričevanja.

Pogled na stari del Gdanska

Gdansk, Gdynia in Sopot

Vsa zame je Gdańsk predstavljal veliko presenečenje, in to v pozitivnem smislu. V glavnem je mesto vedno spadal pod Prusijo, tam pa je Hitler 1. septembra 1939 tudi začel uresničevati svoj kriminalni načrt, ki je v naslednjih šestih letih celotnemu svetu prinesel toliko gorja. Zgodovinsko pristanišče, ki je bilo med drugo svetovno vojno povsem porušeno in je del Poljske postalno še po vojni, so v celoti obnovili, staro mestno jedro pa predstavlja pravi biser s čudovitim Artusovim dvorcem, največjo cerkvijo v Evropi, v katerem je prostora za 25 tisoč ljudi, in s še številnimi drugimi stavbami, ki so vredne ogleda. Sredi novega mestnega pre dela Oliwa se nahaja tudi velik cistercijanski samostan iz 13. stoletja z bazilikom, v kateri so zelenane orgle s konca 18. stoletja.

Gdansk, v katerem danes ni več ladjevnice in niti pristanišča, pa bo šel v zgodovino tudi zaradi sindikata Solidarnost, ki ga je avgusta leta 1980 ustanovil Lech Wałęsa in skupaj z delavci iz ladjevnice začel stavko proti režimu. Že nekaj dni po ustanovitvi se je v Solidarnost vključilo 10 milijonov ljudi po vsej državi in v naslednjih letih je to množično gibanje poljski komunistični režim dobesedno vrglo s tečajev. In to kljub temu, da je general Jaruzelski dobro leto kasneje z dejanskim državnim udarom v državi proglašil izredne razmere, razpustil Solidarnost in pozaprvi veliko njenih voditeljev. Toda požara, ki je vzplamtel v Gdańsku, niti s silo ni mogel pogasiti, Lech Wałęsa je leta 1990 postal predsednik Poljske. Pred tem je leta 1983 dobil tudi Nobelovo nagrado za mir, ki pa je ni mogel prevzeti, saj so mu oblasti odvezli potni list in ni mogel iz države.

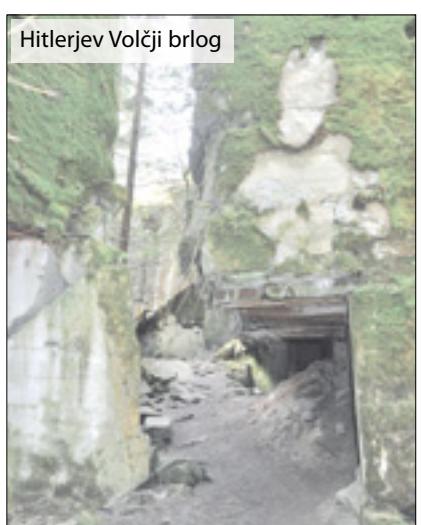
Gdynia je eno mlajših poljskih mest, ki so ga zgradili zato, da je Poljska dobila pristanišče na Baltiku. Sopot s svojimi 30 km peščenih plaž predstavlja nekakšen poljski Rimini, lahko pa se pohvali tudi z luksuznim Grand hotelom, v katerem je že 1. septembra 1939 takoj po napadu na Poljsko bival Adolf Hitler, po drugi svetovni vojni pa je gostil številne tuje državne, med katerimi je bil pred nedavnim tudi ruski predsednik Vladimir Putin.

V znamenju tevtonskih vitezov

Po Trojnem mestu smo se skrajnega severa usmerili proti jugu. Čakali so nas Malbork in Torun, nato pa za konec še Wrocław, Łódź in ponovno Varšava. Malbork smo si ogledali impozanten grad pruskih tevtonskih vitezov, v katerem je živel nekaj tisoč ljudi. Stavljeno je iz treh samostojnih delov, viteze - križarje pa je tja v srednjem veku poklicjal eden od poljskih princev, da bi pomagali pri pokristjanjenju poganskih plemen. Toda križarji so kmalu prevzeli popolno oblast nad ozemljem in ustvarili svojo samostojno državo, ki so ji vladali z okrutnostjo in pohlepnotjo, čeprav so pravila njihovega meniškega reda zahtevala od njih revščino, ponižnost in spolno vdžrnost.

Ob koncu druge svetovne vojne je bil grad v silovitih bojih med napredajočo Rdečo armado in Nemci, ki so bili v njem zbarakidani, povsem uničen, tako da so ga morali v celoti obnoviti.

Tevtonski vitezi so postavili na noge tudi mesto Torun, ki danes predstavlja edinstven primer gotske arhitekture na Poljskem. Je tudi eno redkih mest, ki med vojno ni bilo uničeno. Leži ob reki Visli, s svojo originalno srednjeveško urbanistično zasnovo pa je tudi na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine. Danes je to srednje veliko mesto, od približno 200 tisoč prebivalcev pa je dobrih 40 tisoč studentov. Torun je tudi rojstno mesto znamenitega astronoma, matematika in zdravnikinja Nikolaja Kopernika (1473 - 1543), ki je utemeljitelj Sončnega sistema.

Wrocław z novo identiteto

Že globoko na jugozahodu države leži Wrocław, ki je bil do konca 2. svetovne vojne izrazito nemško mesto. Toda ko je Poljska izgubila ozemlja na vzhodu, so ji v skladu z dogovorom zaveznikov dodelili ozemlja ob Odri. Od tam so morali oditi Nemci, ki so se zatekli v Nemčijo, v Wrocławu pa so naselili Poljake z območja današnjega Lvova v Ukrajini. Zato je bilo potrebno mestu vložiti novo »poljsko« identiteto, ki je prej ni imelo.

Danes ima več kot 600 tisoč prebivalcev, med katerimi je skoraj 140 tisoč študentov. O Wrocławu govorijo, nekoliko pretirano, kot o severnih Benetkah. Razlog za to trditev je v tem, da mesto leži na 12 otokih na Odri, ki so po vezani s 117 mostovi. Mesto je zanimivo, kot številna druga mesta pa so ga po vojni povsem obnovili.

Poleg tega je Wrocław tudi mesto palčkov, ki so si svoje mesto v »mestni zgodbi« priborili v zadnjih štirih desetletjih. So nekakšen simbol boja študirajoče in druge mladine s komunistično oblastjo. Mladi protestniki so namreč nosili majice, na katerih so bili narisani palčki, od katerih je bil vsak označen z različno črko. Iz črk so nato sestavljali najrazličnejše protirežimskie parole in bili zato velikokrat tudi tarča sil javnega reda. Po demokratizaciji so šli ti protesti v zgodovino, palčki pa so postali nekakšen simbol mesta.

Poljski Hollywood

Łódź je tretje največje mesto v državi, znano pa je predvsem po filmski industriji. Na delu glavne mestne ulice so po vzoru Hollywooda v tla vgradili velike bronaste zvezde z imeni znanih poljskih filmskih igralcev in režiserjev. Med temi sta pri nas nedvomno najbolj znana Roman Polanski in Andrzej Wajda. Mesto je bilo nekdaj tudi veliko središče tekstilne industrije, ki pa je nato propadla, danes pa so v prenovljenih tovarniških halah ustvarili velikanska nakupovalna središča.

Za konec prestolnica

Varšava nam je ostala za konec. Časa sicer ni bilo veliko, toda tudi v enem dnevu smo videli precej, čeprav bi bila za bolj popolno sliško potrebna vsaj dan ali dva več. Varšava je poljska prestolnica od leta 1586. Po uradnih podatkih ima danes približno 1,7 milijona prebivalcev, po neuradnih pa več kot dva milijona, ker je precej prebivalcev nepriznanih. Po drugi svetovni vojni, med katero je bila zbrisana z zemljevida, je Varšava doživela popolno prenovo. Staro mesto je takšno, kot je bilo nekoč, obnovili pa so tudi druge najpomembnejše palače. Seveda ima tudi povsem nov moderni del mesta, v katerem kot spomin na »sovjetsko« obdobje izstopa Palača kulture in znanosti, ki jo je Poljakom »podaril« Stalin in je s svojimi 237 metri najvišja stavba v Varšavi.

Varšavska vstaja

Varšava pa je še posebej znana zaradi svoje polpretekle zgodovine in tragičnih dogodkov med drugo svetovno vojno.

Med temi je treba posebej omeniti tako imenovano Varšavsko vstajo (Powstanie Warszawskie), ki se je začela 1. avgusta 1944. Prvotno je bilo mišljeno, da bi upor trajal le nekaj dni, dokler ne bi Rdeča armada prišla na pomoč in osvobodila mesto. Toda sovjetska armada ni napredovala takoj hitro, kot so mislili. Upor se je kljub temu nadaljeval do 2. oktobra, ko je bil dokončno zadušen. 16. septembra 1944 so bile sovjetske sile sicer le nekaj sto metrov oddaljene od Varšave, vendar pa so se tam ustavile in s tem sledile povelju sovjetskega voditelja Stalina, ki je želel, da vstaja propade.

Med dvomesečnimi boji je bila četrtna varšavskih zgrajdb docela uničenih. Po predaji poljskih sil 2. oktobra pa so nemške čete v mestu sistematično požgale zgradbo za zgradbo. Skupaj s skodo, ki je nastala v letu 1939 in med vstajo Varšavskoga geta leta 1943, je bilo uničenih več kot 85 odstotkov mesta in do januarja 1945, ko so jo osvobodili Sovjeti, je bila Varšava praktično zbrisana z zemljevida.

Judovski geto

Varšava je znana tudi zaradi tragične usoode Judov. Nacisti so namreč v mestu 16. oktobra 1940

ustanovili judovski geto. V njem je takrat živelih okoli 440 tisoč ljudi, kar je predstavljalo okrog 37 odstotkov takratne populacije Varšave. Nemci so okrog geta postavili visok zid in

ga zavarovali z oboroženimi stražarji. V naslednjem letu in pol so tja pripeljali še na tisoče poljskih Judov iz manjših mest ter podeželja. Več kot 100.000 prebivalcev v getu je umrlo zaradi razsajajočih bolezni ter lakote, kot tudi zaradi stalnih pobojev, še preden so nacisti pričeli z množičnimi deportacijami in koncentracijsko taborišče Treblinka. Med 23. julijem in 21. septembrom 1942 so v Treblinko deportirali okrog 254 tisoč prebivalcev geta in jih tam pomorili.

Šele takrat so se Judje v getu zavedli, da te deportacije vodijo v smrt in se odločili za upor. Uporniki so imeli nekaj uspeha: izseljanje se je po štirih dneh ustavilo in judovski odporniški organizaciji Zydowska Organizacija Bojova ter Židovski Zwiszek Wojskowy sta prevzeli nadzor nad getom. V naslednjih treh mesecih so se vsi prebivalci pripravljali na končno bitko, ki se je pričela na večer pred pasho (judovskim praznikom) osvoboditve izpod egiptovskega suženjstva), 19. aprila 1943, ko je veliko število oboroženih nacistov vkorakalo v geto in začelo sistematično začigati in uničevati poslopje za poslopjem, vse Jude, ki so jih našli, pa so ubili. Nemška operacija se je uradno končala sred majja z uničenjem Velike sinagoge v Varšavi. V samem getu so takrat pobili 56 tisoč ljudi, ostale pa so deportirali v koncentracijska taborišča.

Danes geta ni več. Tudi Judov v Varšavi praktično ni več. Po nekaterih podatkih naj bi jih v Varšavi danes živilo samo še približno 400! Na mestu, kjer je bil nekdaj geto, od leta 2013 stoji muzej judovske kulture. Moderno zgradbo iz betona in stekla je zasnoval finski arhitekturi duo Rainer Mahlamäki in Ilmari Lahdelma. Muzej zaznamuje velik odprt prostor in odpira pogled na spominski park in mogočen spomenik nekdanjemu judovskemu getu.

Poljska cerkev

Poljska je izredno religiozna država. Večina Poljakov je rimsko-katoliške veroizpovedi. V zgodovini države je imela Cerkev v vseh obdobjih izredno pomembno vlogo predvsem pri ohranjanju poljske narodne identitete, v polpretekli zgodovini pa je imela zelo aktivno vlogo tudi v boju za odpravo komunističnega režima. Država je posejana s cerkvemi objekti vseh velikosti, še naprej pa grajajo tudi nove cerkve. Denar zanje prispevajo ljudje, ki težko zasluženi denar rade volje da je Cerkvi.

Duhovnikov ne manjka, pa tudi veliko mladih deklek se odloča za odhod v samostane. Kar zadeva duhovniški poklic, je treba še povedati, da so poljski duhovniki tudi nekakšen »izvozni artikel«, saj jih veliko odhaja v druge evropske države, kjer je za ta poklic vse manjše zanimanje.

Še nekaj ugotovitev za konec

K uspehu izleta po Poljski so ob tradicionalno brezhibni organizaciji, za katero poskrbijo pri Aurora in ki jo je tudi na Poljskem zastopala Divna Sancin Čuk, nedvomno veliko prispevale zelo dobro pripravljene vodičke, ki so nas spremjale po posameznih mestih. O Urški je bilo že povedano, da je bila alfa in omega celotnega dogajanja, izkazale pa so se

GORICA - Na humanističnem in znanstvenem liceju Simon Gregorčič

Profesorji so stavkali, ocenjevanje odloženo

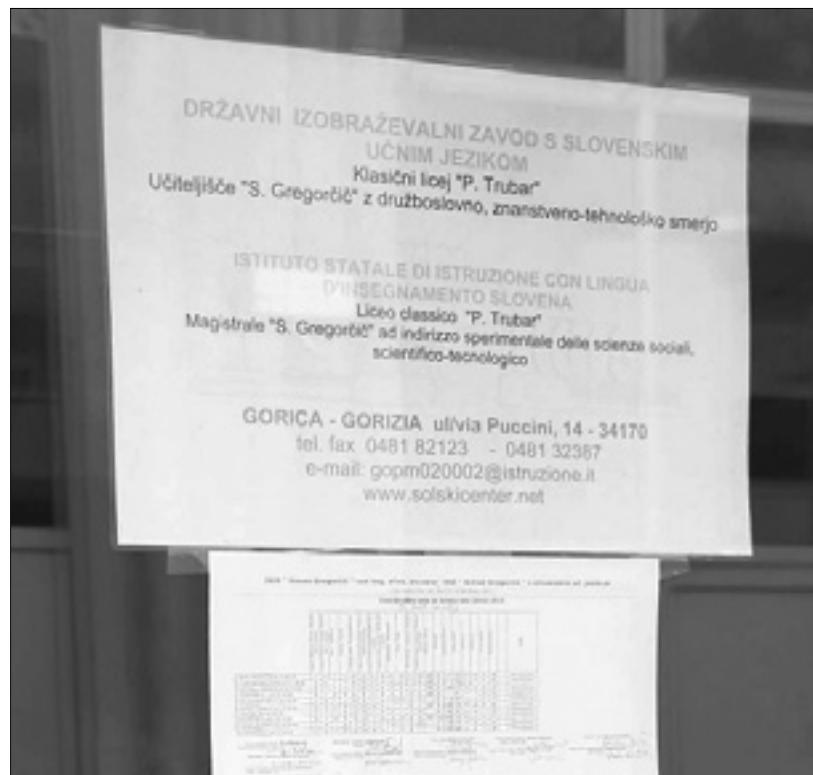
Na humanističnem in znanstvenem liceju Simon Gregorčič v Gorici je bila včerajšnja ocenjevalna seja odložena zaradi stavke profesorjev. Za vsak razred je bil pred začetkom ocenjevanja odsonoten po en profesor, zato česar se seja ni smela začeti. Kot določa zakon, so morali prisotni profesorji in ravnateljica Elizabeta Kovic čakati eno uro, potem pa so prekinili ocenjevanje za razrede od 1. do 4. za obe omenjeni šoli. V primeru zadnjih letnikov stavka ni dovoljena, tako da so ocenjevanje dijakov petih razredov izpeljali že v petek. Na treh licejskih smereh so vsi dijaki petih razredov pripuščeni k maturi; svojo zrelost bo dokazovalo 10 dijakov humanističnega liceja, 9 dijakov znanstvenega liceja in 13 dijakov klasičnega liceja Primož Trubar.

Stavka je prizadela edino humanistični in znanstveni licej Simon Gregorčič, medtem ko so profesorji klasičnega liceja Primož Trubar že v petek speljali ocenjevanje do konca. Dijaki klasičnega liceja bodo izvedeli za svoje učne uspehe skupaj z ostalimi, kar pomeni, da bodo morali še nekaj dni počakati. Ko bi včeraj nelo stavke, bi bile ocene objavljene v ednevnikih že jutri, v torek pa bi bile razobesene na šolskih vratih. »Ocenjevalna seja za humanistični in znanstveni licej bo v torek, 16. junija; ocene bodo predvidoma objavljene v sredo ali četrtek, kar velja za dijake vseh treh licejskih smerev,« napoveduje ravnateljica Elizabeta Kovic in pojasnjuje, da v enajstih letih ravnateljevanja še ni doživelova tovrstnih oblik protesta. Zakaj pa so sploh profesorji stavkali? Pridružili so se vsedržavni mobilizaciji šolnikov, ki protestirajo proti šolski reformi državne vlade, ki je poznana z imenom »Dobra šola«. Stavko so oklicali sindikati CGIL, CISL, UIL, Snals in Gilda. Po Furlaniju Julijski krajni je stavka prizadela več šol, med slovenskimi pa edino goriški humanistični in znanstveni licej. Na tehničnem polu Cankar-Zois-Vega se je ocenjevanje začelo v sredo popoldne in se zaključilo v petek. Maturanti so že izvedeli, ali so pripuščeni k državnemu izpitu; uspehi vseh ostalih dijakov tehničnih smerev bodo objavljeni v torek ob 14. uri.

DOBERDOB

Počitnice in izpit

Na nižji srednji šoli v Doberdobu so včeraj objavili končne učne uspehe učencev. **1.A** - izdelali so: Anastasia Bisanzio, Joel Brambilla, Giulia Burrà, Jennifer Cej, Caterina Ferrante, Alice Furlanetti, Marco Ghergolet, Leyla Mesaglio, Elisa Pittia, Greta Rago, Massimo Spagnul, Zeno Vallati, Filippo Maria Zago in Martina Zamò; **1.B** - izdelali so: Karin Argentin, Sandra Babic, Pietro Andrea Cecotti, Evelin Černic, Liza Coloni, Fabio Depase, Mateja Devetak, Anja Ferletić, Greta Ferrante, Simon Gerin, Patrik Juren, Sandi Laković, Giulia Lodolo, Stefano Mania, Gloria Manias, Aljaž Marušič, Juri Ocretti, Teja Preschern, Matilda Serafin in Karolina Vizintin; **2.A** - izdelali so: Thomas Argentin, Veronica Braida, Nicola Brissi, Thomas Demma, Luigi Di Bert, Giacomo Falcone, Giulia Falcone, Martina Galbiati, Aleksander Ghergolet, Davor Jarc, Danijel Lavrenčič, Elena Lo Cascio, Francesca Negrin, Lorenzo Negrin, Carolina Parmesani, Francesca Parmesani, Giorgia Pascutti in Erica Pecar; **2.B** - izdelali so: Emil Antonutti, Jan Bensa, Kevin Bernard, Sara Bernard, Andrea Francesco Bon, Jaro Ivan Brecelj, Samuele Caso, Tomaž Cotič, Janja Devetak, Asia Ghergolet, Malina Iacumin, Tina Jarc, Saša Kobal, Isabella Martin, Gaia Martone, Lara Paulin, Mara Rodà, Jacopo Vicenzini in Michele Zago. K državnemu izpitu so bili pripuščeni vsi dijaki tretjih razredov. Malo maturu bo opravilo **23 dijakov 3.A razreda in 24 dijakov 3.B razreda**; izpit se bo začel v torek, 16. junija.

Pred vratimi licejskega pola so razobešeni le rezultati petih razredov

BUMBACA

Problem Tržiča niso priseljenci

V Tržiču niso glavni problem priseljenci, kot nekateri zmotno trdijo, temveč pomajkanje krajev srečevanja, parkov in zelenic, vedno manjje tudi trgovin. To izhaja iz ankete, ki so jo med 382 dijaki liceja Buonarroti opravili študentje iz združenja Paralife Europeo. Rezultat raziskave je, da je toliko bolj zanimiv, ker je v omenjenem liceju zelo nizko število otrok priseljencev. Kar 89 odstotkov dijakov ima oba starša Italijana, 6 odstotkov je otrok priseljencev, 5 odstotkov ima enega starša Italijana in enega tujega državljanja. Polovica dijakov

se ne strinja s trditvijo, da tuji jemljejo delo domačinom in da imajo več pravic; za 27 odstotkov anketirancev je prisotnost priseljencev moteča, 28 odstotkov odstotkov dijakov pa pravi, da jih tuji nikar ne motijo. 57 odstotkov anketirancev je dalo Tržiču najnižjo možno oceno, le štiri odstotki pa najvišjo. 41 odstotkov dijakov je povedalo, da v Tržiču ni primerih krajev srečevanja, 51 odstotkov anketirancev pogreša parke, zelenice in tudi trgovine, ki jih je v ladnjedelnškem mestu vse manj.

Doberdob in Sovodnje
www.bccdos.it

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Prireja strokovno srečanje na temo

Elektronsko izdajanje računov in elektronsko shranjevanje ki bo v torek, **16., ob 18. uri** v dvorani Zadružne banke v Sovodnji. Srečanje bosta vodila Mario Clocchiatti (predstavnik Iccrea) in Robert Tabai (vodja Urada za centralizirane storitve in poslovanja s tujino pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnje).

Toplo vabljeni!

Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Italijo
Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIJAMI

24. proslava osamosvojitve Slovenije
Slavnostni gost

JANEZ JANŠA

Spregovoril bo tudi Drago Štoka

Večer bo vodila časnikarka Erika Jazbar

Sodelujejo: Svet slovenskih organizacij, Veterani vojne za Slovenijo in združenje VSO

Petak, 19. junij 2015, ob 20.00

Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

GORICA - Podtajnik na pravosodnem ministrstvu

»Vlada bo upoštevala željo po priključitvi Palmanove«

Podtajnik Arrigo Costa v Gorici BUMBACA

sprašujemo, kje bi bil prihranek reorganizacije sodnih okrožij,« je poudaril Gaggioli.

Da je treba omogočiti goriškemu sodišču nemoteno delovanje z okrepitevijo številna sodnikov in osebja, je poudaril tudi njegov predsednik Giovanni Sansone. Na goriškem sodišču zamujajo z objavo 1400 sodb, ker nimajo zadostnega osebja, da bi bili kos obveznostnim, je opozoril.

Podtajnik Costa je za njima v poglobljenem posegu orisal pot, ki je pripeljala do reorganizacije sodnih okrožij. Vse se je

po njegovih besedah začelo leta 2012 med tehnično vlado predsednika Maria Monti: Costa je zatrdiril, da je do nedorečenosti prišlo ravno zaradi nepolitičnih izbir, ki jih je sprejemala takratna vlada. Dogovarjanja s krajevnimi dejavniki ni bilo dovolj, tako da je bila reforma v bistvu vsiljena z viška. Costa je zagotovil, da namerava Renzijeva vlada vnesti več sprememb, saj je ponekod ostalo preveč sodišč, drugje pa so jih ukiniti, kjer so bila še kako potrebna. Glede dežele FJK je povedal, da bodo prisluhnili krajevnim upraviteljem, kar zadeva spremembe v sodnih okrožjih, in zagotovil, da bodo vzeli v poštev goriško željo po priključitvi Palmanove.

S tem v zvezi se je med razpravo oglašil goriški odvetnik Federico Cechet in dejal, da bo imela pri reorganizaciji sodnih okrožij pomembno vlogo tudi dežela FJK. Goriški odvetniki se očitno dobro zavedajo, da v Vidmu ne bodo spustili iz rok Palmanove, če ne bo nanje pritisnila ravno dežela. Siritev goriškega sodnega okrožja na Palmanovo je tako vse prej kot lahko dosegljiv cilj.

GORICA - Dijaka na kulturni izmenjavi

Tudi na pekinški višji šoli berejo Primorski dnevnik

Lara Raum in Vasja Butkovič s slovensko zastavo na sedežu urada za kitajski jezik v Pekingu (Hanban), kjer so razvrščene zastave držav, kjer delujejo Konfucijevi instituti (ob naslovu); učenci pekinške šole s Primorskim dnevnikom (levo) FOTOV. BUTKOVIC

Goriška dijaka Vasja Butkovič, ki obiskuje 2.A razred nižje srednje šole Ivan Trinko, in Lara Raum iz četrtega letnika klasičnega liceja Primož Trubar, sta v prvi polovici meseca maja letos sodelovala pri kulturni izmenjavi z višjo šolo št. 57 iz Pekinga (Beijing No. 57 High School).

Prespala sta dvanajst noči na domovih kitajskih sovrašnikov. V šoli sta se učila pilotiranja letal na letalskem simulatorju, izdelovanja tipične kitajske risbe, barvanja mask, priprave kitajskih jedi in pisanja kitajskih znakov, obenem sta

seveda utrjevala znanje kitajskega jezika. Ko pa so kitajske besede zmanjkale, sta si pomagala z angleščino, ki so jo sogovorniki dobro obvladovali. Gostiteljem sta Lara in Vasja predavalna tudi o Slovencih v Gorici, pokazala sta jim izvod Primorskega dnevnika, jim pa ta tam kaj prevedla in tako potešila njihovo radovednost, ki so jo vzbujale tudi fotografije iz njim oddaljenega sveta, pa jih še naučila nekaterih slovenskih besed.

Kakor tudi ostali dijaki, ki so sodelovali pri kulturni izmenjavi, sta si Lara in Vasja med pro-

stim časom s pomočjo novih prijateljev in njihovih družin ogledala zanimivosti kitajske prestolnice, in sicer olimpijski park, Konfucijev tempelj, grobnične rodbine Ming, Veliki kitajski zid in Prepovedano mesto.

Dragoceno izkušnjo poučne poti na Kitajsko jima je omogočilo obiskovanje popularnih lekcij kitajščine v razredu Confucius classrom na italijanskem liceju Dante Alighieri v Gorici. Lekcije so dostopne vsem dijakom gorških šol.

Jež ni napadalen, a si ne pusti blizu

OD DOMAČEGA LATNIKA DO ...

čje je poskrbel za obnovo kapelice posvečene Mariji vinogradnikov, ki je ostala nepoškodovana kljub bombardiraju med prvo svetovno vojno in požigom v drugi. Vsako leto je ob kapelici potekala ljudska veselica.

Picechova kmetija je bila prva v deželi FJK, ki je odprla osmico in si je izborila pravico do prodaje hrane. Osmica še danes privablja okoličane in bolj oddaljene obiskovalce. Robertova žena Alessia se na to spozna, ker je delala v restavraciji. Pošrečil se je tudi poskus pridelave rdečega tokaja z imenom Bordò. Sin Roberto je podedoval vse te vidike hkrati z veliko delavnostjo. Prepričal je očeta, da mu prepusti vodenje in ob koncu osemdesetih let je s posojili začel z obnovo in usmeritvijo izključno v vinogradništvo. Leta 2006 je prišla na vrsto nova klet. Tudi arhitektonsko je postala vredna pogleda in ogleda.

Egidio je bil svojstven človek: vedno in povsod upornik - imenovali so ga *Il ribelle* - zato je oznaka kmetije jež, ki je sicer miroljuben, a si ne pusti blizu. Italijanski vojak, nato prekomorec partizan, družbeno levo usmerjen, a lučaj od doma-

vči je poskrbel za obnovo kapelice posvečene Mariji vinogradnikov, ki je ostala nepoškodovana kljub bombardiraju med prvo svetovno vojno in požigom v drugi. Vsako leto je ob kapelici potekala ljudska veselica.

Picechova kmetija je bila prva v deželi FJK, ki je odprla osmico in si je izborila pravico do prodaje hrane. Osmica še danes privablja okoličane in bolj oddaljene obiskovalce. Robertova žena Alessia se na to spozna, ker je delala v restavraciji. Pošrečil se je tudi poskus pridelave rdečega tokaja z imenom Bordò. Sin Roberto je podedoval vse te vidike hkrati z veliko delavnostjo. Prepričal je očeta, da mu prepusti vodenje in ob koncu osemdesetih let je s posojili začel z obnovo in usmeritvijo izključno v vinogradništvo. Leta 2006 je prišla na vrsto nova klet. Tudi arhitektonsko je postala vredna pogleda in ogleda.

Z ženo, ki obvlada nekaj jezikov in se ukvarja z reklamo ter prodajo, sta se odločila tudi za turistično ponudbo štirih sob in apartmajev. Pravita,

da je povpraševanje zadovoljivo in se ne kesata za naložbo. Ena od posledic je tudi 30% prodaja ustečeničenega vina na samem domu; 25% oddajava v Nemčijo, ostalo pa v Costarico, Švico, ZDA in seveda po Italiji, zlasti v restavraciji. Kot velja širše za Brda - tudi v Pradežu so tla iz opoke -, prevladujejo bele sorte (80%), rdečega vina je za 20%. Prodajo sveža vina, razen tistega z oznako *Jelka*, ki zori dve leti, in še posebnega, ki gre v prodajo po treh.

Za delo v vinogradih, ki se vsi nahajajo neposredno okrog domačije, Roberto Picech zaposluje part-time pomočnika, le za trgovate prihaja čez mejo do petnajst pomagačev. To ni edini stik s slovenskim svetom in jezikom: z družino, tudi s prisotnima sestrami, sem se pogovarjal v italijanščini, kajti gre za generacijo, ki ni mogla-smela slediti mami Jelki. Potem je k mizi prišla osemletna Robertova hči Atena. Obiskuje slovensko osnovno šolo v Bračanu. Govorila sva v slovenščini brez naravnih primes in zgodovinsko jezikovni krog se je sklenil. Daroval sem ji italijansko-slovenski slikovni slovar ljubljanskih *Učil*.

Aldo Rupel

Veličasten pogled na vhod v klet

ŠTEVERJAN - Pri Briškem griču Z otroško pesmijo nazdravili poletju

Skozi minulo sezono so se spreholili s pomočjo podob

Z mladostno obarvanim večerom so v petek zaključili letošnjo sezono pri kulturnem društvu Briški grič v Števerjanu. Obnovili so prehodno pot v besedi in podobi. S fotografijami dogodkov, ki so jih pri društvu priredili ali pri katerih so med letom sodelovali, so oblikovali film o minuli sezoni in tako priklicali v spomin prijetne trenutke druženja in zabave: od pustnih norčic do pesniško-umetniških večerov, od otroške umetniške žilice barvanja pirhov do sprostilne televadbe zumbje, od društvenega izleta do prvomajskega praznika. Uvodoma je na klavir zaigral učenec Glasbenih matice Daniel Liut. Pozdravil je tudi goriški predsednik SKGZ David Peterin, ki je izpostavil pomembno vlogo vzgojiteljev in mentorjev pri društvenih in pohvalil njihova dragoceno skrb za vzgojo mladih v okviru kulturnega udejstvovanja.

Protagonisti večera so bili otroci:

na odru so se zvrstili trije zborčki. Gostitelji, Mali briški slavki kulturnega društva Briški grič, vadijo od lanske jeseni.

Gostje so bili mali in veliki otroci pevskega zobra kulturnega društva Sovodnje. Vsi

trije zbori vadijo pod taktilno učiteljic Jane Drassich in Valentine Nanut, ki s posebnim občutkom uvajata malčke v svet glasbe. »Urice, ki jih Jana in Valentina z ljubeznijo in naklonjenostjo posvečata otrokom, so namenjene predvsem odkrivanju ritma, spoznavanju osnovnejših pesmic ipd. Otroške glasove spremljajo ples, skupinske igrice, zanimiva in privlačna glasbila. Otroci z navdušenjem sprejemajo novosti, starši pa z veseljem opazujemo svoje malčke in z zadovoljstvom opažamo, da se iz tedna v teden ljubezen do glasbe veča,« pravijo pri Briškem griču. Po posameznih nastopih treh zborov so se otroci združili za skupno zaključno pesem, posebnega voščila za rojstni dan in pa je bil deležen mali slavček Gabrijel.

BUMBACA

GORICA - Zasedanje zadrug »Lega, večkulturnost in čezmejne sinergije so dodana vrednost«

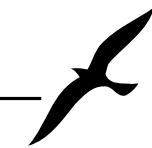

Delovno srečanje v Gorici

Goriška kulturna in družbena stvarnost je izstopala na zaključnem posvetu v okviru projekta ID-Coop, ki je potekal na temo identitet in zadržništva in so ga financirali iz programa Interreg IV Italija-Avstrija 2012-2015. V mali dvorani goriškega Kulturnega doma so se delovnega srečanja udeležili predstavniki zadrug območij alpskega loka od Južne Tirolske do Veneta, avstrijske Koroške ter seveda Furlanije Julijske krajine in Slovenije.

Goriško sta zastopala kulturna zadruga Maja iz Gorice in zadruga Arcobaleno iz Štandreža, ki so se jima tokrat pridružili še predstavniki občine Tržič, združenja Forum za Gorico in Kulturnega doma Nova Gorica. Lucio Gregoretti (občina Tržič), Pavla Jarc (Nova Gorica), Fabrizio Valencic (Arcobaleno), Andrea Belavite (Forum) in Igor Komel (zadruga Maja) so v svojih poročilih poudarili specifike tukajnjega prostora, ki znajo pritegniti pozornost srednjeevropske javnosti. Zemljepisna lega, večkulturnost, sinergije v čezmejnem okolju so dodana vrednost, k čemur veliko prispevajo tu živeče jezikovne skupnosti. Podobne misli je v Gorici izrazila tudi predstavnica koroških Slovencev, Marina Einspieler-Siegert, direktorka Slovenske gospodarske zveze iz Celovca.

Na srečanju zadrug v Kulturnem domu je bil narejen nov korak na poti sodelovanja pri snovanju projektov z evropsko širino, pri katerih bo zaradi svojih specifik vlogo odigrala tudi Goriška, je prepričan Igor Komel iz zadruge Maja.

VRH - Razstava in dokumentarna knjiga

Hodijo, iščejo, najdejo, zbirajo in fotografirajo

Nadaljujejo se Juninski večeri ob sovodenjskem občinskem prazniku. V četrtek je kulturno društvo Danica na svojem sedežu na Vrhu priredilo predstavitev zajetne knjige, ki vsebuje posnetke razstavljenega gradiva. Na kar 57 panojih so v društvenci dvorani na ogled posnetki vojakov, v prvi svetovni vojni porušenih hiš, pisem, razglednic, zemljivodov in skic.

Posebnost so ostanki železne ograje železniškega mostu v Rubrijah, ki je zgrnjal v Vipavo. Tri leta so jih Angelo Bencina, Boris Frandolič in Marijan Grillo iskali - tudi z detektorjem - in dvigovali z rečnega dna. Iznajdiljivo je izdelana usta s številčnico, ki je porazdeljena na dva-

najst soških bitk. Navedeni iskalci so tudi avtorji dokumentarne knjige, ki je bila zasnovana že leta 2006 ob 60-letnici kulturnega društva. Tedaj je odbor sklenil, da sestavi knjigo, ki bo obravnavala le Vrh in bližnjo okolico. Zaključni napor je trajal dve leti in rezultati v barvah so sedaj tu tudi s podporo LAS Kras in evropskih sredstev za razvoj kmetijstva 2007-2013.

Okrug petdeset prisotnih, od teh le 15 odstotkov žensk, je pozdravila najprej Černic Dolores v imenu društva Danica in za njio županja Alenka Florenin, ki je pohvalila krajevno društvo za prijavo na razpis LAS Kras, za katerega ni bilo sicer velikega zanimanja. (ar)

Dokumentarna razstava (levo), občinstvo na predstavitvi (zgoraj)

V Ločniku se spominjajo padli cesarski vojakov

V Ločniku se bodo danes poklonili spomini domačinov, ki so med prvo svetovno vojno umrli kot vojaki avstro-ogrskih vojsk. Ob 10.30 bo masa v vaški cerkvi, ob 11.45 bodo odkrili spomenik, ki so ga postavili med parkiriščem v Ulici Bersaglieri in nekdajno osnovno šolo. Načrt za spomenik je pripravil arhitekt Gianni Bressan, izdelal ga je kamnar Andrea Sgubin. K postaviti spomenika so prispevale razne vaške organizacije; njihovi člani so si dalj časa prizadevali, da bi se v vasi spomnili žalostnih zgodb takoj velikega števila domačinov, ki so bile dolga leta zamolčane. Med udeležencem svečanosti bodo tudi predstavniki Črnega kriza z Dunaja.

POMNIKI MORIJE - Ravnica na poti na Trnovo

Pokopališče z velikim križem in le še dvema nagrobnikoma

Veliki križ danes (levo) in pokopališče leta 1917 (zgoraj)

FOTO VIP, ARHIVS. KOVACIČA

V sklop avstro-ogrskih obrambnih položajev Škabrijela, ki je bil prizorišče krvavih bojev avgusta in septembra 1917, je sodila tudi Ravnica, saj je pobočje pred njo (iz Grgarja) bilo za italijansko armado bolj »dostopno« kot strma pobočja bližnjega hriba. Ta odsek fronte pa je bil za Avstrije bolje branljiv, ker so vsak napad varovali tudi z vrha in s pobočij Banjske planote ter hrbitne strani Škabrijela, tako da so napadalce lahko obstreljevali v hrbot.

Ravnica je vojno spoznala šele leta 1917, ko je Italijanom uspelo zavzeti Kuk, Vodice in Sv. Goro, v 11. ofenzivi pa še polovico Banjske planote. Podobno kot drugje in Posočju so tudi v Ravnici že v prvih letih vojne nastajala vojaška pokopališča, ki so pogosto bila zraven poljskih bolnišnic. Večno padli so najbrž leta 1917 prinašali tudi z bojišča na Škabrijelu. Če so jih tam po-

kopavali, ni znano, kajti med najhujšimi boji v bližini je bila tudi Ravnica tarča strahovitega obstrelovjanja, ki jo je povsem porušilo. V Ravnici sta bili znani dve pokopališči. Prvo, na začetku vasi, so po drugi svetovni vojni zravnali, betonske križe in nagrobne kamne s tablicami pa odpeljali na oddalj. Pod vaškim pokopališčem sredi vasi so vidni ostanki še enega pokopališča, ki so ga v zadnjih letih uredili in spremenili v kar dobrojeno spominski park. Sredi njega kraljuje velik križ, ki sloni na podstavku iz kraških kamnov. V podstavku je vgrajena večja spominska plošča z grboma obej polovic Avstro-Ogrske. Pod grboma je latinski napis: »Nedeljivi-Neločljivi.« Ta neločljivost je trajala le še nekaj let, saj se je cesarstvo razstalo konec leta 1918. Pod grboma je izklesana nenavadna letnica: 1915-191. Manjka zadnja številka; vojni dogodki so preprečili dokončanje dela, ki ga niso nadaljevali niti tedaj, ko se je fronta preselila k Piavi. Nekdo je sicer kasneje z žebljem pripisal »8«, kar sicer odgovarja resnici, a zapis ni izviren. Pod letnicama je izklesan še napis v nemščini, ki je značilen za tedanjii čas: »Vergiss die treuen Toten nicht und schmück auch ihre Urne mit dem Eichenkranz.« V prevodu: »Ne pozabi na zveste mrtve (padle vojake) in okra-

si njihovo žaro s hrastovim vencem.« Na pokopališču ni drugih nagrobnikov, križev in obeležij. Le v zidu, ki ločuje civilno pokopališče od vojaškega, sta vgrajena večja nagrobnna kamna - prvi s slovenskim napisom, drugi pa z madžarskim. Slovenski nagrobnik je označeval grob, v katerem sta bila pokopana pripadnika 87. pehotnega polka z nabornim okrožjem v Celju. Šlo je za pretežno slovenski polk, ki se je boril na tem odseku fronte. Pod napisom »Tukaj počiva« sta navedeni imeni: desetnik Žabka(r) Vid in pesak Naraks J. In še: okopniška stotnija. Oba sta padla 19. maja 1917. Na naslednjem nagrobniku pa je v madžarsčini zapisano, da je pod njim počival vođnik Kasza Janos, prtipadnik 52. pehotnega polka s sedežem v mestu Pesc (beri Peč) na Madžarskem. Rojen je bil leta 1893, padel pa je 19. maja 1916 na zloglasni koti 383 (znani tudi pod imenom Prižnica pri Plavah). Postavlja se vprašanje, če je bil vojak res pokopan v Ravnici ali so sem pričesli le nagrobeni kamen.

Na informativni tabli ob vhodu na pokopališče lahko preberemo, da so ob popisu, prekopavanju in preurejanju vojaških pokopališč med obema vojnoma italijanske oblasti navedle, da je v Ravnici pokopanih 598 vojakov. (vip)

GORICA - Ob stoletnici vojne

Obračun prvega leta dogodkov je pozitiven

V pokrajinski palači odprli razstavo o potek miru po nekdanjih bojiščih

Obračun prvega leta prireditve ob stoletnici prve svetovne vojne je po mnenju deželnega odbornika Giannija Torrentija izredno pozitiven. »Zdaj je čas, da še bolj delamo na promociji naših krajev,« je poddaril odbornik v obnovljeni pokrajinski palači v Gorici, kjer so v petek odprli razstavo o nekdanjih bojiščih prve svetovne vojne, po katerih so zdaj speljane poti miru. Razstavo sestavlja osemnajst panojev velikosti 120x200 cm, na katerih so povečave starih fotografij o prvi svetovni vojni, ki jih hrani v Pokrajinskih muzejih. Multimediji vsebine so ne nazadnje na ogled na treh ekranih, ki omogočajo virtualno potovanje v zgodovino.

DEBELA GRIŽA - Pokrajina in vojska

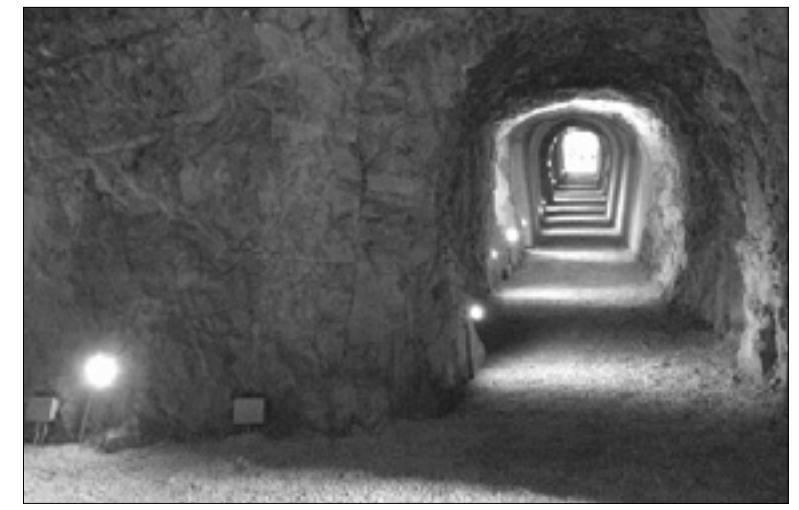
Obnovljena kaverna po kmalu tudi varna

Goriška pokrajina je lani obnovila in odprla veliko topniško kaverno na Debeli Griži, kmalu zatem pa jo je iz varnostnih razlogov zaprla vojaška oblast Onorcaduti, ki skrbi za vojaška pokopališča in vojne objekte. V kratkem naj bi jo ponovno odprli, računa podpredsednica pokrajine Mara Černic, ki se je v prejšnjem tednu o tem dogovarjala z vojaki in s tehniko pokrajinske uprave.

»Čas pritiska, saj je obisk Debeline Griže kot tudi drugih goriških krajev spomina, povezanega s prvo svetovno vojno, močno povečan. Škoda bi bilo, ko bi bili obiskovalci prikrajšani za ogled topniške kaverne,« opozarja upraviteljica.

Sred prejšnjega tedna so si pokrajinski tehniki in vojaško osebje najprej šli ogledat zaprto kaverno in skušaj preverjali, katerih del je še potreben. Nato so se na sedežu pokrajine sezstali z Maro Černic. »Dogovarjali smo se, kako naprej s ciljem, da čim prej znotra omogočimo obisk kaverne,« je pogovore povzela Černičeva. Pokrajina je sprejela obvezo, da bo opravila vsa zahtevana dela, zato da bo varnost zagotovljena. Namestila bo varnostna znamenja in druga opozorila za preprečevanje nesreč, pripraviti pa bo morala tudi pravilnik o dostopu in obisku kaverne. »Do konca junija bomo namestili znamenja in sestavili zahtevani pravilnik,« napoveduje podpredsednica pokrajine; s tem v zvezi je na njeno pobudo v prejšnjih dneh pokrajinski odbor sprejel upravni sklep, ki je takoj izvedljiv. »Dogovor je, da bo vojska takoj odprla kaverno, ko bodo njeni varnostni standardi upoštevani,« je dodala Černičeva, ki tudi skrbi, da bodo na Debeli Griži opravljena še dela za obnovo muzejske stavbe, ureditev krožne perto in razglednih točk ter stranišč.

Na spomeniškem območju Debeline Griže so sicer tri topniške kaverne. Dve manjši nista obnovljeni in zato ostajata zaprti, tretja - kaverna III Armat - , ki jo je pokrajina uredila, pa je največja in ima tri krake. Zato je iz zgodovinskega vidika najbolj zanimiva.

Obnovljena kaverna, ki je trenutno še zaprta

FOTO POKRAJINA GORICA

Pred natanko petindvajsetimi leti so postali zreli

Petindvajset let po maturi so se v štandreški gostilni Turri srečali nekdanji dijaki državne tehnične višje srednje šole za zunanjost trgovino Žiga Zois. Zadnji letnik so obiskovali v šolskem letu 1989-1990; šola je tedaj imela sedež v Ulici Morelli v Gorici in je bila podružnica tržaškega Žige Zoisa, ki mu je ravnateljeval Niko Černic. Na srečanje so povabili tudi nekdanje profesorje, tajnico in ostalo osebje. Obujali so spomine na šolska leta in se spomnili dveh profesorjev, ki jih ni več - Jožice Mikulus, ki je poučevala telesno vzgojo, in Joška Šavlja, s katerim so se učili trgovinstva. Nekateri takratni profesorji so danes še na delovnem mestu, drugi so upokojeni. Na večerjo so prišli le nekateri, vsem ostalim pa nekdanji dijaki pošljajo priscen pozdrav.

»Po dvajsetih letih smo se spet srečali in nazdravili ob skodelici kave,« sporočajo nekdanji maturantje poklicnega zavoda Ivan Cankar iz Gorice, ki so višješolski študij zaključili v šolskem letu 1994-1995

FOTO P.G.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Jurassic World«.
Dvorana 2: 15.45 - 21.00 »Jurassic World« (digital 3D); 18.00 »Fury«.
Dvorana 3: 17.30 »Youth - La gioventù«; 15.45 - 20.15 - 22.10 »Pitza e datteri«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Jurassic World«.
Dvorana 2: 21.00 »Jurassic World« (digital 3D); 18.00 »Fury«.
Dvorana 3: 17.30 »Youth - la gioventù«; 20.15 - 22.10 »Pitza e datteri«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Jurassic World«.
Dvorana 2: 15.30 - 18.00 - 21.15 »Fury«.
Dvorana 3: 16.30 »Il libro della vita«; 18.15 - 21.00 »Jurassic World« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.30 - 22.00 »La risposta è nelle stelle«; 15.30 - 19.50 »Le regole del caos«.
Dvorana 5: 15.40 - 17.30 - 20.15 - 22.10 »Io e arlecchino«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Jurassic World«.
Dvorana 2: 18.00 - 21.15 »Fury«.
Dvorana 3: 18.15 - 21.00 »Jurassic World« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.30 - 22.00 »La risposta è nelle stelle«; 19.50 »Le regole del caos«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Io e arlecchino«.

Šolske vesti

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015:

DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Novo Goricu in Rogosom vabi na jezikovne počitnice v Doberdob od 29. junija do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo zabavo ter kvalitetni in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasba in ples. Informacije: hisapraljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

PIKIN KAMP ZA OTROKE OD 4. DO 6. LETA V DIJAŠKEM DOMU: kamp ludoške Pikanogavičke, od 29.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9. Program: angleščina, ples in glasba, ekskurzije, animacija, ustvarjalne dejavnosti. Urnik od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; s poklicnimi vzgojiteljicami, v varnem okolju, s sveže pripravljeno hrano. Cena zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495. 78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

SLOVIK obvešča, da je nov multidisciplinarni program, ki je namenjen univerzitetnim študentom za leto 2015-2016, objavljen na spletni strani www.slovik.org. Prijavnice zbirajo na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bo začeli izvajati 10. oktobra z Dnevom odprtih glav.

GŁASBA Z VRTOV SVETEGA FRANCIŠKA v cerkvi na Kostanjevici: 16. junija ob 20. uri koncert Komornega zabora Grgar; vstop prost.

Koncerti

V AJDOVŠČINI: v Dvorani prve slovenske vlade bo danes, 14. junija, ob 20.30 dobrodelni koncert skupine Katalena. Namen koncerta je zbiranje denarnih sredstev za program Neodvisno življene hendikepiranih društva YHD; več na www.yhd-drustvo.si.

GLASBA Z VRTOV SVETEGA FRANCIŠKA v cerkvi na Kostanjevici: 16. junija ob 20. uri koncert Komornega zabora Grgar; vstop prost.

Prireditve

OBČINSKI PRAZNIK V SOVODNJAH 2015

- Juninski večeri: 16. junija ob 20. uri na Frnaži v Rupi (v primeru slabega vremena na sedežu društva) literarni večer s pesnikom in novinarjem Jurijem Paljkom; 20. in 21. junija šagra na Peči; 21. junija ob 9. uri na Vrhu pri Jamarski koči predstavitev delovanja Kraških krtov in ogled jame Kraljice Kraste ter arheološke jame »Pogrize«; 21. junija ob 18. uri v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah slavnostna seja občinskega sveta s kulturnim programom in podelitev priznanj; ob sv. Ivanu kresovanje na Largi na Vrhu v organizaciji PD Vrh sv. Mihaela; 27. junija tekmovanje v ribolovu v organizaciji ribiškega društva Vipava.

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira poletni kotalkarski kamp

ŠTANDREŽ - Jutri Eldin večer

Štandreško kulturno društvo Oton Župančič se s hvaležnostjo spominja kulturne delavke Elde Gravner Nanut, ki je umrla pred desetimi leti. Njej v spomin prirejajo kulturni večer, ki bo jutri ob 20.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu.

Elda Gravner se je rodila leta 1934 v Pevmi. V rojstnem kraju je obiskovala osnovno šolo, nato nižjo srednjo in učiteljišče v Gorici. Poučevala je na Vrhu in v Doberdobu, kjer se je še danes s hvaležnostjo spominjajo. V Štandrež se je preselila leta 1965 kot živiljenjska sopotnica Vilka Nanuta. Kot zagnana kulturna delavka je pelá v ženskem in mešanem zboru Oton Župančič, ko je bilo potrebno, je pomagala tudi moškemu sestavu. Kasneje je bila tudi pri pevskem zboru Društva slovenskih upokojencev za Goriško. Ob odprtju Budalovega doma leta 1976 je prevzela vodstvo otroškega zboru, ki ga je vodila vrsto let; društvo Oton Župančič je tudi predsedovala. V zadnjih letih življenga je s knjigo *Kako smo trgovali* postavila zgovern spomenik štandreškim kmetom, trgovcem in prevoznikom domačih pridelkov. Med jutrišnjim večerom bodo nastopili pevka Rada Vižintin, zbor goriških upokojenk in volkalna skupina Sraka. Prebirali bodo tudi Eldine poezije in misli.

Priznanje za Marka Muniha

Na letošnjem zborovskem tekmovanju Seghizzi bo tekmovalo šestnajst zborov. V Gorici se bodo pomerili med 24. in 26. julijem, medtem ko bo prvi spremni dogodek jutri na kmetiji Castelvecchio v Zagragu, kjer prirejajo posvet. Priznanje za živiljenjsko delo bodo izročili dirigentu Marku Munihi.

V Štandrežu zbirajo podpise

Na Trgu Sv. Andreja v Štandrežu bodo danes ves dan zbirali podpise proti termoelektrarni na biomaso, ki jo podjetje Rail Services načrtuje ob Tržaški ulici. O izdaji okoljskega dovoljenja za gradnjo obrata bo pokrajina odločala v prihodnjih dneh.

Prekinili nameščanje

Nameščanje antene za mobilno telefonijo pri Sv. Ani v Gorici je začasno prekinjeno. Z občine pojasnjujejo, da so od investitorja zahtevali dodatno dokumentacijo, nasprotniki antene pa zahtevajo, da jo premestijo drugam.

V centru Bratuž kitaristi

V komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici bo jutri ob 19.30 Kitarska revija - Od klasične do ljudske in rock glasbe. Nastopili bodo učenci šole ArteGioia iz Remanzacca, iz Šlovrenca in centra Emil Komel.

Še danes Pilonova razstava

V galeriji Luigi Spazzapan v Gradišču bo še samo danes na ogled razstava del Venona Piloni iz časa prve svetovne vojne. Ob 17. uri bo voden ogled.

v zunanjih prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž. Slavnostni gost bo Janez Janša, spregovoril bo tudi Drago Štoka. Kulturni program bo oblikoval goriški orkester Vrtnica.

DRUŠTVO JADRO IN TRŽIČ vabita na kresovanje v Selcah v soboto, 20. junija, od 20.45 dalje. Na praznovanju poletnega enakončja bo tudi nagrajevanje svetoivanskih venčkov.

AŠKD KREMENJAK vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 25. junija, ob 02.00 v prvem in v petek, 26. junija, ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu društva v Prvomajski ul. 20.

PIHALNI ORKESTER KRAS sklicuje v četrtek, 25. junija 2015, ob 20. uri občni zbor v prostorih glasbene sobe, Mučenika ulica 6, v Doberdobu.

Mali oglasi

V OKOLICI GORIŠKE železniške postaje damo v najem stanovanje z dnevnim prostorom, dvema spalnicama in kopališčem. Tel. 0481-522206 ob uri obedov ali putisti sporočilo.

Prispevki

Za njen 80. rojstni dan se gospa Olga Pahor zahvaljuje in daruje 50,00 evrov za AŠKD Kremenjak.

Za 80. rojstni dan gospa Olga Pahor daruje gospa Lina Moroso 20,00 evrov za AŠKD Kremenjak.

V hvaležen spomin na Olgo Bandelj, dolgoletno povezovalko RK Škofja Loka s krvodaljalci iz Sovodenj, darujeta Ciril in Vida Černic 50,00 evrov za Društvo krvodaljalcev iz Sovodenj.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 11.00, Sebastiana Saba vd. Soleti iz bolnišnice sv. Justa v cerkev Sveti Ane in na glavnem pokopališču.

JUTRI V KRMINU: 14.30, Flaminia Guerra vd. Pavani Sante (iz videmske splošne bolnišnice ob 13.45) v Svetišču Rosa Mistica in na pokopališču.

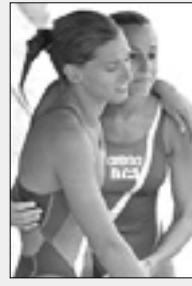
JUTRI V GRADIŠČU: 11.00, Silvia Paulettig (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.40) v stolnici, sledila bo upeljitev.

JUTRI V TRŽIČU: 11.15, Franco Capoleva v kapelici pokopališča in na pokopališču.

Suzuki po letu 2007

BARCELONA - Španec Aleix Espargaro s Suzukijem (prvič po letu 2007) je postavil najboljši čas kvalifikacij pred današnjo dirko za svetovno prvenstvo v Kataloniji. Drugi v razredu motoGP je bil njegov rojak in drugi voznik Suzukiya Maverick Vinales. Povrh vsega je Espargaro popravil še rekord kroga, Suzukiju pa privozil prvi pole position po letu 2007. Italijanski veteran Valentino Rossi, vodilni v skupnem seštevku, pa je bil sedmi. V razredu moto3 je bil najhitrejši Italijan Enea Bastianini.

Evropski kraljici

ROSTOCK - Na evropskem prvenstvu v skokih v vodo v Nemčiji je Italija osvojila še eno zlato kolajno. Tania Cagnotto in Francesca Dallape sta novi (stari) evropski prvakinja v sinchronem skoku s trimetsrskimi deske. V tej disciplini na evropski sceni zmagujeta vse od leta 2009. Odtlej sta Cagnotto (doma iz Bozna) in Dallape (iz Trenta) osvojili sedem evropskih in dva svetovna naslovov. Na olimpijskih igrah sta bili četrti.

NOGOMET - Pred kvalifikacijsko tekmo za EP 2016 Slovenije v Stožicah proti Angliji

(Ne) bo odločilno

ARDEN STANCICH
»Drugo mesto v dometu Slovenije Navajači kreteni!«

Sportni novinar in komentator na italijanskem oddelku radio televizije Kooper Capodistria Arden Stancich ima recept za današnjo kvalifikacijsko tekmo Slovenije proti Angliji: »Agresivna igra, disciplina, zbranost in potrpežljivost,« pravi Arden, ki je malo za šalo in malo zares napovedal zmago Katančevih fantov. »Treba je biti ambiciozni (smeh). Mimo grede: slovenski navajači morajo biti jutri (danes op. av.) dvanajsti mož na igrišču. Če bo Slovenija v težavah, jim bodo morali priskočiti na pomoč. Treba bo izkoristiti prednost domačega igrišča.«

Katere so vrline Anglike?

Angleži lahko v primerjavi s preteklostjo računajo na bolj solidno obrambno vrsto.

Kaj pa Slovenija?

Slovenija ima tokrat še eno prednost: selektor Katanec ni še nikoli imel na razpolago celih deset dni, da pripravi reprezentanco na kakšno tekmo. Podpiram Katančeve izbiro, da v napadu izkoristi Novakovičev izkušenost. Beriča naj vključi v drugem polčasu. Želim si, da bi se izkazal Josip Iličić, ki je v zadnjem delu sezone igral pri Fiorentini kot prerojen. Dokazal je, da je odličen igralec.

Ali lahko Slovenija cilja na drugo mesto, ki še vodi na EP?

Seveda. V poštev pa lahko vzame tudi najboljše tretje mesto. Zato mora zbrati čim večje število točk.

Kako pa bi ocenili petkov nastop Italije proti Hrvaški?

Italijani so igrali zelo dobro. Pohvaliti moram selektorja Conteja, ki je odlično pripravil moštvo. Bili so boljši od Hrvatov. Oškodoval jih je sodnik, saj je bil razveljavljen gol povsem regularen. Hrvati niso igrali dobro. Brez Luke Modriča so v velikih težavah.

Kako pa bi komentirali novo provokacijo hrvaških navajačev, ki so na travnati površini splitskega Poljuda narisali kljukasti križ?

To so kreteni. S takimi početji škodujejo reprezentanci in državi. Tvegajo, da jih bo Uefa izključila iz mednarodnih tekmovanj. Še dobro, da so igrali za zaprtimi vrati, drugače bi uprizorili pravo vojno, podobno kot v Milanu. (jng)

Slovenski nogometni igrač Fiorentine Josip Iličić na tekmi A-lige proti Udinezu

ANSA

LJUBLJANA - Selektor slovenske nogometne reprezentance Srečko Katanec pred današnjo kvalifikacijsko tekmo za Euro 2016 proti Angliji (začetek ob 18.00) pravi, da so Angleži nesporni favoriti, da pa bodo sami poskusili izkoristiti svoje priložnosti. Poudarja pa, da bo razočaran samo, če si fantje ne bodo upali igrati. »Kot sem rekel že pred prvo tekmo ... Razočaran bom samo, če si ne bomo upali igrati. Če bo napak 50 odstotkov manj kot v Londonu, bo to spektakel. Ta koj podpišem, da jih pet fašemo, pa da igramo in nas ni strah. Le tako lahko nademo še nek preskok v igri,« pravi Katanec, ki ima še eno dilemo glede postave (za dve mesti kandidirajo Kevin Kampl, Josip Iličić in Valter Birsa).

Ne glede na to, koga bo postal na igrišče, pa poudarja, da so Angleži nesporni favoriti. »Če bi bil to kakšen drugi šport, na primer košarka, bi rekel, da je 90:10 zanje. Nogomet je pa drugačen šport in je marsikaj mogoče,« upov ne izgublja selektor, ki meni, da bodo vseeno imeli tekmeci več žogo v svoji poseti.

»Ker so pač Angleži, so kakovostna reprezentanca. Mi pa bomo poskusili v dolčenih fazah igre izkoristiti svoje priložnosti. Te bomo zagotovili imeli. Zdaj pa je od individualne kakovosti odvisno, ali bomo to unovčili ali ne,« meni Katanec in dodaja, da se veseli polnega stadiona in podpore.

Opozarja pa, da ne gre zavajati javnosti o (ne)moči Anglike: »Pa napišite, koliko je proračun angleške in koliko slovenske zvezne, kakšna je tržna vrednost angleških in slovenskih igralcev ... Imamo kakovost, imamo pa tudi nekatere slabše strani. Marsikaj se mora poklopiti, da pride do ugodnega rezultata.«

Začudeno je nadaljeval, da je prebral, da angleška vrsta nima zvenecih

Copa America

SANTIAGO DE CHILE - Nogometni Mehiki in Bolivijski so se v prvem krogu južnoameriškega prvenstva razšli z neodločenim izidom 0:0. Sinoči: Urugvaj - Jamajka 1:0.

KVALIFIKACIJE Ferski otoki premagali Grčijo

EREVAN - V skupini I se je moralta Portugalska pošteno potruditi, da je iz Armenije odnesla celoten izkupiček. Za največje presenečenje pa so poskrbeli Ferski otoki, ki so z 2:1 premagali Grčijo.

SKUPINA D: Irska - Škotska 1:1, Poljska - Gruzija 4:0, Gibraltar - Nemčija 0:7. **Vrstni red:** Poljska 14, Nemčija 13, Škotska 11, Irska 9, Gruzija 3, Gibraltar 0.

SKUPINA F: Finska - Madžarska 0:1, Severna Irska - Romunija 0:0, Ferski otoki - Grčija 2:1.

Vrstni red: Romunija 14, Severna Irska 13, Madžarska 11, Ferski otoki 6, Finska 4, Grčija 2.

SKUPINA I: Armenija - Portugalska 2:3, Danska - Srbija 2:0. **Vrstni red:** Portugalska 12, Danska 10, Albanija 7, Srbija 1, Armenija 1.

CRITERIUM - Britanski kolesar Christopher Froome (Sky) je zmagovalc etape sedme, 155 kilometrov dolge etape od Montmeliana do Saint-Gervais Mont Blanc dirke Critérium du Dauphiné.

PO ŠVICI - Nizozemec Tom Dumoulin je zmagovalc uvodnega, 5,1 kilometra dolgega prologa na kolesarski dirki po Švici.

NAMIZNI TENIS - Veteransko DP

Bron (oz. srebro) Sonja Doljak (Kras)

Sonja Doljak (ŠK Kras) FOTODAMJN

MOTOCIKLIZEM - V Mugellu

Mitja Emili kot »Vale« Rossi

Mitja Emili je v Mugellu na državnem prvenstvu National Trophy 600 poskrbel za presenečenje. Po osmem času iz kvalifikacij je na včerajšnji dirki osvojil končno 2. mesto. Sicer start ob zelenem semaforju ni bil najboljši. Prosečan je zdrkljal na 12. mesto in prvi dveh krogih zbral že zaveldljivih 7 sekund zaostanka ob vodilnega. Podobno kot Valentino Rossi pred dvema tednom na istem dirkalnišču je uspel v neverjetnem remontu in bil na koncu celo drugi. Osvojil je še najhitrejši čas kroga. »Nikoli nisem dirkal tako dobro. Škoda le za slab start, vendar sem z nastopom zelo zadovoljen. Mogoče bi lahko več pozornosti posvetil izbirki pnevmatik. Druge stopničke na zmagovalnem odru pa se veseli vsa moja ekipa mehanikov in tehnikov Tecnobike iz Bergama. Povabilo Michelina smo odlično izkoristili in upam, da bo ta naš trud še dodatno nagradjen,« je dejal novi ambasador ZŠSDI, ki bo ponovno nastopil danes ob 10.30. Pričakujejo ga sicer podobne okoliščine, saj bo tudi v drugi dirki startal iz osmega izhodiščnega položaja. (mar)

NAŠ POGOVOR - Nekdanji igralec Krasa Radenko Kneževič

Goli, služba in ... ljubezen

Na Krasu je krasno - nikdar ni prezgodaj, nikdar ni prekasno: vse je zmeraj o pravem času, na Krasu.

Verzi kriškega pesnika Miroslava Koštute so pisani na kožo danes že nekdanjemu napadalcu in novemu športnemu direktorju repenskega nogometnega kluba Krasa Radenu Kneževiču. Morda bi morali poezijo nekoliko prerediti in bi predlog na zamenjali z bolj ustreznim pri. Dolgoletnemu kapetanu rdeče-belih, ki je dres repenskega kluba prvič oblekel januarja 2004, je prihod v Repen spremenil življenje.

»V boljše. Odprla so se mi nova vrata,« se svoje živiljenjske zgodbe spomini na Sežančan, ki je pred prihodom v Italijo igral v 2. slovenski ligi (za klub Aluminij iz Kidričevega). »Prvi dan v Repnu je bil zame pravzaprav pravi šok. Januarja je bilo. Zeblo je. Sploh nisem vedel, kaj me čaka. Italijanscine sploh nisem govoril. Še dobro, da mi je takrat priskočil na pomoč pokojni prijatelj in soigralec Darko Škarab,« je dejal 36-letni »Ridži«, ki je še opisal, kako so ga tedanji predsedniki Niko Centrone, Edo Škarab in Danilo Ravbar povabila v belo-rdečo družino: »Tisto leto sem bil tudi poskusnih treningov s Kekovim Mariborom. Izbrali so Rakoviča, čeprav so mi dali drugo šanso, češ da se ekipo pridružim v spomladanskem delu. Pred tem sem igral za sežanski Tabor v 3. ligi in sem dosegel 30 golov. V Kidričevem

pa se nisem počutil dobro in sem se vrnil domov. Da bi se preizkusil v zamejstvu, mi je svetoval nekdanji igralec Vesne Žarko Arandelovič. V Repen pa me je odpeljal Maksi Grgič (nekdanji igralec Zarje Gaje in Vesne). Pa sploh nisem vedel, da so me Niko, Edo in Danilo že opazovali na neki tekmi druge lige.«

Ko ste prišli v Repen ...

»... sploh nisem vedel, kje sem in ne, v kateri ligi igra klub. Vedel sem le, da smo se zmenili za povračilo potnih stroškov, tam nekje okrog 300 evrov. Želel sem si le igrati in dokazati, da sem še dober. V drugem delu sezone smo se bорili za obstanek. V sezoni 2004/05 pa je klub že prevzela družina Kocman. Spominjam se, da sem si rekel: 'Ok, ostal bom še eno sezono'. Napredovali smo v 1. AL in stvar je postajala vse bolj zanimiva. Ambicije so bile vedno večje. In začela se je lepa zgodba Krasa.«

S predsednikom Goronom (Kocmanom) sta nato postala dobra prijatelja.

Pred tem se nisva sploh pozna. Nato se je prijateljstvo krepilo. Morda sem mu bil všeč kot napadalec. Pa še ponudil mi je službo v domaćem podjetju. Pred tem sem bil zaposlen pri koprskem Cimosu. Po stroki sem namreč bil strojni tehnik. Ta je bil drugi mejnik, ki je zaznamoval moje življenje. Če ne bi bilo takrat Gorana, bi me s težavo zadrali pri Krasu, saj sem imel veliko ponudb.

Kateri klub so vas snubili?

Ko smo igrali v promocijski ligi, me je Novica Nikčević vabil v Hit Gorico (1. SNL). Ponudba je bila zanimiva. Toda razmišljal sem realno in dolgoročno: ostal sem v Repnu. Snibili so me tudi nekateri C-ligaši v Italiji.

Katere sezone se najraje spominjate?

Vsaka je imela svoj čar. Lepih in veselih trenutkov je bilo na pretek. Čeprav tudi težav ni manjkalo. V D-ligi itak. Pa tudi takrat, ko se nam je nekaj zatakni-

lo v promocijski ligi. Nikoli ne bom pozabil tekem proti Veneziji, Triestini, finalov play-offa in še bi lahko našteval. Pogrešal sem le obstanek v D-ligi. Ko bo Kras nekoga dne to dosegel, bo za repenski klub največje zadoščenje, morda maksimalni uspeh.

Ali bi bilo naskakovanje v C-ligo nerealno?

Trenutno sploh ne. Povečati bi morali proračun. Pa tudi glede infrastrukture nismo na dobrem. Pa tudi bazen igralcev je premajhen, da bi lahko črpal tu v okolici.

Katerega go-la se najraje spominjate?

Bilo jih je nad dvesto. Najbolj pomemben je morda bil tisti v Jesiju, ko smo nato napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Musolina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

liko sem se naučil tudi od Milana Muccisia. Ne smem pozabiti niti na Alessandro Musolinu, ki je bil del te uspešne zgodbe. Z njim smo največkrat napredovali v zadnjih desetih sezona.

Niste pa nam odgovorili na drugo vprašanje.

Nisem veliko sedel na klopi (smeh). Parkrat pa me nista v začetno enašterico vključila Pellegrini in Mu-

solina. Hotela sta dokazati, da imata avtoriteto. Sprejel sem čisto normal-

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka: Prvi odcep desno **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 16.45, 20.00, 23.15 Dnevnik **7.05** Overland **8.20** Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Dreams Road **9.55** Dokumentarec **10.25** A Sua immagine, vmes maša in Angelus **12.20** Linea verde **14.00** Italia da stimare **15.00** Film: Carissima me (kom., Fr., '10) **17.30** L'arena **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** TecheTecheTè **21.20** Nad.: L'uomo che sognava con le aquile

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Serija: Once Upon a Time in Wonderland **8.30** Serija: Heartland **9.15** Film: La nave dei sogni – Viaggio di nozze alle Bermude (rom.) **10.45** Film: Amore tra i fiori – Una madre dal passato (dram.) **12.15** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.00, 20.30, 0.35 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Sereno Variabile Estate **14.30** Serija: Delitti in paradiso **16.30** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Serija: King & Maxwell **18.50** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Hawaii Five-0 **21.50** Serija: C.S.I. **22.40** Serija: Strike Back **23.30** La domenica sportiva

RAI3

8.30 Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **10.30** Community – L'altra Italia **11.00** Figu – Album di persone notevoli **11.10** Ritratti **12.00** 14.00, 18.55, 23.25 Dnevnik in vreme **12.25** Radici – L'altra faccia dell'immigrazione **13.25** Fuori quadro **14.30** In VUOBD ora **15.05** Film: Maiden Heist – Colpo grosso al museo (kom.) **16.30** Film: Pizza My Heart (rom.) **18.00** Kilimangiaro **20.00** Blob **20.10** Sconosciuti Collection **21.15** Elixir **23.40** Nemico Pubblico

RAI4

12.30 Film: L'aereo più pazzo del mondo... sempre più pazzo (kom.) **13.55** Film: The Code (akc.) **15.45** Chaos **16.30** 17.20 Xena **17.15** Novice **18.05** Perception

19.40 Supernatural **20.25** Teen Wolf **21.15** Atlantis **22.05** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **22.55** Film: Dark Tide (triler)

Nedelja, 14. junija
Iris, ob 12.40

L.A. Confidential

ZDA 1997

Režija: Curtis Hanson

Igrajo: Kevin Spacey, Kim Bassinger, Russel Crowe in David Start-ham

Režiser Curtis Hanson je dogajanje te velike filmske uspešnice postavil v Los Angeles. Protagonist dve uri trajajoče zgodbe je iznajdljivi Jack, ki si zamisli vodi svojevrstni televizijski program o dobro uspelih televizijskih akcijah. Neposredni prenos slikevih aretacij pa se naenkrat spreveržejo v tragedijo.

Celovečerec, ki ga je avtor povzel po istoimenskem romanu Jamesa Ellroya, je prepričljiv, delno žensko obarvan Noir, ki si je leta 1998 prisluzil celo dve oskarjevi nagradi.

RAI5

14.05 Le Alpi viste dal cielo **15.05** Planet Ocean **15.50** Gledališče: La dodicesima notte **18.05** Novice **18.10** Cinque buoni motivi **18.25** Petruška presenta **18.30** Missa Paape Francis **19.05** LAC **20.45** In questo stento **21.15** India selvaggia **22.15** Inventare il tempo **23.10** Film: Una separazione (dram.)

RAI MOVIE

13.50 Film: La febbre del sabato sera (musikal, '77, i. J. Travolta) **15.55** Film: Poker di sangue (western, '68) **17.45** Novice **17.50** Film: Hondo (western, '53) **19.20** Film: Operazione San Gennaro (kom., '66) **21.15** Film: Colpo secco (dram., '77, i. P. Newman) **23.35** Serija: I Soprano

RAI PREMIUM

12.55 Meucci – L'italiano che inventò il telefono **14.40** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.45** GranPremium **15.05** Film: Katie Fforde – Un amore di lana (rom.) **16.40** Nad.: Stiamo bene insieme **17.35** Novice **17.40** Nad.: La Omicidi **19.30** Film: Il padre di mia figlia (dram.) **21.20** Nad.: Caccia al re – La Narcotici **23.15** Nad.: Lo zio d'America

RETE4

6.55 Media Shopping **7.25** Super Partes **8.05** Nad.: Casa Vianello **8.35** Magnifica Italia **9.10** Oltre il limite – Storie di corsa **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Ieri e oggi in Tv **12.25** Serija: Walker Texas Ranger **13.35** Nad.: Colombo **14.50** Film: L'uomo venuto dall'impossibile (zf) **17.00** Film: Lo sperone insanguinato (western, '58) **19.35** Serija: The Mentalist

20.55 Film: L'uomo che fissa le capre (kom., '09, i. E. McGregor) **22.50** Film: Aliibi seducente (kom., '89)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.20** Film: I sublimi segreti della Ya-Ya sisters (kom.) **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Nad.: Furto – Il vento della speranza **16.20** Serija: Extreme Makeover Home Edition Italia **18.45** Caduta libera **20.40** Show: Parassima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto **23.30** X-Style

VREDNO OGLEDА**ITALIA1**

6.15 Serija: Till Death – Per tutta la vita **6.35** Media Shopping **7.00** Super Partes **7.30** 18.00 Risanke **8.25** Film: Lupin – Una cascata di diamanti (anim.) **10.20** Film: Pete il galletto (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.45** Nan.: Love Bugs **14.00** Motocross: SP 2015 **19.00** Film: Laura Croft – Tomb Raider (akc., '01, i. A. Jolie) **21.10** Film: Transformers (zf, '07, r. M. Bay) **0.00** Film: Trasico Attack – Il ritorno dei dinosauri (fant., '10)

IRIS

12.35 Film: L.A. Confidential (krim., '97, i. K. Spacey) **15.25** Film: I colori della vittoria (kom., '98, i. J. Travolta) **18.20** Film: We are Marshall (dram., '06, i. M. McConaughey) **21.35** Dok. odd.: Nogomet: kvalifikacije za EP (m), Slovenija – Latvija, pon. **15.05** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, napoved tekme Slovenija – Anglija

15.10 Nogomet: kvalifikacije za EP 2016: vrhunci kola preteklega dne **15.50** Evropske igre: triatlón (m), pon. **16.35** Evropske igre: kajak kanu na mirnih vodah, pon. **17.30** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Slovenija – Anglija, prenos **20.25** Žrebanje Lota **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Litva – Švica, prenos **22.45** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, vrhunci dneva **23.15** Evropske igre: pregled dneva **23.35** Nad.: Gospodina Marple

ITALIA2

Obzorja duha **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 23.10 Poročila, šport in vreme **13.25** Alpsi večer, 1. del **15.00** Film: Grafika iz Hongkonga (kom.) **17.15** Dok. odd.: Manaslu – Pot hgori, pot k prijatelju **18.10** Dok. serija: Noetova barka **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Nova dvajseta **20.30** Nad.: To naše življenje **21.35** Intervju **22.35** Dok. odd.: Hribovci pod krilom **23.35** Nad.: Oblast

SLOVENIJA1

8.00 Posebna ponudba **8.25** Ugriznimo znamost **8.50** Turbulenca **9.50** 10 domaćih **10.30** Žogarija **10.55** 35. srečanje tamburaških skupin Slovenije, pon. **12.20** Dok. film: Status animarum **14.00** Rokomet: kvalifikacije za EP (m), Slovenija – Latvija, pon. **15.05** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, napoved tekme Slovenija – Anglija

15.10 Nogomet: kvalifikacije za EP 2016: vrhunci kola preteklega dne **15.50** Evropske igre: triatlón (m), pon. **16.35** Evropske igre: kajak kanu na mirnih vodah, pon. **17.30** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Slovenija – Anglija, prenos **20.25** Žrebanje Lota **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Litva – Švica, prenos **22.45** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, vrhunci dneva **23.15** Evropske igre: pregled dneva **23.35** Nad.: Gospodina Marple

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Arhivski posnetki športnih prenosov **15.10** Dok.: Može in gore **16.00** Potopisi **16.30** Vrt sanj **17.15** Srečanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Spomini **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** City Folk **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Eno življenje, ena zgodb... **22.15** Istrska potovanja **23.00** Slovenski magazin **23.30** 7. Zborovski Festival Koper

POP TV

7.00 Risanke, otroške in zabavne serije **10.20** Serija: Zmenki milijonarjev **11.15** Nad.: Beverly Hills 90210 **12.25** Film: Ukradeni listina (det.) **14.05** Film: 007 – Mož z zlato pištolem (akc., '74) **16.35** Film: Očkov tabor (kom.) **18.10** Serija: Vrčiščanje **18.55** Novice in vreme **20.00** Film: Lepotica pod krinko (kom., '00, i. S. Bullock) **22.10** Film: Preden pade dež (dram.)

KANAL A

7.00 Risanke, otroške in zabavne serije **10.20** Serija: Naša malá klinika **9.25** 15.20 Serija: Revolucija **10.15** Serija: Učitelj **10.50** Serija: Midva in vsi drugi **11.10** Tv produžja **11.25** 19.30 Nad.: Mindy se dogaja **12.00** Motociklizem: MotoGP, VN Katalonije, dirka **16.10** Nad.: Mesto v temi **17.50** Voden **20.00** Big Brother **21.30** Film: Antwoine Fisher (biogr., '02, r. in i. D. Washington) **23.50** Film: Ime mi je Khan (dram.)

PLANET TV

9.55 Nad.: Ena žlahtna štorija **13.10** Magazin Lige prvakov **13.45** Nan.: Spet zaljubljena **14.45** Gordonova vrhunská domaća kuhinja **15.20** Serija: Hiša vaših sanj **16.25** Ta teden z Juretom Godlerjem **17.00** Bojnogedaj, da bi crknu televizor **18.00** Dok.: Galileo **19.00** Danes **20.00** Film: Aleksander (zgod.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50 Music box; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Koroski obozničnik, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 15.30 Z goriske scene, sledi Music box; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

CIELO

12.30 18.30 Top 20 Countdown **13.15** 19.30 House of Gag **13.55** 15.10, 16.30, 18.05 Studio MotoGP **14.15** Motociklizem: Moto3, VN Katalonije, dirka **15.35** Motociklizem: Moto2, VN Katalonije, dirka **17.00** 23.00 Motociklizem: MotoGP, VN Katalonije, dirka **21.15** Film: La battaglia dei dannati (akc.) **0.00** Film: L'iniziazione (kom.)

DMAX

11.40 Come è fatto il cibo **13.2**

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnki Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina Estate **7.00**
 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.30** Effetto Estate
11.30 Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** Estate in direttiva **16.40**
 La posta del cuore **17.40** Nad.: Che Dio ci aiuti **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30**
 TechèTechèTe **21.20** Serija: Il commissario Montalbano **23.35** Porta a porta

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.30** Nad.: Streghe **7.10**
 Nad.: Il tocco di un angelo **7.55** Protestantesimo **8.25** Nad.: Il nostro amico Charly **9.50** 13.30, 17.45 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15, 20.30, 22.50 Dnevnik in vreme **14.00**
 Detto fatto **15.30** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Šport **18.45** Serija: Il commissario Rex **21.05** LOL **21.15** Voyager – Ai confini della conoscenza

23.20 RazzoLaser

RAI3

7.00 Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.55** Rubrike **15.15** Nad.: Terra Nostra **16.00** Film: Piedone a Hong Kong (det.) **17.50** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.10** Nan.: Kebab for Breakfast **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.10** Visionari

RAI4

11.25 Heroes **12.55** 19.30 Once Upon a Time **13.40** Kyle XY **14.30** The Collector **15.15** Robin Hood **16.10** The Lost World **17.00** Andromeda **17.45** Novice

17.50 Film: Tesoro, mi si sono ristretti i ragazzi (kom.) **20.15** Star Trek Enterprise **21.10** Film: Escape (akc.) **22.40** Roma **23.40** The White Queen

RAI5

14.05 Capolavori della natura **15.05** Planet Ocean **15.55** Dok. film: Bella vacanza – Buon compleanno Dino Risi **17.10** La libertà di Bernini **18.10** Novice **18.15** Memo – L'agenda culturale **18.45** Una città, tre imperi **19.45** Art of America **20.40** Passepartout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** Gledališče: Re Lear **0.55** Shakespeare da scoprire

RAI MOVIE

13.50 Film: Colpo secco (dram.) **16.00** Film: Happy Family (kom.) **17.35** Novice **17.40** Film: I sei della grande rapina (det., '68) **19.20** Film: Troppo forte (kom., It., '86) **21.15** Nad.: Deadwood **23.15** Taormina Daily **23.30** Film: Homeland Security (akc.)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **11.55** 0.45 Nad.: Chiamata d'emergenza **12.50** Nad.: Terapia d'urgenza **13.30** 19.25 Nad.: Terra Nostra **14.15** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.20** Film: Morte di una ragazza per bene **16.15** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **16.45** GranPremio **17.00** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.50** Novice **17.55** Nad.: Batticuore **18.40** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Provaci ancora prof! **21.20** I migliori anni

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Di-stretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **16.45** Serija: Colombo **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Cliff-hanger – L'ultima sfida (pust., '93, i. S. Stallone) **23.45** Film: Air America (krim., '90, i. M. Gibson)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Film: La magia della vita (dram.) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful

14.10 Film: Inga Lindström – La melodia nel vento (dram.) **16.10** Nad.: Il segreto **17.10** Nad.: Baciamo le mani – Palermo New - York 1958 **18.45** Caduta libera **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: Il buongiorno del mattino (kom., '10, i. R. McAdams, H. Ford) **23.40** Nad.: Falco

ITALIA1

6.55 Serija: The Middle **7.40** Risanke in otroške oddaje **9.30** Nad.: Smallville **11.25** Serija: Chuck **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Nad.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American Dad **15.00** Nad.: Futurama **15.25** Nad.: Due uomini e mezzo **16.20** Serija: Royal Pains **18.20** Nad.: Love Bugs **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Serija: Chicago Fire **23.05** Film: Final Destination 2 (horor)

IRIS

12.45 Film: Le piacevoli notti (kom.) **15.15** Film: Il lupo di mare (kom.) **17.00** Note di cinema **17.10** Film: Storia di una capinera (dram.) **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Basic (triler, '03, i. J. Travolta) **23.00** Film: Arlington Road – L'inganno (triler)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** Laria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Navarro **16.20** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita **23.15** Film: Un'oscura verità (akc.)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Nad.: Za-

Providence **17.00** 19.00 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Gloria (dram.) **23.15** The Dr. Oz Show

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Triest! **8.30** Dok.: Piccola grande Italia **12.30** Italia economia e meteo **12.40** Aktualno: Musa Tv **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.20 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.00** Tisane, uguenti e cachet **19.25** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Film: I tre della Croce del Sud (kom.) **22.45** Rotocalco Adnkronos **23.30** Film: Germania anno zero (dram.)

LAFFE

10.50 18.40 Bourdain: Cucine segrete **12.35** 19.55 Il cuoco vagabondo **14.55** Jamie Oliver: Il mio giro d'Europa **17.00** Jamie: Menù in 30 minuti **19.40** Novice **21.00** Film: Jimmy P. (dram.) **23.15** Film: Last Days (biogr.)

CIELO

12.00 13.15 Junior MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Case in rendita **18.15** Fratelli in affari **20.15** Hou-se of Gag

21.10 Film: Il club di Jane Austen (dram.)

DMAX

12.30 19.30 Rimozione forzata **13.20** 20.20 Recupero crediti **14.10** Cattivissimi amici **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50** A mani nude nella palude **17.45** Matto da pescare **18.35** Vanilla Ice Project **21.10** Megalodonte: La leggenda degli abissi **22.00** Grandi, grossi e cattivi **22.55** La prova del diavolo

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.20** Kviz: Vem! **11.10** Nad.: Moji, tvoji, njeni **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.35** Polnočni klub **15.10** Dober dan, Koroška! **15.45** 18.00 Risanke **16.10** 0.35 Duhovni utrip **16.25** Odprta knjiga **17.30** Slovenski magazin **17.55** Novice **18.20** Nan.: Fina gospa **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Pisave **23.35** Koncert: Evergrini

SLOVENIJA2

6.00 Otoški kanal **7.00** Risanke in otroške oddaje **8.25** Zgodbe iz školjke **8.45** Infodrom **8.55** Dok.: Slovenski vodni krog **10.15** Dobro jutro **12.30** Obzorja duha **13.05** To bo moj poklic **13.35** O živalih in ljudeh **14.00** Prava ideja! **14.25** Čez planke **15.25** Nad.: Poklicne babico **16.30** 20.30 Evropske igre **19.00** Namizni tenis: finale ekipo (m), prenos **20.00** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016 **21.00** Serija: Volčji dvorec **22.30** Serija: Vera **0.00** Dok. odd.: Več kot med

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.35 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Film: Poletne počitnice (muzikal) **16.10** Vesolje je... **16.40** Vročno klasični **17.25** Istra in... **18.00** Športel **18.35** 23.30 Vremenska napoved **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsesedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Nautilus **20.30** Artevisione **21.00** Dok.: Posvečeno Kopru **21.30** Folkest 2009 **22.20** Glasba zdaj **22.30** Športna mreža **23.00** Dok.: Ciril Zlobec – Ljubezen, svetlo sonce in tema

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.20** 10.15, 11.25, 12.35 Tv prodaja **8.35** 17.20 Nad.: Za-

Ponedeljek, 15. junija
 Laeffe, ob 21. uri

Jimmy P.
(Psychotérapie d'un Indien des Plaines)
 Francija 2013
 Režija: Arnaud Desplechin
 Igrajo: Benicio Del Toro, Mathieu Amalric, Gina McKee in Larry Pine

VREDNO OGLEDА

Jimmy Picard je Indijanec iz plemena Črna noge, ki se po koncu druge svetovne vojne iz francoske fronte vrne domov s skrivnostno boleznijo. Ker mu sestra v Montani drugače ne more pomagati, ga prepriča, da vpraša za pomoč vojaško kliniko za mentalne bolnike v Topeki, v Kansasu. Zdravniki pa ne uspejo postaviti pravilne diagnoze, in zato pokličejo na pomoč francoskega antropologa in psihoanalitika Georgesja Devereuxa, ki je specializiran prav v preučevanju kulture ameriških staroselcev in v bistvu začetnik etnopsihijatrije. Ko zdravnik in pacient luščita plast za plastjo prevleke z Jimmyjevimi travmami, se pacient in njegov terapevt nehote zblizata, tisto, kar odkrijeta na koncu temnega predora Jimmyjeve podzavesti, pa presenetljivo

Primorski dnevnik
 Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
 Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družbenim kom. PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Mont

MLADIKA - V četrtek predstavitev obsežne monografije

Josip Pangerc, zadnji pravi »habsburški nadžupan«

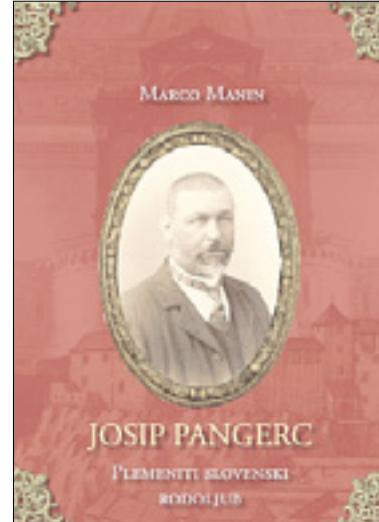
Pri tržaški založbi Mladika je izšla knjiga *Josip Pangerc - Plemeniti slovenski rodoljub*, posvečena človeku, ki je ob prehodu iz 19. v 20. stoletje zaznamoval politično in kulturno življenje Doline. Pangerc je bil namreč deželnji poslanec, občinski tajnik, kar štirikrat nadžupan Občine Dolina, pobudnik gradnje novih šolskih stavb, odbornik Političnega društva Edinost, orglar in zborovodja. Zbornik, ki ga je uredil Marco Manin, vneti preučevalec krajevne zgodovine in družinskega arhiva Pangerceve rodbine, skuša osvetliti različne plati njegovega bogatega življenja in ga približati širpemu krovu bralcev.

Knjigo o *plemenitem slovenskem rodoljubu* bodo na pobudo Društva slovenskih izobražencev in Občine Dolin (v sodelovanju s Srednjeevropskim inštitutom za kulturo in zgodovino J. Pangerc ter SKD Valentin Vodnik) predstavili v četrtek ob 20.30 na glavnem dolinskem trgu - Gorici. Sodelovali bodo Anja Fabiani, Loredana Gec, Vojko Kocjančič, Tomaž Simčič in avtor Marco Manin.

S prijaznim privoljenjem založbe objavljamo odломek iz 7. poglavja, ki nosi naslov Obdobje župovanja.

»Josip Pangerc, zadnji pravi habsburški nadžupan«, je bil začetnik nove oblike modernega delovanja dolinske občine, kljub temu da je spoštoval protokol in tradicije; uvedel je nov način župovanja ter vzpostavil nov odnos med županom in ljudstvom. Ljudje so ga imeli radi, saj jim je bil blizu.

V dolinskih občinah so pred Pangercem prihodom nadžupani uradovali skoraj izključno nemško oziroma italijansko; le nekateri dopisi z domačini so bili v slovenščini. Ker so bi-

li vsi dolinski župani slovenskega rodu, je bilo to nesmiselno in čudno. Dolinska županija je namreč leta 1900 štela 5.261 prebivalcev, med katerimi so bili le štirje Nemci in en Italijan, ostali pa vsi Slovenci. Že med župovanjem Ivana Sancina (1897-1901), ko je Josip opravljal službo občinskega tajnika, je skupaj z županom začel delno uvajati slovensko uradovanje. Ko pa je bil Josip Pangerc postavljen za nadžupana, je brez pomislekov takoj uvedel izključno slovensko uradovanje. Ko so leta 1902 občinskemu odboru v Dolini poslali iz cesarsko-kraljevega okrajnega glavarstva v Kopru naborno tiskovino v italijansčini, kar je bilo protizakonito, je Josip Pangerc poslal avstrijskemu notranjemu ministru pritožbo s priloženim kupom tiskovin v italijansčini in dosegel pri ministru, da se mora zakonodaja spoštovali. Bilo je še nekaj takih prizivov, dokler ni dosegel, da je dolinska občina dobivala od italijanskih uradnikov na okrajnem glavarstvu v Kopru vse dokumente in tiskovine v uradno prizna-

nemu deželnemu jeziku – slovenščini. Po omenjenih dogodkih, ko ni bil spoštovan slovenski jezik, so prišle vesti o tem celo do ministra. Od takrat so se italijanski uradniki in funkcionarji vedli do Pangerca zelo spoštljivo. Primer tega je pismo, ki ga je Josip Pangerc prejel s cesarsko-kraljeve sodnije v Kopru.

Pod Josipovim župovanjem se je začela modernizacija celotnega občinskega birokratskega aparata. Večina listin, dokumentov za vloge, zapisnikov sej in drugih tiskovin so bili na voljo tudi v tiskani obliki, in to samo v slovenščini. Tak sistem je uradnikom in strankam prihranil kar nekaj pisania, saj so v večini primerov morali samo dopolnjevati listino, delo pa je potekalo hitreje, urejeno in sistematično. Leta 1902 že zasledimo nekatere občinske dokumente, natipkane na pisalnem stroju. V naši družbeni stvarnosti bi tak način uradovanja veljal za skoraj sodobnega, kajti živimo v multimedialni dobi; pomisliti pa moramo, da so v dolinskem občinskem uradu do Josipove "modernizacije" še vedno pisali vse dokumente ročno s peresom. Sodobnejše uradovanje je Pangerc uvedel tudi v vseh ustanovah, ki jih je predsedoval. To pa je le majhen del Pangercovega prizadevanja k napredku dolinske občine.

Dolinska občina je v nekaj letih Pangercovega uradovanja pridobilna na ugledu, državne in deželne oblasti so jo začele spoštovali in je niso več imeli za nerazvito vasico tako imenovane "tužne Istre", tako da je veljala z županom na čelu za eno najboljših slovenskih občin v Istri.«

(Marco Manin: *Josip Pangerc - Plemeniti slovenski rodoljub*; Mladika, 2015)

SAN MARCO - Mauro Covacich in Davide Toffolo

Preplet besed

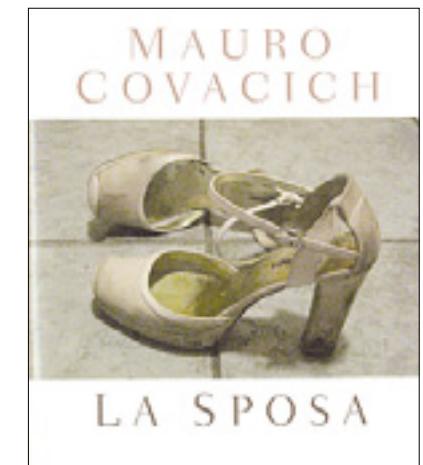
Pisatelj Mauro Covacich in kantavtor Davide Toffolo (s prepoznavno masko skupine Tre allegri ragazzi morti) med četrtkovim nastopom na Ulici Donizetti, spodaj platnica knjige

FOTODAMJ@N

Mauro Covacich in Davide Toffolo imata marsikaj skupnega. Na primer kraj in datum rojstva: oba sta na svet prišla leta 1965 v Furlaniji Julijski krajini - prvi v Trstu, drugi v Pordenonu. Ob tem pa tudi: oko prefijenega opazovalca, željo, da bi to, kar vidita, posredovala drugim, sposobnost to tudi ubesediti. In ne nazadnje ljubezen do italijanske pisane besede, kateri sta oba zvesta: Covacich kot uspešen pisatelj, Toffolo kot uveljavljen pevec skupine Tre allegri ragazzi morti in avtor številnih romanov v stripu (leta 2010 na primer stripa L'inverno d'Italia, v katerem je opisal usodo slovenskih otrok v italijanskih fašističnih taboriščih).

Njuni poti sta se v četrtek srečali in dopolnjevali v Trstu, na prijetnem literarnem dogodku v kavarni San Marco, ki pa je za sprememblo potekal kar na ulici. Približno uro trajajoč sporedni predvdeval odvečnih predstavitev in besedičenj, temveč je bil koncentrat njunih izbrusenih besed: govorjenih in petih. Tržaški pisatelj je številnim prisotnim prebral nekaj zgodb iz svoje najnovješe zbirke La sposa (Nevesta), ki je lani izšla pri založbi Bompiani in se je pravkar uvrstila v najožji izbor prestižne nagrade Strega. Pordenonski pevec je z razpoznavno masko, s katero »trije razposajeni mrtvi fantje« vsakič stopijo pred mikrofon, pel predvsem pesmi, ki sestavljajo ploščo Nel giardino dei fantasmi (V virtu strahov). Rezultat te-

ga prepletanja je bila galerija portretov: Covacicheve neveste v turškem kamionu, zasjanje Carle, moškega brez otrok, napihnjene fanta iz rimskega predmestja in Toffolovih izgubljenih duš, mladih gospodičen, lovev, propadlih ljubezni ... Zbirka La sposa je dobila ime po mladi italijanski performerki, ki se je leta 2008 odločila, da bo v poročni obleki štopala od Milana do Jeruzalema in tako širila zaupanje v sočloveka in mir: Pippa Bacca je umrla v Turčiji, kjer jo je posilil in ubil 38-letni tovornjak. Fotografija poročnih čevljev, ki jo je Pippa posnela v Sarajevo, krasiti tudi platnico Covacicheve knjige. (pd)

POLETNI GLASBENI FESTIVALI - V hrvaški prestolnici INmusic festival, v Tolminu kar trije dogodki

Glasbeno vabilo v Tolmin in Zagreb

Poletje se še ni začelo, a to le na kodeljaju, saj so dnevne temperature še kar poletne. S prihodom poletja se približujejo tudi glasbeni festivali, na katerih se lahko obiskovalci spočijejo in seveda uživajo ob nastopih svojih najljubših bendov. Najbolj pestro na naši bližini bo letos v Tolminu, točneje na območju Sotočja, kjer se bodo poleti odvijali najrazličnejši glasbeni festivali, med katerimi izstopajo Metaldays (nekdanji Metalcamp) Punk Rock Holiday in Overjam International Reggae Festival. Ravno tako zanimivo bo tudi v Zagrebu, kjer bo že čez manj kot deset dni svoje mogočne zvočnike prižgal festival INmusic.

INmusic Festival

Prvi na sporednu bo torej zagrebški festival, ki bo potekal od 22. do 24. junija ob Jarunu, manjšem jezeru v središču Zagreba. Organizatorji praznijojo okroglo desetoletje obletnico in so zaradi tega poskrbeli za imenitni glasbeni program. V treh dneh bodo nastopili nekateri izmed vidnejših rock in pop svetovnih glasbenikov. Tako bo na primer na zagrebški oder stopila angleška alternative rock skupina Placebo, njujorški trio Black Rebel Motorcycle Club, pa tudi škotska skupina Franz Ferdinand. Fantje bodo tokrat nastopili z ameriškim glam rock bendom The Sparks, predstavili pa bodo novo skupno ploščo, ki nosi naslov FFS. Tudi za stootstotne rokerje bo poskrbljeno in sicer s koncertom ameriškega rokenrol benda Eagles Of Death Metal.

lahko še zagotovite dnevno, tridnevno ali tedensko karto.

Punk Rock Holiday

V zadnjih štirih letih je festival Punk Rock Holiday postal eden izmed vidnejših dogodkov tovrstne glasbe. Tudi letos bo torej Sotočje preplavilo morje strganih kavbojk, pisanih majčk in svojevrstnih pank pričes. Kampiranje v senci številnih dreves bodo v popoldanskih in večernih urah »zmotili« nastopi bendov, kot je nemški Beatsteaks, irska celtic punk skupina Flogging Molly, ameriški folk punk bend Against Me!, bolj znani Anti Flag, škotska legendarna pank rock zasedba The Exploited, a tudi »domačini« - slovenska skupina Elvis Jackson - in še veliko drugih. Koncerti uveljavljenih bendov bodo na glavnem odru, na plaži pa bodo nastopile številne manj znane skupine. Dnevnna vstopnica za letošnji Punk Rock Holiday festival znaša 30€, dvodnevna 60€, karta za vse štiri dni pa

Tako je bil lani videti zagrebški oder, na Overjamu pa so dobrodošli tudi otroci (levo)

100€. Več informacij je na voljo na uradni spletni strani www.punkrockholiday.com.

Overjam International Reggae Festival

Metal in pank glasbo bodo sredi avgusta umirili reggae ritmi Overjam festivala. Že četrta izvedba mednarodnega glasbenega dogodka potekala na območju Sotočja od 12. do 15. avgusta. Organizatorji so letos poskrbeli za nekatere novosti: ograjen kamp, več WC-jev in tušev, pitna voda v kampu, večja trgovina z brezplačnim wi-fi signalom in bar z raznolikim ponudbo hrane in pijače, številne delavnice, varstvo za najmlajše (tako imenovani Overjam 4 Kidz) in številna predavanja v okviru Overjam

University. Glavna atrakcija festivala pa bo seveda tudi letos glasba. Velika imena svetovne reggae scene so tokrat tri: nemški pevec Gentleman, Jamajčan Capleton in živa legenda jamajške glasbe, osemnajstdesetletni Max Romeo. Z njimi bodo nastopili še bendi Mellow Mood, Jahcoustix, Hollie Cook, Cham & The Mad People Gang, Raphael & Eazy Skankers in drugi. Živo bo tudi na plaži, kjer bodo na dveh različnih odrih vrteli svoje plošče številni dub in dancehall dži. Vstopnice za štiridnevni festival znašajo v predprodaji 79€, dnevne pa 25€; podrobnejše informacije o festivalu, vstopnicah in prevozih do Tolmina najdete na spletni strani www.overjamfestival.com. RD

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.55
Dolžina dneva 15.40

Območje nizkega zračnega pritiska, ki se zadržuje nad Španijo, nad Sredozemlje prinaša vlažen sredozemski zrak, ki se pomika proti severni Italiji, zaradi česar bo vreme manj stabilno.

Po celotni deželi bo nebo spremenljivo oblčano. Popoldne bo deževalo in možne bodo tudi nevihte. Plohe se bodo izmenjevale z obdobji boljšega vremena.

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblčnostjo. Predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji bodo plohe in nevihte na zahodnem delu dežele, z obdobji boljšega vremena.

Jutri bo spremenljivo oblčno s krajevnimi plohami in nevihtami. Še bo pihal jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.01 najnižje -54 cm, ob 9.04 najvišje 23 cm, ob 14.24 najnižje -14 cm, ob 20.20 najvišje 48 cm.
Jutri: ob 3.41 najnižje -59 cm, ob 9.46 najvišje 27 cm, ob 15.08 najnižje -14 cm, ob 21.00 najvišje 47 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 23,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 23 2000 m 13
1000 m 19 2500 m 10
1500 m 16 2864 m 4
UV indeks sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah doseže vrednost do 9 in v gorah do 10.

UV indeks sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah doseže vrednost do 9 in v gorah do 10.

Turisti obsojeni, ker so se slekli na sveti gori na otoku Borneo

KUALA LUMPUR - Zaradi nespodobnega vedenja bodo iz Malezije deportirali štiri zahodne turiste. Četverica je priznala, da so se (napol) goli fotografirali na gori Kinabalu. Njihovo dejanje je po mnenju nekaterih, za katere gora velja za sveto, celo povzročilo smrtonosni potres. Turiste - 24-letna Britanko in Nizozemca ter 23- in 22-letna brata in sestro iz Kanade - so aretirali v začetku tedna, potem ko je 5. junija goro Kinabalu na otoku Borneo stresel močan potres, ki je vzel življenja 18 ljudi. Sodišče jim je izreklo tridnevno zaporno kazen in vsakega oglobilo za dobrih 1100 evrov ter zaradi "nespodobnega vedenja na javnem mestu" odredilo njihovo deportacijo iz države.

SLOVENSKO-HRVAŠKA MEJA - Eno leto po ustni obravnavi se arbitražno sodišče še ni izreklo

Državi še čakata na odločitev

LJUBLJANA - Slovenija in Hrvaška leta dni po koncu ustne obravnave še čakata na odločitev arbitražnega sodišča, kje bo potekala meja med državama. Po prvotnih napovedih naj bi bila odločitev arbitrov znana v prvi polovici tega leta, a je vse več ugibanj, da je ne bo pred jesenjo. Na Stalnem arbitražnem sodišču, ki za slovensko-hrvaško arbitražno sodišče za določitev meje med državama deluje kot nekakšen sekretariat, o datumih objave razsodbe molčijo, saj je postopek zaupen. Na zunanjih ministrstvih v Ljubljani in Zagrebu pa pravijo, da nimajo nobenih namigov, kdaj bi se to lahko zgodilo.

Po koncu ustne obravnave, ki je v Haagu potekala od 2. do 13. junija lani, sta obe državi izrazili pričakovanja, da bo sodba znana že v prvi polovici leta 2015. A zdaj, sredi junija, ni še nobenih namigov, da bi se to lahko zgordilo zelo kmalu. Ugibanja se selijo na jesen, čeprav so na Stalnem arbitražnem sodišču pojasnili, da nimajo sodnih počitnic in delujejo tudi julij in avgusta.

Razsodba naj bi bila, če ne bo drugačnega dogovora med državama, objavljena na spletni strani Stalnega arbitražnega sodišča. V tem primeru ustne razglasitve sodbe ne bo. Slovenija sicer ne bi imela nič proti razglasitvi razsodbe na zasedanju, a bi se moral državi o tem posebej dogovoriti, kar pa se za zdaj (še) nista, je povedala slovenska agentka v arbitraži Simona Drenik. Hrvaška lani sicer ni bila niti za javno ustno obravnavo, temveč je predstavitev stališč pred arbitri potekala za zaprtimi vrati Palače miru v Haagu, ker da zaupnost postopka v celoti predvideva tudi arbitražni sporazum.

Arbitri pri svojem delu časovno niso posebej omejeni. V skladu z arbitražnim sporazumom naj bi razsodbo izdali brez odlašanja ob upoštevanju vseh re-

Pogled na Piran

Mejo morajo določiti na podlagi »pravil in načel mednarodnega prava«, pri določitvi stika in režima za uporabo morskih območij pa za »dosego poštene in pravične odločitve« lahko upoštevajo še »pravičnost in načelo dobrososedskih odnosov«.

Državi se tudi na tej točki ne strinjata. Kot je v povzetku po ustni obravnavi objavilo sodišče, je Hrvaška menila, da je z določitvijo teh treh točk določen tudi vrstni red odločanja arbitrov, torej da morajo naprej določiti mejo, še nato stik in potem režime. Slovenija je nasprotno menila, da je pred arbitri ena in nedeljiva naloga.

Pričakovanje končne odločitve je zato veliko. Obe državi upata, da bodo arbitri glavne odprte dileme dokončno rešili in ne povzročili novih, da bo njihova odločitev čim bolj natančna in obrazložena, da bi bilo čim manj možnosti za ne soglasja in dodatne interpretacije. Stranki sta arbitrom predstavili preko 1500 različnih dokumentov in pravnih mnenj ter več kot 250 zemljevidov in preglednic, piše v povzetku po koncu ustne obravnave.

Če bodo opredelitve meje ohlapnejše, lahko sodišče zaprosi za dodatna pojasnila, vendar bo načeloma njegovo delo z objavo razsodbe končano. Če bodo med Slovenijo in Hrvaško nastala nova nesoglasja glede interpretacije, jih bo treba reševati dvostransko ali morda spet sodno.

Po razsodbi bosta imeli državi v skladu z arbitražnim sporazumom pol leta časa, da »ukreneta vse potrebno za njeno izvajanje, vključno s spremembami nacionalne zakonodaje, če bo to potrebno«. Kot pojasnjuje Drenikova, »gre predvsem zato, da se v naslednjih šestih mesecih na državnem ozemlju, kot ga določi arbitražno sodišče, izvaja polno pristojnost«, ne pa nujno za popolno uskladitev vseh aktov, poseljeb evidenc, in demarkacijo. To bo verjetno trajalo precej dlje kot pol leta. (STA)

levantnih dejstev, ki se nanašajo na primer.«

Arbitražni postopek teče že dobra tri leta, gledano od prvega srečanja arbitražnega sodišča z državama 13. aprila 2012, gledano od sklenitve arbitražnega sporazuma 4. novembra 2009 pa je proces že krepko v šestem letu. V tem obdobju sta šli državi čez mučno potrjevanje arbitražnega sporazuma doma, do izbire arbitrov, priprav memorandumov za zagovor svojih stališč in dvojnih odgovorov do končne ustne obravnave, kjer se je v dveh tednih nastopov skoncentriralo vse, kar sta Ljubljana in Zagreb pripravila v podkrepitev svojih stališč.

Največji kamen spotike in s tem tudi najtežja naloga arbitrov je določitev meje na morju in »junction« Slovenije z odprtim morjem. Za Slovenijo je to nesporočno »stik teritorialnega morja Slovenije z odprtим morjem«, za Hrvaško pa lahko

JUŽNA AFRIKA S presajenim penisom bo postal očka

JOHANNESBURG - Južnoafričan, ki so mu lani decembra kot prvemu uspešno presadili penis, bo le nekaj mesecev po operaciji postal očka. Po besedah urologa, ki je vodil deveturno operacijo, je mladenič po operaciji izjemno hitro okreval, sedaj pa je njegovo dekle že v četrtem mesecu nosečnosti.

Urolog Andre van der Merwe, ki je vodil ekipo operativnega posega, je povedal, da je par zelo srečen »in tudi mi smo zadovoljni«. Pacientu ni nič prepričevalo, da bi imel otroke, saj njegova moda, kjer se proizvaja sperma, niso bila del operativnega posega. Van der Merwe je že prej izrazil presenečenje nad tem, kako hitro je mladenič okreval, pri čemer je dodal, da je bil primarni cilj doseči, da bo spolni ud polnoma funkcionalen čez dve leti.

Mladenič je nov penis dobil prek darovalca. Operacija, ki je v bolnišnici v Cape Townu potekala 11. decembra, je trajala devet ur. Zdravnik so mladeniču po neuspelem tradicionalnem obrezovanju moralni pred tremi leti amputirati penis. Postopek, ki pogosto vodi v katastrofalne okužbe in komplikacije, se v nekaterih predelih Južne Afrike opravi pri dečkih in mladih fantih kot obred prehoda v odraslost.

»Ima normalen, senzualen penis. Njegova občutljivost je na tej stopnji že 100-odstotna, ima normalne erekcije in je seksualno aktiven,« je še povedal urolog, ki ima na programu za tovrstne operacije še devet ljudi. A kot dodaja, predstavlja iskanje darovalca penisa, tako kot za druge organe, velik iziv. (STA)